

Beskrivning park för park och gröna gaturum

Juni 2017

Beskrivning park för park och gröna gaturum Juni 2017

Beställare

Kungsholmens stadsdelsförvaltning, Stockholms stad

Projektgrupp

Fredrik Ekroth, Kungsholmens stadsdelsförvaltning, projektledare

Britt Mattsson, Kungsholmens stadsdelsförvaltning

My Peensalu, Kungsholmens stadsdelsförvaltning

Referenspersoner

Henri Dehaim, trafikkontoret

Helena Åkerlindh, Kungsholmens stadsdelsförvaltning

Christian Karlsson, exploateringskontoret

Kristina Dunker, stadsbyggnadskontoret

Konsulter

Andersson Jönsson Landskapsarkitekter AB:

Viktoria Arvidsson, Landskapsarkitekt

Fredrik Dunér, Landskapsarkitekt

Oskar Mellegård, Landskapsarkitekt

Johanna Rydberg, Landskapsarkitekt

Fotografier, kartor och illustrationer

Andersson Jönsson Landskapsarkitekter AB, där ej annat anges.

Omslagsbild: Klas Fahlén

Tryck

Edita Bobergs AB

Antagen i Kungsholmens stadsdelsnämnd 15 juni 2017.

Parken i den växande staden

Stockholm är en av Europas mest attraktiva huvudstäder, och hela stockholmsregionen växer kraftigt. Bara inom Stockholms stad har befolkningen de senaste åren ökat med 10 000 personer varje år. Fram till cirka år 2020 beräknas staden växa till en miljonstad.

Parkens roll i den växande staden har hamnat mer i fokus och nyttjandet av stadens offentliga rum har ökat påtagligt. Mycket pekar på att parkernas och naturens betydelse som mötesplatser och som platser för rekreation och återhämtning kommer att fortsätta öka i takt med att staden växer och att fler människor bor allt tätare. Med en klimatutveckling som ger högre temperaturer och ett förändrat nederbördsmonster får stadens närnatur, dess parker och gatornas grönska en allt viktigare roll för att vi överhuvudtaget ska kunna leva och må bra i staden. Stadens parker, natur och vatten fungerar som en livsviktig grön och blå infrastruktur som bland annat renar vatten, dämpar buller och reglerar temperaturen.

För Kungsholmen innebär det här att parker och offentliga rum behöver bli mer flexibla och fungera på många olika sätt, under olika tider på dygnet och året. Samnyttjande av ytor kommer att bli ännu viktigare, och behovet av drift och skötsel kommer att öka då vi blir fler som använder de offentliga rummen. Det innebär också att grönskan i stadsdelsområdets parker och gaturum behöver värnas, kopplas ihop bättre och utvecklas vidare för att fortsatt kunna leverera livsnödvändiga ekosystemtjänster och bidra till en attraktiv och hållbar stad.

Parkerna är viktiga andrum för stadens invånare. Bild från Grubbensdammen, Kungsholms strandstig.

Bakgrund

Efter ett beslut i kommunfullmäktige 2006 arbetar Stockholms stad med att ta fram lokala parkplaner för stadens samtliga stadsdelsområden. Parkplanerna utgör vägledande dokument som beskriver hur parker, bostadsnära natur och gröna gaturum inom stadsdelsområdena ska vårdas och utvecklas för framtiden.

Parkplan Kungsholmen är uppdelad i två delar. Parkplan Kungsholmen Del 1 beskriver övergripande strategier för parkutvecklingen inom stadsdelsområdet. Här redovisas hur de ekologiska sambanden ser ut och var de rekreativa och kulturhistoriska värdena finns. Parkplan Kungsholmen Del 2 beskriver och analyserar stadsdelsområdets samtliga parker avseende historik, innehåll, karaktär och värden. Även strategier för utveckling av respektive park presenteras.

Parkplan Kungsholmen omfattar parker och gröna gaturum som ägs och förvaltas av Stockholms stad. Hela stadsdelsområdet Kungsholmen med Stora och Lilla Essingen ingår i parkplanen.

Parkplanen ses över i sin helhet med ett intervall på mellan 5–10 år.

Planeringsunderlag

Följande strategi- och styrdokument har utgjort viktiga underlag för framtagandet av Parkplan Kungsholmen. Vid förändringar och fortsatt arbete med Kungsholmens parker bör likvärdigt planeringsunderlag beaktas.

Översiktsplan för Stockholm

Stockholms översiktsplan utgör ett viktigt styrdokument. I översiktsplanen pekas stadsutvecklingsstrategier ut för en hållbar tillväxt i strävan att nå stadens långsiktiga mål. Förslag till ny översiktsplan har tagits fram och samråd genomfördes december 2016 till januari 2017.

Grönare Stockholm

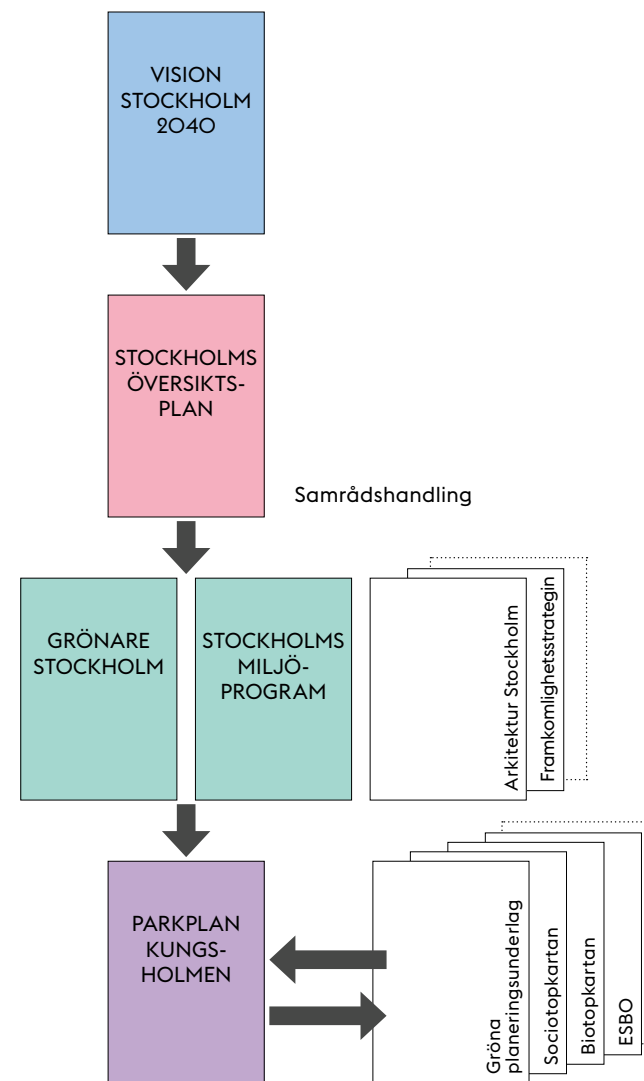
Strategidokumentet Grönare Stockholm, som antogs av kommunfullmäktige 2017, beskriver riktlinjer för planering, genomförande och förvaltning av stadens parker och naturområden. Dokumentet tydliggör hur stadens nämnder, bolagsstyrelser och tjänstemän ska arbeta långsiktigt med parker och naturområden. Grönare Stockholm har många beröringspunkter med systerdokumentet Arkitektur Stockholm, som beskriver stadens strategier för gestaltning av byggnader och offentliga rum.

Stockholms stads miljöprogram

Miljöprogrammet visar stadens ambitioner inom miljöområdet avseende mark- och vattenanvändning. Stockholms stads miljöprogram 2016–2019 innehåller sex miljömål och 30 delmål som staden ska uppfylla.

Sociotopkartan

Sociotopkartan och Sociotophandboken från 2003 beskriver och analyserar upplevelsevärden inom gröna friytor i Stockholms stad. En uppdatering av Sociotopkartan genomfördes 2014.

Stadens styrdokument och planeringsunderlag avseende park- och naturmark

Läsanvisning

Den här delen av Parkplan Kungsholmen omfattar beskrivningar och analyser av varje park eller grön plats som enligt gällande detaljplaner utgör park- eller gatumark inom stadsdelsområdet. Samtliga parker och gröna gaturum har delats in i totalt fjorton parkkaraktärer. Klassificeringen baseras på platsernas funktion och karaktär. Parkkaraktärerna beskrivs utförligare i parkplanens första del under kapitlet Kungsholmens gröna karaktär.

För varje park och grön plats som presenteras i Parkplan Kungsholmen Del 2 redogörs för följande delar:

- *Historik* – Här beskrivs parkens/platsens historiska utveckling.
- *Beskrivning* – Här anges parkens/platsens karaktär, storlek och innehåll.
- *Analys* – Här beskrivs parkens/platsens upplevelsevärden samt aspekterna trygghet, tillgänglighet och besöksstryck, där detta är relevant.
- *Utveckla & värna* – Här anges de aspekter som ska utgöra utgångspunkt, huvudinriktning och målbild i all förvaltning och utveckling av den aktuella parken/platsen. I faktarutan till höger beskrivs de åtta aspekterna närmare.

Alla kartutsnitt är orienterade med norr uppåt.

Parkplan Kungsholmen Del 2 är uppdelad på två dokument; Parkplan Kungsholmen Del 2.1 och Parkplan Kungsholmen Del 2.2.

Utveckla & värna

 Skönhet	 Kopplingar
 Kulturhistoria	 Rofyllighet
 Aktiviteter & lek	 Slitagetålighet
 Trygghet & tillgänglighet	 Ekosystem

Skönhet står här för harmoni och balans. Här är det viktigt att värna balansen mellan platsens olika delar och ge särskilt utrymme för exempelvis vackra utblickar och inslag som blomsterplanteringar och konst.

Kulturhistoria Platser eller områden som är särskilt betydelsefulla på grund av sina kulturhistoriska värden ska utvecklas och vårdas så att dessa värnas och förstärks.

Aktiviteter och lek anger utveckling av både befintliga och möjliga lek- och aktivitetsmiljöer. Det kan vara gröna platser som ligger inom områden där det råder brist på lek och andra aktivitetsytor, eller parker där befintliga lek- värden behöver värnas och utvecklas.

Trygghet och tillgänglighet är en aspekt som ska beaktas överallt i staden, men anges här särskilt för platser med uppenbara brister eller där hinder enkelt kan avhjälpas.

Kopplingar anger här betydelsen av att utveckla och värna kopplingar mellan en park och omgivande gröna stråk och platser.

Rofyllighet Rofyllda platser har ett särskilt värde i den täta och aktiva innerstaden. Detta värde är viktigt att värna när parker och grönområden ska utvecklas och när staden växer.

Slitagetålighet Platser eller områden som ska klara ett högt besöksstryck måste utvecklas för att tåla hårt slitage, exempelvis genom robusta gräsytor, tydliga avgränsningar mot planterings- ytor och konstbevattnings.

Ekosystem anger möjligheten att förstärka grönstrukturens ekologiska funktioner såsom förbättrade gröna samband, öppen dagvattenhantering och infiltration, utveckling av biotoper, större artvariationer med mera.

Innehållsförteckning – Del 2.1

Översiktskarta	8		
Stadsparker	10		
Fredhällsparken – västra	11		
Fredhällsparken – östra	13		
Konradsbergsparken	15		
Kristinebergs slottspark	17		
Kristinebergs strandpark	21		
Rålambshovsparken	23		
Bergsparker	27		
Kronobergsparken	28		
Kvartersparker	30		
Disponentparken	31		
Fredhällsgatans kvarterspark	32		
Grubbensparken och Grubbens trädgård	34		
Karlfeldtsparken	36		
Kungsholms strand – kvarterspark	38		
Lidnersplan	39		
Nelly Sachs park	40		
Norr Mälarstrands gårdar: Chapmansgården	42		
Norr Mälarstrands gårdar: Fågelbärsgården	44		
Norr Mälarstrands gårdar: Jaktvarvsgården	46		
Norr Mälarstrands gårdar: Pontonjärgården	48		
Norr Mälarstrands gårdar: Rinmansgården	50		
Polishusparken	52		
Pontonjärparken	54		
Rudbecksparken	56		
Sankt Göransparken	58		
Serafimerparken	60		
Signalparken	62		
Spårvägsparken	64		
Stenkullaparken	66		
		Strålgatans kvartersparker	68
		Sven Wallanders park	70
		Sysslomansparken	72
		Vängåvan	74
		Parktorg	76
		Essinge Brogata	77
		Essingetorget	78
		Fridhemsplan	80
		Kungsholms hamnplan	82
		Kungsholms Storg	84
		Kungsklippans parktorg	86
		Luxtorget	88
		Thorildsplan	90
		Tvärbaneplan	92
		Västerbroplan	93
		Fickparker	94
		Holmiaparken	95
		John Ericssonsgatan/Pontonjärgatan	97
		Kungsholms strand/Igeldammsgatan	99
		Pipers ficka	101
		Plättlaggen	103
		Kaj- & strandparker	105
		Adlerbethsgatans strand	106
		Broparken	108
		Essinge strandstig	110
		Essingeviken	112
		Hornsbergs strandpark	113
		Kungsholms strandstig – västra	115
		Kungsholms strandstig – östra	118
		Kungsholms strandstig – Kungsbros strand	120
		Kungsholms strandstig – Serafimerstranden	122
		Källbergsvägen	124
		Lilla Essingens norra strandstråk	125
		Luxparken	127
		Luxviken	129
		Mariebergsparken	131
		Norr Mälarstrands parkstråk	133
		Norr Mälarstrands kajstråk	136
		Primusparken – västra	138
		Primusparken – östra	140
		Smedsudden	142
		Värdshusparken	144
		Källor	146

Innehållsförteckning – Del 2.2

Översiktskarta 155

Naturparker 157

Aluddsparken	158
Eknäsparken	160
Fredhällsklipporna	162
Kristinebergshöjden	165
Kristinebergsklipporna	167
Kristinebergsparken	169
Kungsklippan Stora Essingen	171
Oxhålsberget	173
Stadshagsklippan	175

Naturkvarter 177

Essingeringen	178
Josefinavägen/Gamla Essinge broväg	179
Luxgatan	180
Orvar Odds väg/Stagneliusvägen	181
Snoilskyvägen/Orvar Odds väg	182
Stagneliusvägen/Atterbomsvägen	183
Stenkullavägen	185
Strålgatans södra sida	186
Svarvargatan/Industrigatan	187
Vänskapsparken	189

Park- och naturstråk 191

Drottningholmsvägen mellan Konradsbergsparken och Fredhällsparken	192
Fyrverkarbackens park- och naturstråk	194
Kellgrensgatan/Sankt Göransgatan	196
Lindhagsterrassen	198
Love Almqvists väg	199
Nordenflychtsvägen	201
Rålambsvägens parkstråk	203

Parkgator 205

Ola Hanssonsgatan	206
Rålambsvägen	207

Gatuplanteringar 208

Badstrandsvägen/Essinge Kyrkväg	209
Drottningholmsvägens östra del	210
Essingestråkets västra del	212
Fridhemsgatan	213
Hantverkargatan vid Sankt Eriksgatan	214
Hjalmar Söderbergs Väg	215
Industrigatan	216
Jaktvarvsplan	217
John Bergs plan	218
Kungsbroplan	220
Kungsholms strand	221
Kungsklippan gatuplantering	222
Lindhagensgatan	224
Messeniusgatan	225
Olof Gjördingsgatan	226
Parmmätargatan	227
Polhemsgatan	228
Serafimergränd	229
Stadshagsplan	230

Trappanläggningar 231

Essinge Högväg	232
Jeppes trappor	233
Kaplanstrappan	235

Övriga parkytor 237

Brovaktarparken	238
Essingeringen/Flottbrovägen	240
Gamla Essinge broväg	241

Lindhagensplan	242
Junohällsvägen	243
Segelbåtsvägen	244
Tranebergsbrons landsfäste	245

Källor 247

Översiktskarta

Kungsholmens parker och gröna gaturum

Östra Kungsholmen

1. Drottningholmsvägens östra del
2. Fridhemsgatan
3. Fridhemsplan (s.80)
4. Grubbensparken och Grubbens trädgård (s.34)
5. Hantverkargatan vid Sankt Eriksgatan
6. Industrigatan
7. Jaktvarvsplan
8. Jeppes trappor
9. John Ericssonsgatan/Pontonjärgatan (s.97)
10. Kaplanstrappan
11. Kronobergsparken (s.28)
12. Kungsbroplan
13. Kungsholms hamnplan (s.82)
14. Kungsholms strand
15. Kungsholms strand – kvarterspark (s.38)
16. Kungsholms strand/Igeldammsgatan (s.99)
17. Kungsholms strandstig – Kungsbro strand (s.120)
18. Kungsholms strandstig – Serafimerstranden (s.122)
19. Kungsholms strandstig – västra (s.115)
20. Kungsholms strandstig – östra (s.118)
21. Kungsholmstorg (s.84)
22. Kungsklippan gatuplantering
23. Kungsklippans parktorg (s.86)
24. Norr Mälarstrands gårdar: Chapmansgården (s.42)
25. Norr Mälarstrands gårdar: Fågelbärsgården (s.44)
26. Norr Mälarstrands gårdar: Jaktvarvsgården (s.46)
27. Norr Mälarstrands gårdar: Pontonjärgården (s.48)
28. Norr Mälarstrands gårdar: Rinmansgården (s.50)
29. Norr Mälarstrands kajstråk (s.136)

30. Norr Mälarstrands parkstråk (s.133)

31. Olof Gjördingsgatan
32. Parmmätargatan – slänt
33. Pipers ficka (s.101)
34. Plättlaggen (s.103)
35. Polhemsgatan
36. Polishusparken (s.52)
37. Pontonjärparken (s.54)
38. Serafimergränd
39. Serafimerparken (s.60)
40. Svarvargatan/Industrigatan
41. Sven Wallanders park (s.70)
42. Sysslomansparken (s.72)

Västra Kungsholmen

43. Brovaktarparken
44. Hjalmar Söderbergs Väg
45. Holmiaparken (s.95)
46. Hornsbergs strandpark (s.113)
47. John Bergs plan
48. Kellgrensgatan/Sankt Göransgatan
49. Kristinebergshöjden
50. Kristinebergsklipporna
51. Kristinebergsparken
52. Kristinebergs slottspark (s.17)
53. Kristinebergs strandpark (s.21)
54. Lidnersplan (s.39)
55. Lindhagensgatan
56. Lindhagensplan
57. Lindhagensterrassen
58. Love Almqvist väg
59. Nelly Sachs park (s.40)
60. Nordenflychtsvägen
61. Ola Hanssonsgatan
62. Sankt Göransparken (s.58)
63. Stadshagsklippan
64. Stadshagsplan
65. Thorildsplan (s.90)
66. Tranebergsbrons landfäste

Fredhäll/Marieberg

67. Adlerbethsgatans strand (s.106)
68. Drottningholmsvägen mellan Konradsbergsparken och Fredhällsparken
69. Fredhällsgatans kvarterspark (s.32)
70. Fredhällsklipporna
71. Fredhällsparken – västra (s.11)
72. Fredhällsparken – östra (s.13)
73. Fyrverkarbackens park- och naturstråk
74. Karlfeldtsparken (s.36)
75. Konradsbergsparken (s.15)
76. Mariebergsparken (s.131)
77. Messeniusgatan
78. Orvar Odds väg/Stagneliusvägen
79. Rudbecksparken (s.56)
80. Rålambshovsparken (s.23)
81. Rålambsvägen
82. Rålambsvägens parkstråk
83. Signalparken (s.62)
84. Smedsudden (s.142)
85. Snoilskyvägen/Orvar Odds väg
86. Spårvägssparken (s.64)
87. Stagneliusvägen/ Atterbomsvägen
88. Västerbroplan (s.93)

Lilla Essingen

89. Disponentparken (s.31)
90. Essinge Brogata (s.77)
91. Gamla Essinge broväg
92. Josefinavägen/Gamla Essinge broväg
93. Lilla Essingens norra strandstråk (s.125)
94. Luxgatan
95. Luxparken (s.127)
96. Luxtorget (s.88)
97. Luxviken (s.129)
98. Primusparken – västra (s.138)
99. Primusparken – östra (s.140)
100. Strålgatans kvartersparker (s.68)
101. Strålgatans södra sida

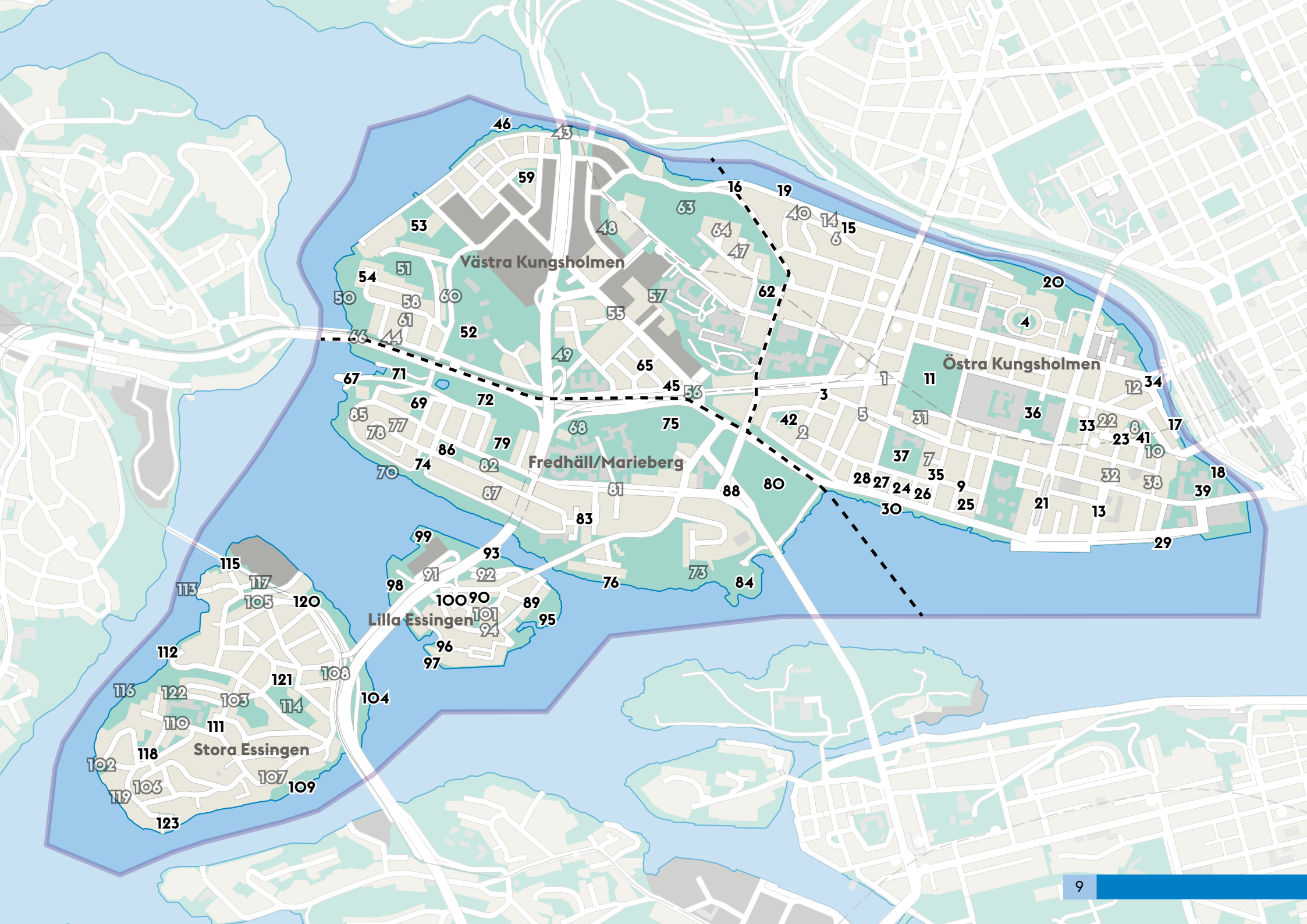
Stora Essingen

102. Aluddsparken
103. Badstrandsvägen/Essinge Kyrkväg
104. Broparken (s.108)
105. Eknäsparken
106. Essinge högväg
107. Essingeringen
108. Essingeringen/Flottbrovägen
109. Essinge strandstig (s.110)
110. Essingestråkets västra del
111. Essingetorget (s.78)
112. Essingeviken (s.112)
113. Junohällsvägen
114. Kungsklippan Stora Essingen
115. Källbergsvägen (s.124)
116. Oxhålsberget
117. Segelbåtsvägen
118. Stenkullaparken (s.66)
119. Stenkullavägen
120. Tvärbaneplan (s.92)
121. Vängåvan (s.74)
122. Vänskapsparken
123. Vårdshusparken (s.144)

I översiktskartan och i förteckningen ovan är samtliga parker i Parkplan Kungsholmen Del 2.1 och Del 2.2 markerade och listade.

Parker/platser som beskrivs i detta dokument är i förteckningen utskrivna i svart text och med sidhänvisning inom parentes.

Stadsparker

Stora och mångfunktionella parker

Bild från Fredhällsparken

Fredhällsparken – västra (71)

Historik

Arbetena med anläggandet av parken påbörjades 1935 efter det att den nya Tranebergsbron och den nya Drottningholmsvägen hade byggts. Parken utformades efter idéer av den då nye parkchefen Osvald Almqvist. Erik Glemme var en av de arkitekter som tolkade idéerna och genomförde planerna i Fredhällsparken.

Beskrivning

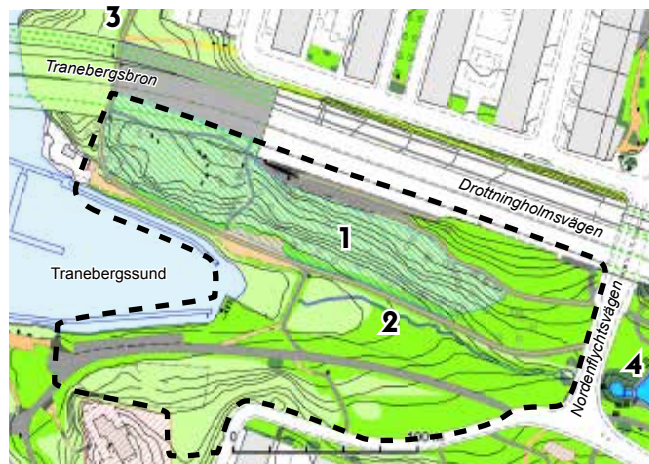
Karaktär och storlek: Stadspark 2,6 hektar

Innehåll: Parken består främst av en sänka med öppna och frodiga gräsytor som omges av områden med stora lövträd. En bäck rinner från Fredhällsparkens plaskdamm ner genom området till Tranebergssund. Nere vid stranden finns en sittplats med utsikt över småbåtshamnen. Stora delar av parken är avsatt som hundrastområde. En lång trappa leder upp till Tranebergsbrons gång- och cykelväg.

Analys

Västra Fredhällsparken är en viktig grön knutpunkt som ingår i stråket längs stranden, men som också utgör den västligaste beståndsdel i det östvästliga parkstråket från Rålambshovsparken till Tranebergssund. Parken är en rofylld plats med flera värdefulla ekar och skicket är överlag bra.

Trygghet: I slutningen mot Tranebergsbron förekommer täta buskage och här är kontakten med

1. Hundrastområde 2. Bäckfåra 3. Kristinebergsklipporna 4. Fredhällsparken östra
- - - - - Parkgräns

omgivningen låg. I övriga delar är kontakten med omgivningen bättre även om platsen känns något avsidat belägen.

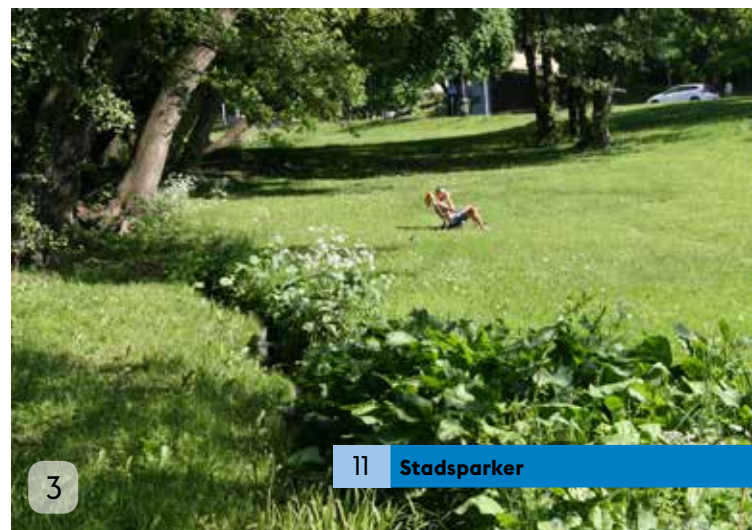
Tillgänglighet: Markmaterialen på gångytor är hårda och jämna. Nivåskillnad i gångsystemet finns främst vid brofästet och i hundrastområdet finns både trappor och åsnevig. Parken erbjuder sittmöjligheter med rygg- och armstöd. Sofforna är dock ej placerade längs gångvägarna och kan vara svåra att nå.

Besöksryck: Medel. Främst genomströmning.

Bild 1: Parksöffor med utsikt i parkens nordvästra del

Bild 2: Picknickbord längst in vid viken. I bakgrunden Tranebergsbron

Bild 3: En nedsänkt gräsyta löper från Fredhällsparken ned mot vattnet

Upplevelsevärden:

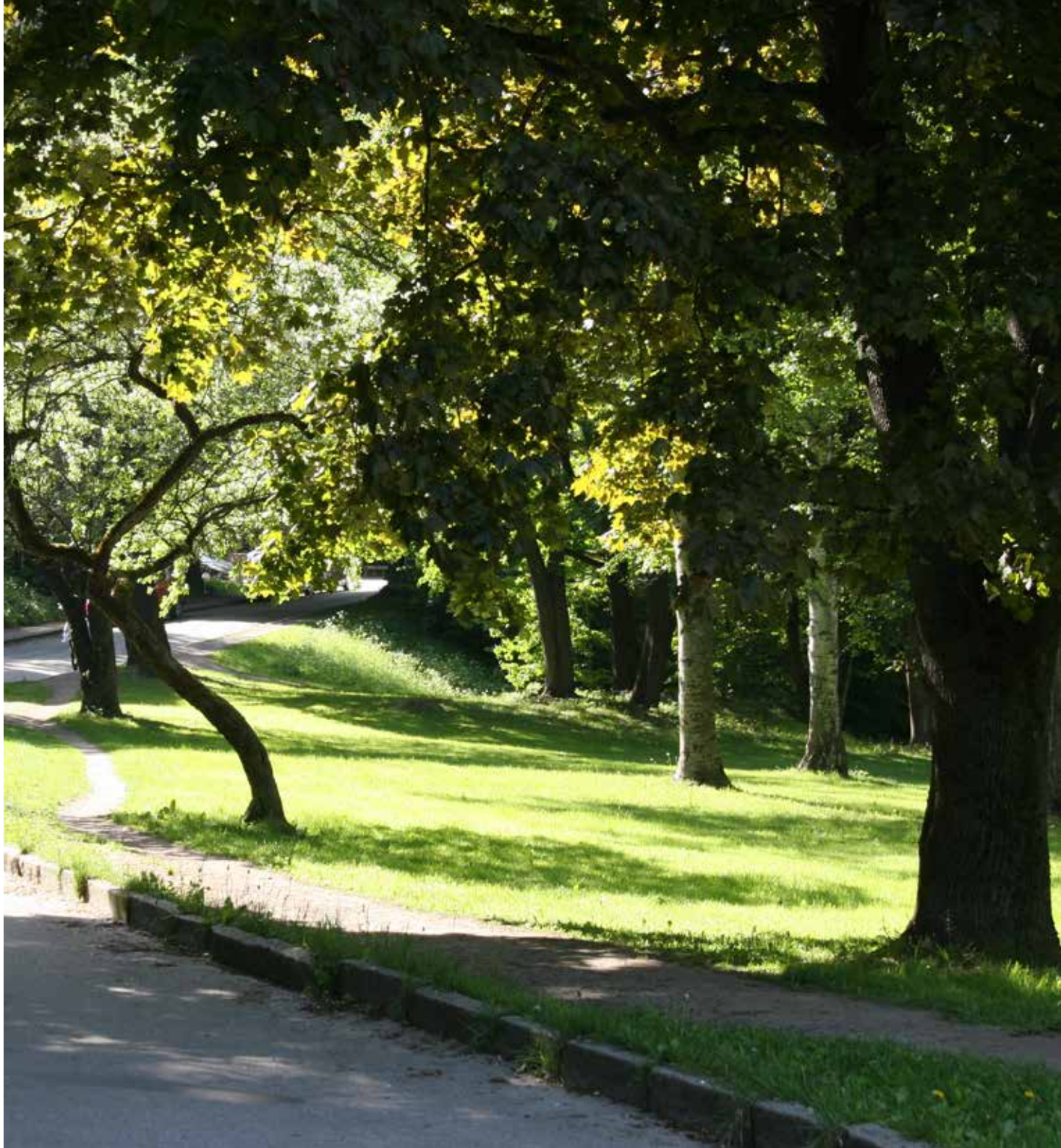
Båtliv	Rofyllighet
Grön oas	Utsikt
Löpträning	Vattenkontakt
Picknick/solbad	Hundrastplats
Promenad	

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet
● Trygghet & tillgänglighet	● Ekosystem

Genom att:

- arbeta för att öppna upp kulverteringen och återskapa den ursprungliga bron över bäckravinen vid Adlerbethsgatan.
- förbättra och tillgängliggöra sittplatser.
- förbättra trygghet och tillgänglighet i trappa upp genom hundrastområdet.
- värna och stärka parken som en del av Kungsholmen runt och som del av Kungsholmens inre parkstråk.
- värna platsens rofyllda kvaliteter.
- värna utblickar mot vattnet och arbeta med återkommande slyröjning.
- arbeta för en mer varierad strand- och våtmarksvegetation i bäckravinen.
- värna naturmark och eksamband.
- verka för att parkeringsplatser tas bort vid Tranebergssund.

Bild: Vy över parkens södra del

Fredhällsparken – östra (72)

Historik

Arbetena med anläggandet av parken påbörjades 1935 efter att den nya Tranebergsbron och Drottningholmsvägen hade byggts. Parken utformades efter idéer av den då nye parkchefen Osvald Almqvist. Erik Glemme var en av de arkitekter som tolkade idéerna och genomförde planerna i Fredhällsparken. De stora lövträden som stått på platsen sedan tiden i Kristinebergs slotts ägor bevarades för att ingå i ett öppet parklandskap med stora sammanhängande gräsytor. Att få beträda gräsmattorna var något helt nytt och särskilt utmärkande för den här nya tidens parkplanering. Stockholms största plaskdamm anlades i parken 1937. Dammen renoverades och återinvigdes 2008. Under sommaren 2016 genomfördes projektet *Kungsholmen odlar* i parken.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Stadspark 4 hektar

Innehåll: I parken finns mycket av Glemmes landskap kvar med stora ekar och annan vegetation som avgränsar en långsträckt svagt skålad gräsyta. Parken gränsar längs ena långsidan mot Drottningholmsvägen och längs den andra mot bostadsbebyggelse. I parken finns en stor plaskdamm, två lekplatser och en mindre tennisplan som spolas till isbana när vintervädret tillåter. I parken finns tre konstverk. Vid plaskdammen står Anita Brusewitz-Hanssons bronsskulptur *Kjolen*

1. Plaskdamm 2. Lekplats 3. Tennisplan
- - - - - Parkgräns

från 1971. Ulf Sucksdorffs skulpturer *Insektsfåglar* och *Blommor och bin* tillkom 1975.

Analys

Fredhällsparken är en viktig länk i parkstråket som sträcker sig från Rålambshovsparken via Konradsbergsparken, Fredhällsparken och mot Tranebergssund. Parkens stora, öppna gräsytor används för spontana lekar och spel, solbad och picknick. Plaskdammen är mycket välbesökt under somarmånaderna och tennisplanen används flitigt. Stora

Bild 1: Plaskdamm i parkens västra del

Bild 2: Konstverket *Kjolen* av Anita Brusewitz-Hanssons

Bild 3: Stora öppna gräsytor omges av stora solitärträd

gräsytor är en bristvara i stadsdelsområdet och därför mycket värdefulla. Parken innehåller många värdefulla träd, bland annat ekar av stort värde. Parken är ett bra exempel på en park utformad enligt Stockholmskolan och är kulturhistorisk värdefull.

Parken är bullerstörd. I den östligaste delen är bullret särskilt påtagligt vilket gör att betydligt färre människor uppehåller sig i denna del. Bättre bullerskydd mot Drottningholmsvägen skulle höja parkens kvalitet mycket.

Det finns planer på att anlägga en fotbollsplan i den östra delen av parken. Läs mer i parkplanens del 1, Kungsholmen växer.

Trygghet: Mot Drottningholmsvägen finns en del sammanhängande buskage. I övrigt förekommer inga större buskage eller dolda platser. Kontakten med omgivningen upplevs som god och belysningen är bra.

Tillgänglighet: Det är små nivåskillnader i parken och markmaterialen är hårda och jämna. Det finns gott om bänkar med både rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Medel/högt

Upplevelsevärden:

Blomprakt	Löpträning
Bollspel	Picknick/solbad
Bollek	Promenad
Grön oas	Sitta i solen
Konst/Kultur	Vattenlek
Lekplats	

Utveckla & värna

- Skönhet
- Kulturhistoria
- Aktiviteter & lek
- Kopplingar
- Ekosystem

Genom att:

- lyfta fram parkens historia genom ny skyltning.
- utveckla plats för spontanidrott och spel, sommar som vinter.
- värna de öppna gräsyterna.
- värna parken som en del av Kungsholmens inre parkstråk och verka för stärkta kopplingar.
- verka för gröna, bullerdämpande åtgärder mot Drottningholmsvägen.
- uppmuntra och möjliggöra stadsodling i någon del av parken.
- stärka och utveckla ekosystemtjänster och parkens möjlighet att ta hand om och fördröja dagvatten.
- stärka parken som spridningskorridor och värna de stora träden.

Bild 1: Den centrala gräsytan är populär bland solbadare

Bild 2: Konstverket Blommor och bin av Ulf Sucksdorff

Bild 3: Tennisplan i parkens östra del

Konradsbergsparken (75)

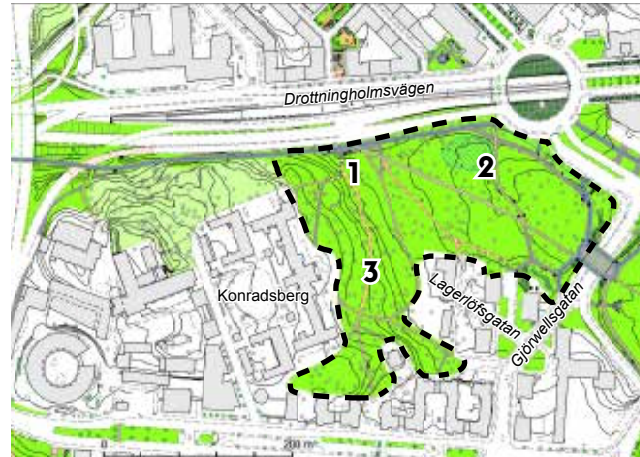
Historik

Åren 1945-46 färdigställdes gångvägar och gräsytor i de delar av parken som vetter mot trafiklederna i norr och öster. Samtidigt ordnades markområdena till det intilliggande Konradsberg, som tidigare varit ett mentalsjukhus och inhägnat. Slänterna mot trafiklederna omhändertogs genom att rätvinkliga trappningar och långsmala terrasseringsanlades och fick möta parkens naturligt böljande mark. Syftet var att åstadkomma ett tydligt formspråk. Det här var en idé som stadsträdgårdsmästaren Holger Blom fått efter en resa till Halland där han studerat sanddynernas formationer. Tillvägagångssättet var nytt och debatterades livligt i pressen. I samband med att Lärarhögskolan etablerade sig på sjukhusområdet i början på 2000-talet iordningställdes ett flertal nya parkvägar.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Stadspark 6 hektar

Innehåll: Parken består till största delen av öppna gräsytor med stora gamla träd. Genom gräsytorna löper flera gångvägar. I sydöstra delen ligger Thorildsplans tunnelbanestation. Det finns en stor hundrastgård med agilitybana längs den södra kanten av parken och vid Lagerlöfsgatan ligger en förskola. Strax öster om Konradsberg finns en källa, där grundvattnet går upp i dagen och fuktar marken året om. Längst västerut består parken av mer otillgänglig naturmark.

1.Thorildsplans tunnelbanestation 2.Hundrastplats 3.Källa

--- Parkgräns

Analys

Konradsbergsparken är en populär park och en viktig del av Kungsholmens inre parkstråk som sträcker sig från Riddarfjärden och Rålambshovsparken mot Fredhällsparken och Tranebergssund. Parkens många stora och gamla träd är mycket värdefulla både ur ett kulturhistoriskt och ekologiskt perspektiv. Grasmattorna är på sina håll slitna och en del av träden är i behov av vård. Källådern som går upp i dagen gör vissa delar av parken blöta och känsliga för stora regnmängder.

Bild 1: Parken har en stor variation av soliga och skugga ytor

Bild 2: Parkens västra del, i närheten ligger en T-baneuppgång

Bild 3: I parkens norra del finns en hundrastgård med agilityhinder

Parken är generellt i bra skick och är inte i behov av några större upprustningsåtgärder.

Trygghet: Parken är överlag öppen och utan täta buskage eller dolda platser. Mot norr och öster förekommer mera buskage. Parken har en öppen karaktär, men storleken gör att kontakten med omgivningen kan vara begränsad.

Tillgänglighet: Det förekommer inga större nivåskillnader i parken bortsett från området vid tunnelbanestationen där det finns en del trappor och mindre backar. Markmaterialen på gångvägar är hårda och jämna. Trappor har handledare men några saknar kontrastmarkeringar.

Besöksryck: Högt

Upplevelsevärden:

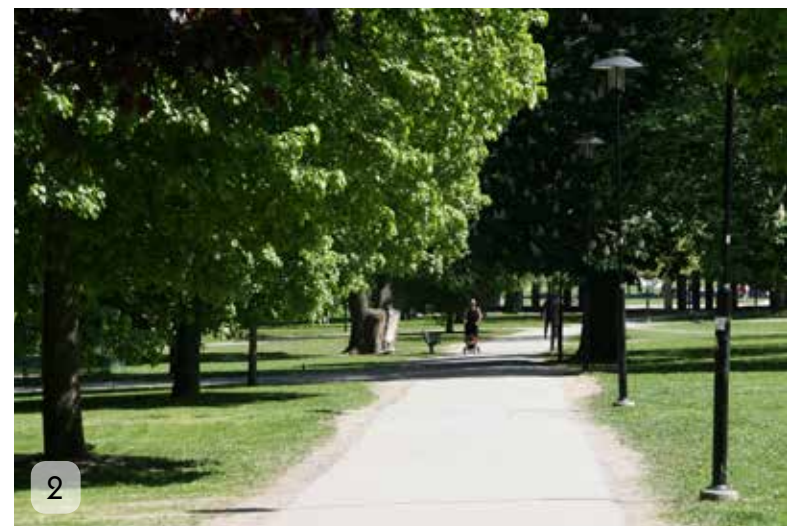
Bollek	Löpträning
Grön oas	Picknick/solbad
Hundrastplats	Promenad
Sitta i solen	Rofyllighet

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet
● Trygghet & tillgänglighet	● Ekosystem

Genom att:

- värna kulturmiljön och de stora gamla träden.
- värna öppna ytor för picknick och fria aktiviteter.
- stärka trygghet och tillgänglighet längs parkvägar och stigar.
- värna parken som en del Kungsholmens inre parkstråk.
- planera för en generationsväxling av parkens träd och ta fram en trädvårdsplan.
- öka den biologiska mångfalden och stärka parken som spridningskorridor.

Bild 1: Vårblomning

Bild 2: Parken är en del av ett populärt gångstråk

Bild 3: Parken bjuder på vackra vyer året runt. Här i höstskrud

Kristinebergs slottspark (52)

Historik

Slottsparken var en gåva från drottning Kristina till General Lennart Torstensson 1647 för sina insatser under 30-åriga kriget. Torstensson lät uppföra ett mindre lustslott med tillhörande barockträdgård. Lindallén härstammar från denna tid och den sträckte sig ursprungligen ända ner till Ulvsundasjön. Den nuvarande huvudbyggnaden byggdes i mitten av 1700-talet efter att gården sålts till Handelsmannen Roland Schröder.

Vid 1860-talet fick parken sitt nuvarande namn i samband med att prins August av Dalarna ägde och bodde på gården. Prins August sålde sedan egendomen vidare till Frimurarorden som drev barnhem på slottet. I samband med detta byggdes de nuvarande flyglarna som innehöll lektionssalar, sovsalar, verkstäder, kök och matsal. Gymnastiksalen i trä byggdes år 1887.

Barnhemmets fastighet såldes år 1928 till Stockholms stad och slottsbyggnaden har sedan dess hyrts ut som privatbostad. Sedan köpet av barnhemmet har också olika typer av skolverksamhet bedrivits i de båda flyglarna.

På 1930-talet anlades Kristinebergs idrottsplats och området runt parken bebyggdes med flerbostadshus. En lekplats anlades 1934-1935 i sydvästra delen mot Nordenflychtsvägen.

I samband med att Tranebergsbron byggdes 1934 skars de södra delarna av parken av och 1960 drogs Essingeleden genom parkens östra delar. Parken är således mycket mindre idag än när den först anlades. En upprustning av parkens västra delar utfördes 2013 med nya träd, ny belysning och möblering. En ny lekplats anlades också i samband med upprustningen.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Stadspark 5 hektar

Innehåll: Parken tar sitt avstamp i slottsparkens formella struktur med raka axlar och siktlinjer. Idag är dock flera av parkens historiska delar borta. På den södra sidan av slottet ligger Äppelparken med olika fruktträd, främst äppel- och päronträd, i raka rader som sträcker sig från slottsbyggnaden som en gåsfot. Stora ekar finns i de omgivande sluttningarna. Uppe på en höjd i sydvästra delen av parken ligger ett av Kristinebergsskolans hus. Detta område kallas Engelska parken. Invid finns också en anläggning för bangolf. På slottets norra sida finns den historiska axeln med dubbla lindalléer delvis kvar. Parken avgränsas mot den intilliggande idrottsplatsen av ett högt nätstängsel. Bredvid allén ligger Uggleparken som är en lekplats med häckomgärdade delområden med lek för olika åldrar.

Bild 1: Slingrande gångvägar i parkens södra del

Bild 2: Lindallén som löper utmed Kristinebergs idrottsplats

Bild 3: Många stora ekar växer i parkens östra del

--- Parkgräns

1.Kristinebergs IP 2.Lekplats 3.Kristinebergs slott 4.Bangolf 5.Äppelparken 6.Skola 7.Förskola
8.Engelska parken 9.Lindallé

Bild 1: En del av äppelparken med sina många fruktträd

Bild 2: Konstverket Växthus av Ebba Matz

Bild 3: Uggleparken sedd från söder

I parken står tre konstverk av Ebba Matz. *Danspaviljongen*, *Växthus* och *Trappa* från 2013. Front Design har skapat verket Parklyktor som fungerar som entrémarkörer till parken.

Analys

Kristinebergs slottspark är generellt i mycket bra skick. Parken är en kulturhistoriskt viktig anläggning som också har betydande ekologiska och sociala värden.

Det är angeläget att bevara parkens trädbestånd, både de gamla ekarna, som har högsta värde enligt stadens ekinventering, och den historiska lindallén på slottets norra sida. Delar av allén ligger idag inom inhägnat idrottsområde. Det finns också fruktträd som har ett värde för den biologiska mångfalden. I parken finns också ett rikt fågelliv med stare, grönfink, koltrast, stenknäck, svartvit flugsnappare och större hackspett.

Delar av parken är föremål för utredning för exploatering. Nya bostadsområden och kontor planeras i parkens östra delar och på Kristinebergshöjden. I ett pågående detaljplanearbete för idrottsplatsen ingår parktytor med ytterligare funktioner som utegym, konstgräsplan med mera. Läs mer i parkplanens del 1, Kungsholmen växer.

Trygghet: Det förekommer en del större buskage och platser som är svåra att överblicka i parkens östra del. I övrigt upplevs parken som luftig och lätt att överblicka. Det finns gott om belysning undantaget naturområdet i öster.

Tillgänglighet: Det förekommer inga större nivåskillnader i parken bortsett från naturområdet i öster och runt Kristinebergsskolan i väst. Markmaterialen på gångtytor är jämna och hårda. Det finns gott om sittplatser med både rygg- och armstöd.

Besöksryck: Høgt

Upplevelsevärden:

Blomprakt	Naturlek
Bollspel	Naturmark
Bollek	Picknick/solbad
Backåkning	Promenad
Grön oas	Rofyllighet
Konst/kultur	Sitta i solen
Löpträning	
Lekplats	

Bild 1: Parken innehåller till största del välklippta gräsytor men det finns också områden med mer naturlig karaktär. (Vy från Engelska parken)

Bild 2: Lekdjur i Uggleparken

Bild 3: Lindallén utmed Kristinebergs idrottsplats

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet
● Aktiviteter & lek	● Slitagetålighet
● Trygghet & tillgänglighet	● Ekosystem

Genom att:

- värna balansen mellan parkens olika värden.
- utveckla delarna närmast IP för aktiviteter och spontanidrott.
- tydliggöra gång- och cykelstråk.
- värna den historiska allén.
- värna parkens bestånd av värdefulla träd och friställa gamla värdefulla lövträd.
- värna flerskiktad vegetation genom återkommande slyröjningar i parkens naturlika delar.

Bild: Huvudbyggnadens södra fasad med äppelparken i förgrunden

Kristinebergs strandpark (53)

Historik

En tävling om parkens utformning genomfördes hösten 2004 och det vinnande förslaget ligger till grund för detaljplan, projektering och genomförande. Byggtiden sträckte sig från 2007 till 2012 men fortfarande kvarstår arbeten i läge för den befintliga tennishallen. Utredningar avseende ny placering av tennishallen pågår och i dagsläget finns planer att flytta hallen till Stadshagen i samband med att det området byggs ut med nya bostäder.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Stadspark 2,2 hektar

Innehåll: Kristinebergs strandpark omges av bostadsbebyggelse, ett par restaurang och en förskola. Parken ansluter mot Hornsbergs strandpark och hela Kungsholmens kaj- och strandstråk. Parken är gestaltad med träd och buskar koncentrerade till parkens ytterkanter och med stora sammanhängande gräsytor i mitten. Den nordöstra långsidan är utformad med fristående mindre parkboscéer av olika karaktär; ett rofyllt rum med höga prydnadsgräs och björkar, en försänkt yta med lekskog, ett skateområde och en entréplats med thujor och magnolior. I parkens nordvästra del finns en lekplats med rutschkana, gungor och plaskdamm. Intill lekplatsen finns täta buskage med ungbok. Den sydvästra delen av parken har en vildare karaktär med planterad blandskog i slänten. I

--- Parkgräns

1. Lekplats 2. Tennishall
3. Skatepark 4. Bollplan

sydost ligger en större bollplan med konstgräs som är planlagd som idrottsmark.

Analys

Kristinebergs Strandpark är ett av två ingående parkprojekt för att tillskapa en mångfunktionell stadsdelspark från Ulvsundasjön till Drottningholmsvägen. Parken är en plats för idrott, lek och solbad och utgör en viktig rekreationsresurs i den nya tätbebyggda stadsdelen.

Bild 1: Lekplatsen med plaskdamm och gräsytor i bakgrunden

Bild 2: Skateyta i parkens östra del

Bild 3: En grusgång slingrar sig längs parkens södra kant

Parken delas idag av den stora tennishallen som skapar baksidor och mörka prång. De inre parkdelarna har därför dålig kontakt med vattnet och parkens öppna ytor.

Vegetationen är delvis tät och kontinuerlig gallring och skötsel behövs för god utveckling, detta gäller exempelvis i blandskogen och ungskogsbuskagen av bok i väster.

De centrala gräsytorerna är i dåligt skick och skulle behöva restaureras.

I parkrummen längs den nordöstra kanten behöver vegetationen ses över. Flera träd bör stammas upp och buskar och perenner måste hållas tillbaka för att inte växa över entrévägar och spänger.

Trygghet: Mörka och undanskymda partier finns i anslutning till tennishallen och längs parkens södra sida med stora buskage och ungskog.

Tillgänglighet: Tillgängligheten är god längs parkvägar och större stråk. Markmaterialen på gångvägar är hårda och jämna. Mindre stigar inne i skogen har delvis branta lutningar. Kanter är få och nivåskillnader små.

Besöksstryck: Högt

Upplevelsevärden:

Bad	Picknick/solbad
Grön oas	Skateåkning
Grillning	Rofyllighet
Bollspel	Lekplats
Bollek	Sitta i solen
Vattenlek	Utsikt
Promenad	Vattenkontakt
Pulkaåkning	
Folkliv	

Utveckla & värna

Skönhet	Kopplingar
Kulturhistoria	Rofyllighet
Aktiviteter & lek	Slitageållighet
Trygghet & tillgänglighet	Ekosystem

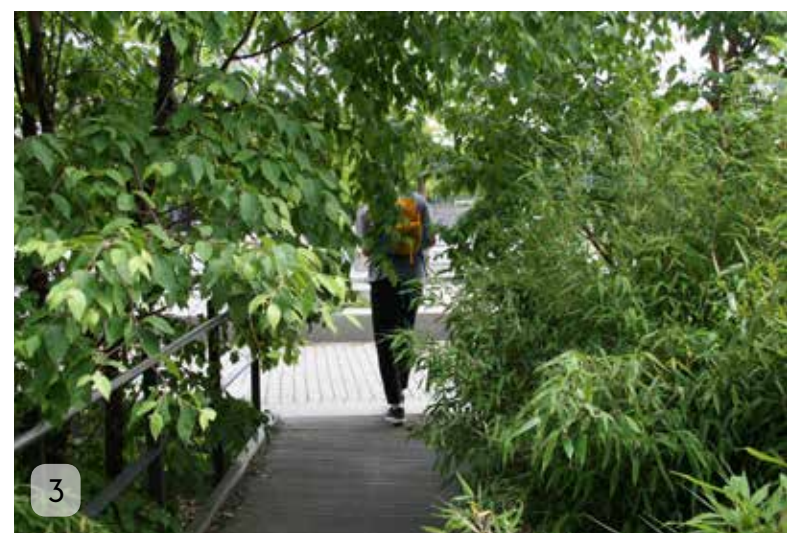
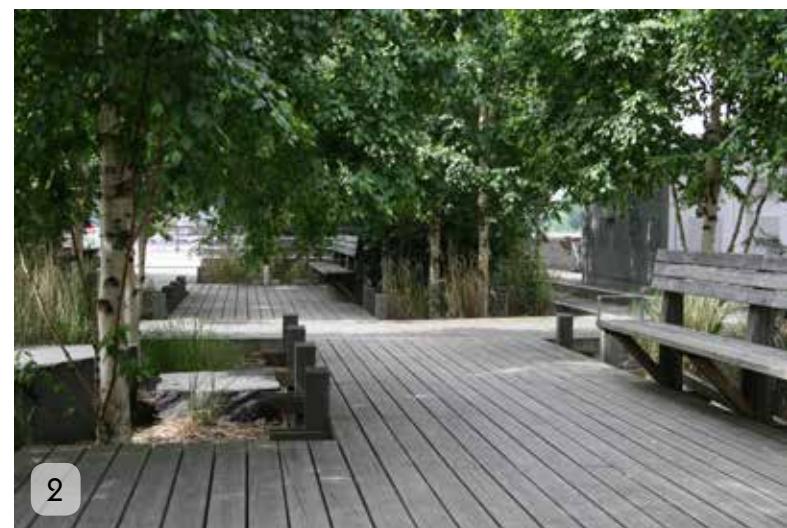
Genom att:

- färdigställa parken enligt ursprungligt förslag.
- utreda om konstgräsplanen kan användas som isbana.
- arbeta för slitagetålligare gräsytor.
- utveckla en skötselplan för bokplanteringarna.
- utveckla skötselplanen för den naturlika planteringen mot Kristineberg i syfte att uppnå en flerskiktad busk- och trädvegetation.

Bild 1: Plaskdamm i parkens västra del

Bild 2: Ett av parkrummen utmed parkens nordöstra sida

Bild 3: Förvuxen entré till ett av parkrummen

Rålambshovsparken (80)

Historik

Historiskt har flera olika verksamheter varit lokaliserade till Rålambshovsparken. Bland annat har här funnits tegelbruk, barnhem, tobaksodling och salpetersjuderi. Den malmgård som byggdes här 1801 står kvar strax öster om Västerbrons landfäste.

Området närmast vattnet kallades vid förra sekelskiftet för Rålambstorget, även om torg nog var ett missvisande namn. Vid tiden när Rålambshovsparken skulle anläggas var området träskliknande, skräpigt och bebyggt med diverse skjul och småhus.

Rålambshovsparken representerar parkstilen Stockholmsskolan som stadsträdgårdsmästaren Osvald Almqvist, och senare Holger Blom, introducerade och som arkitekten Erik Glemme vidareutvecklade. Parken började anläggas 1936 i samband med att Västerbron byggdes och har sedan kompletterats över tid. I slutet av 1940-talet anlades lekplatsen och den klassiska amfiteatern invigdes 1953 när Stockholm firade sitt 700-årsjubileum.

I början av 2000-talet var amfiteatern helt nedgången. Den revs då, och återuppbyggdes enligt ursprungliga ritningar. Mellan 2007 och 2010 rustades delar av parken. Nya möjligheter till spontanidrott tillkom genom en skatepark och basketplaner under Lilla Västerbron, klippblock för klättring och utökade

ytor för beachvolleyboll. Lekplatsen intill parkleken rustades upp. Gångstråk i parken förbättrades och Smedsuddsvägen smalnades av. Under 2015–2017 har trappor, gångstråk, sittplatser och vegetation förnyats.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Stadspark 8,5 hektar

Innehåll: Parken är utformad med stora sammanhängande öppna gräsytor i mitten och med träd och buskar koncentrerade till parkens ytterkanter. Lilla Västerbron sträcker sig på höga bropelare över parken och möjliggör en obruten kontakt i parkmiljön. I parken finns amfiteater, parklek med plaskdamm, uteservering, diverse idrottsplaner, utegym och en välutnyttjad skateanläggning. Parken innehåller flera exempel på den offentliga konst som placerades ut enligt Stockholmsskolans program. *Domarring* (1945) av Egon Möller Nielsen, *Monument över Yxman* (1966) av Eric Grate och *Fjärilen* (1980) av Elli Hemberg.

Analys

Rålambshovsparken är en av Stockholms viktigaste och mest välanvända parker. Den har ett stort regionalt värde och används inte bara av kungsholmsbor utan även av besökare från övriga delar av staden och av turister. Parken har ett mycket högt besöksstryck vilket

Bild 1: De stora öppna gräsytorerna är populära för bland annat solbad, picknick och evenemang

Bild 2: Konstverket Domarring av Egon Möller Nielsen

Bild 3: Det stora besöksstrycket sätter spår i parkens gräsytor

1. Skatepark 2. Bollplan 3. Volleybollplan 4. Utegyms 5. Klätterblock 6. Parklek och plaskdamm 7. Amfiteater 8. Uteservering 9. Evenemangsytta

--- Parkgräns

Bild 1: Utegyms under ett av parkens stora träd

Bild 2: Under Lilla Västerbron finns en lång skatepark i skydd från sol och regn

Bild 3: En av Rålambshovsparkens två volleybollplaner

sliter på parkens gräsytor, lekutrustning och markmaterial. Det höga besöksstrycket ställer höga krav på skötsel och underhåll.

Parken utgör också ett av de bästa exemplen på en park utformad enligt Stockholmsskolan. Den är kulturhistoriskt värdefull och utgör en del av Kungsholmens inre parkstråk som löper från Norr Mälarstrand till Tranebergssund

Delar av parkens centrala gräsytor drabbas av över-
svämning och stående vatten vid kraftiga regn och
snösmältning. En plan för parkens dagvattenhantering
behöver tas fram. De kompakta gräsyterna behöver
luftas och gödslas.

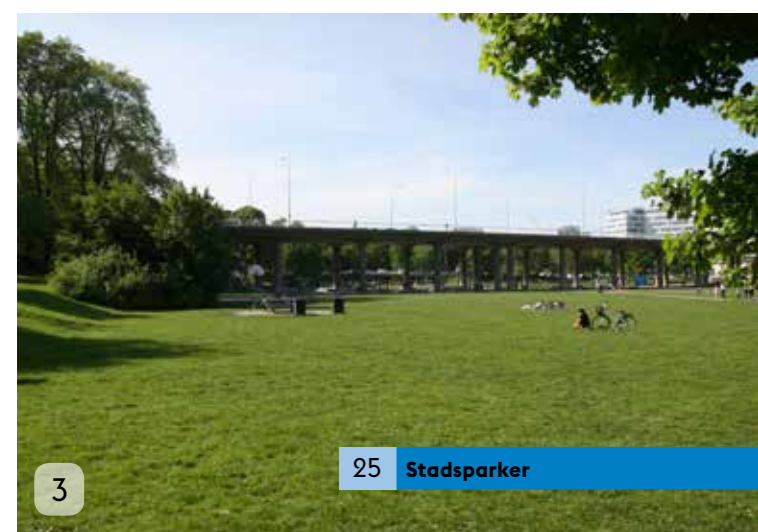
Trygghet: Parken är stor och innehåller i vissa
delar täta buskage och dolda platser, främst i området
närmast Västerbron. Här är kontakten med omgiv-
ningen begränsad och parkens storlek gör att det ibland
är långt till bebyggelse och trafikerade stråk. Det finns
gott om belysning i parken.

Tillgänglighet: Parken är i stora delar platt och med
hårda jämna markmaterial. I slänten mot Västerbron
förekommer en del branta lutningar.

Besöksstryck: Mycket högt

Upplevelsevärden:

Backåkning	Regionalt värde
Bollek	Rofyllighet
Bollspel	Sitta i solen
Evenemang	Skateåkning
Folkliv	Skridsko (spolas i amfiteatern när temperaturen tillåter)
Grillning	Utegym
Grön oas	Uteservering
Löpträning	Utsikt
Parklek	Vattenkontakt
Picknick/solbad	Vattenlek
Promenad	

Bild 1: Bemannad och välbesökt parklek

Bild 2: Gräskullar och buskage med amfiteatern i bakgrunden

Bild 3: Vy från norr med Lilla Västerbron i bakgrunden

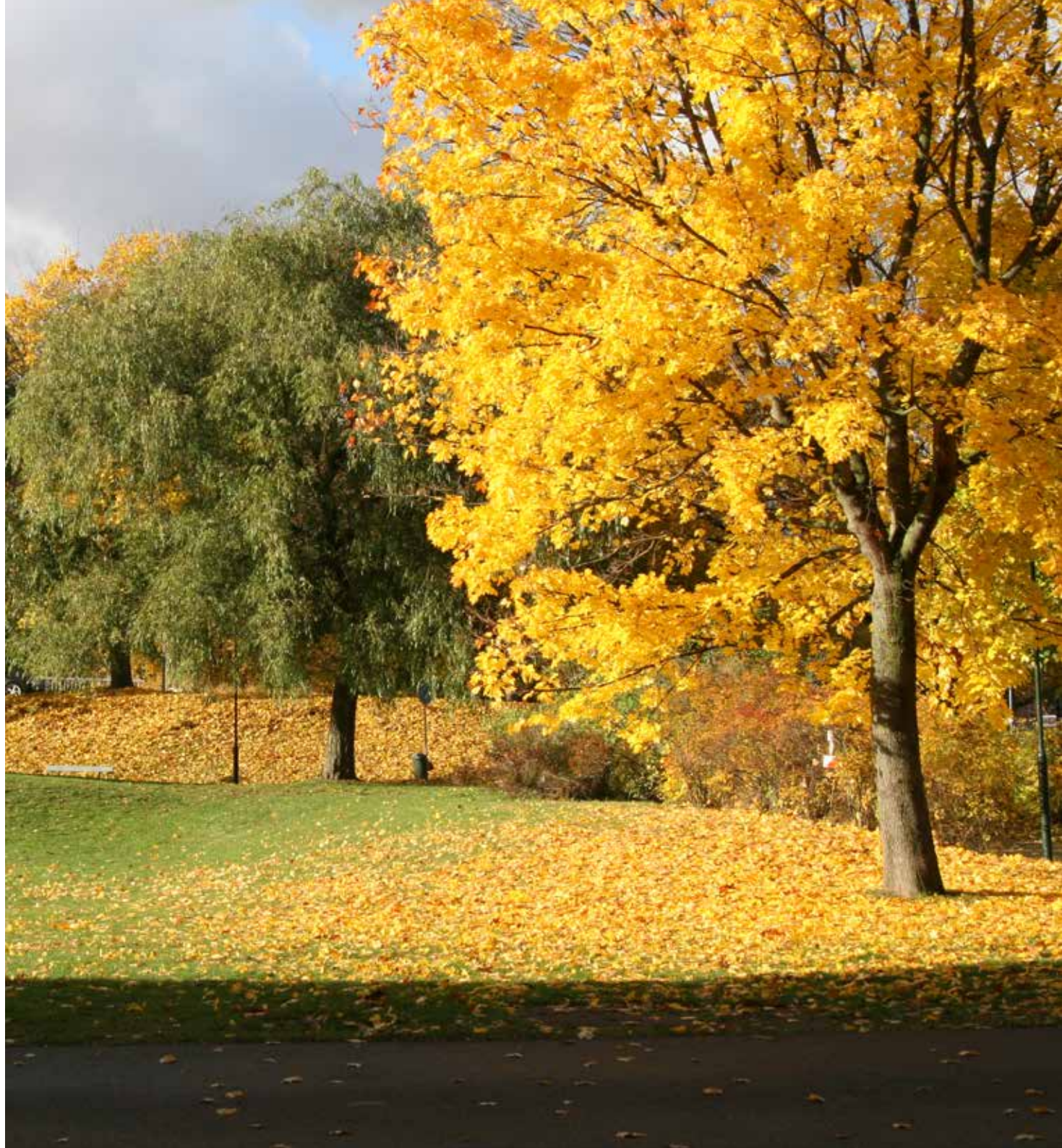

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Slitagetålighet
● Aktiviteter & lek	● Ekosystem
● Trygghet & tillgänglighet	

Genom att:

- värna balansen mellan parkens olika värden.
- utveckla parken som plats för kultur och konst.
- värna utblickar över vattnet och strandlinjen.
- förbättra skyltningen.
- verka för anläggandet av en konstfrusen isbana på amfiteaterns grusyta.
- utreda möjlig avveckling av plaskdammen till förmån för utveckling av lekfunktioner.
- säkra god tillgänglighet i parkens alla delar.
- värna kopplingar och parken som en del av Kungsholmens inre parkstråk.
- värna de öppna gräsytor.
- arbeta för frodigare och slitagetåligare gräsytor.
- pröva avstängning av vissa gräsytor vintertid.
- verka för minskade transporter och slitage i samband med evenemang och renhållning.
- kontinuerligt utveckla arbetet med renhållning och skräphantering.
- stärka den biologiska mångfalden.
- stärka och utveckla möjligheten att ta emot och fördröja dagvatten i parken.

Bild: Sprakande höstfärger i parkens norra del

Bergsparker

**Kuperade parker med stora nivåskillnader,
berg i dagen och stora, gamla träd**

Bild från Kronobergsparken

Kronobergsparken (11)

Historik

Kronobergsparken är en av Stockholms karaktäristiska bergsparker. Parken utformades ursprungligen enligt 1890-talets estetiska ideal med slingrande gångvägar och stora träd. Stockholms förste stadsträdgårdsmästare Alfred Medin var den som fick uppdraget att genomföra omvandlingen av det outnyttjade bergspartiet till grönskande park. Den kala och otillgängliga marken fylldes upp med sopor och matjord. Parken började anläggas 1891 och stod klar 1912 när kvarstående bergsskrevor utmed Polhemsgatan iordningställdes. Planteringar utmed Polhemsgatan var långt in på 1930-talet beundrade för sin stora skönhet. Innan parken anlades stod Kronkvarnen på Kronobergets norra sida. Den brann ner 1835. I parken finns också en judisk begravningsplats som inrättades 1787. Parken fick 1979 sitt hittills enda konstverk *Ikarios med drake* av Barbro Liljander.

År 2001 genomfördes en upprustning av parkens sydvästra del. Vid en upprustning 2002-2003 fick parken en ny och mer tillgänglighetsanpassad entré från Kronobergsgatan, lekplatsen rustades upp och trädbeståndet gallrades. 2012-2013 rustades sydvästra entrén och ett utegym anlades. Samtidigt renoverades delar av gångsystemet, rännalar, soffor och en rundel med sittplatser ovanför gymmet. Flera träd och lökväxter planterades. Lekplatsen renoverades 2016.

1.Parklek 2.Äldre begravningsplats 3.Lekplats 4.Bollplan
5.Hundrastplats

Beskrivning

Karaktär och storlek: Bergspark 5 hektar

Innehåll: Parken utgörs av en höjd med slingrande gångvägar, stora böljande gräsytor och många värdefulla träd. Trädbeståndet är mycket varierat. Här finns till exempel vanlig ek, persisk ek, pyramidalm, asklön, blodlön, silverlön, luddhagtorn, getapel och cembratall. I parken finns en välbesökt parklek, en hundrastgård, en mindre bollplan samt ett utegym.

Bild 1: En av de många sittplatserna i parken

Bild 2: Vy mot utegymmet och bollplanen

Bild 3: Stora kuperade gräsytor med slingrande gångvägar och gamla träd

Analys

Kronobergsparken har många kvaliteter. Den är välbesökt och används för lek, promenader och picknick och är en plats där man kan sitta i rofylldhet. Parken erbjuder ett effektivt växelspel mellan öppna och slutna partier och de många träden bidrar till den biologiska mångfalden.

Parken är generellt sett i bra skick.

Trygghet: Större delen av parken är öppen med fria siktlinjer men topografin och parkens storlek gör att kontakten med omgivande gator och bebyggelse är begränsad. Det finns också en del tätare buskage och dolda platser i parken, framförallt utmed parkens kanter. Parkbelysningen är god.

Tillgänglighet: Då parken är anlagd på och omkring en höjd förekommer en del branta gångvägar och trappor. Markmaterialen är hårda och jämna. Det finns soffor med både rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Högt

Upplevelsevärden:

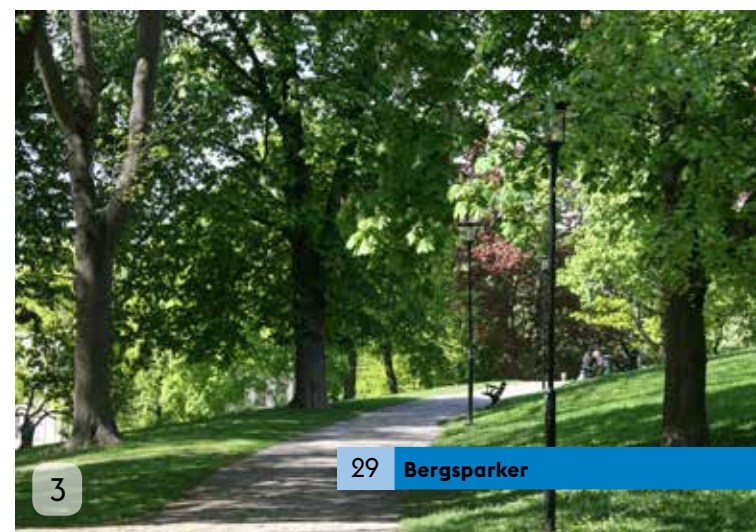
Backåkning	Picknick/solbad
Blomprakt	Promenad
Bollek	Regionalt värde
Grön oas	Rofylldhet
Grillning	Sitta i solen
Hundrastplats	Skridsko
Lekplats	Utegym
Löpträning	Utsikt
Parklek	

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofylldhet
● Aktiviteter & lek	● Slitagetålighet
	● Ekosystem

Genom att:

- tillskapa blomsterprakt med lökplanteringar.
- utveckla parken som plats för kultur och konst.
- lyfta fram parkens historia genom ny skyltning.
- rusta dåliga gångvägar.
- värna öppna gräsytor, nya träd planteras i kanten enligt det sena 1800-talets ideal.
- värna parkens bestånd av värdefulla träd.
- ta fram en trädvårdsplan.
- värna en flerskiktad vegetation genom återkommande röjningar i parkens mer friväxande delar.

Bild 1: Entré från Drottningholmsvägen/Kronobergsgatan

Bild 2: Gångvägarna innehåller flera branta backar

Bild 3: Några av de gamla och välvuxna träd som står i parken

Kvartersparker

**Bostadsnära parker för lek, promenader,
avkoppling och samvaro**

Bild från Rudbecksparken

Disponentparken (89)

Historik

Parken anlades i mitten av 1930-talet i samband med att denna del av Lilla Essingen började bebyggas med bostadshus.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,1 hektar

Innehåll: Parken ligger i korsningen Luxgatan/Disponentgatan och förbinds med Luxparken via en längre trappa. Parken består till största delen av en lekplats med sittplatser och perennplanteringar. Lekplatsen är till huvuddelen inhägnad med ett lågt trästaket och omges av gräsytor.

Analys

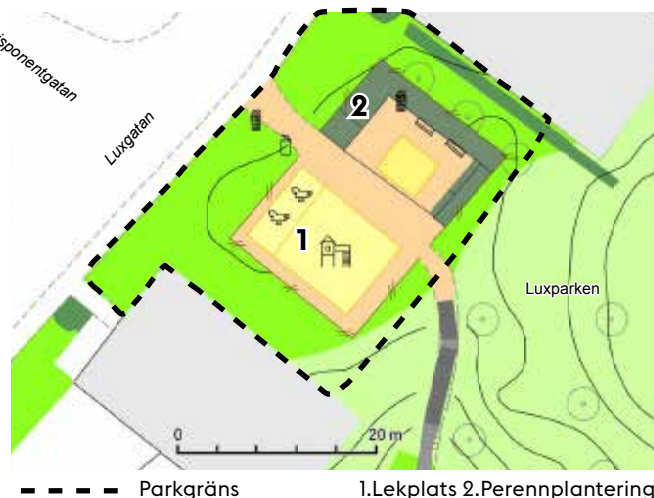
Perennplanteringarna är mycket nedgångna och i dåligt skick. Här behövs en genomgripande upprustning med nya perenner eller låga buskar. Lekplatsen tycks användas i mindre utsträckning då sandytorna runt redskapen har utbredda gräsuppslag

Trygghet: Det finns inga dolda platser eller täta buskage. Belysningen består endast av två armaturer.

Tillgänglighet: Parken har en god anslutning till Luxgatan eftersom nivåskillnaderna är små. Markmaterialen är jämna och hårda. Tillgängligheten till lekredskapen begränsas av att de omgärdas av en hög träsarg.

Upplevelsevärden:

Grön oas Lekplats

Utveckla & värna

- Skönhet
- Trygghet & tillgänglighet
- Rofylldhet
- Ekosystem

Genom att:

- förbättra/återskapa blomsterprakt.
- uppmuntra och möjliggöra stadsodling och tecknande av brukaravtal för skötsel av en bit parkmark.
- utreda behov och storlek på lekplats.

Bild 1: Vy från öster

Bild 2: Blommande perenner

Bild 3: Perennplanteringarna är slitna och behöver rustas upp

Fredhällsgatans kvarterspark (69)

Historik

Parken anlades 1934-1935 i samband med att Fredhällsparken och omgivande bebyggelse tillkom. Utifrån kartor från åren kring anläggandet kan man se att parkens grundstruktur och gångvägar fortfarande är oförändrade.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 1 hektar

Innehåll: Parken, som ligger i anslutning till Fredhällsparken, utgörs av en svag norrsluttning med många olika sorters träd och buskar. Här finns ett stort antal sittplatser i olika grupperingar. Träden och buskarna står i en klippt gräsyta med grusgångar mellan. Vissa platser har en vildare karaktär. En modern teknikbyggnad för fjärrvärme är placerad i anslutning till Adlerbethsgatan.

Analys

Parken har en tilltalande grundutformning och många vackra och värdefulla träd och buskar. De stora träden gör dock att parken upplevs som mörk. Grus- och en del gräsytor behöver ses över liksom placeringen av parksofforna. Det är angeläget att höja skötselnivån. Genom att ge parken ett namn skulle parkens identitet kunna stärkas.

Trygghet: Det förekommer en del tätare vegetation och dolda platser, främst i parkens södra del. Belysningen är begränsad med endast ett fåtal belysningsarmaturer. Detta i kombination med större buskage skapar mörka platser. I övrigt upplevs kontakten med omgivningen som god.

Tillgänglighet: Markmaterialen är i stort hårda och jämna. Det förekommer en del nivåskillnader som tas upp med trappor och en åsnestig. Trapporna har handledare men saknar kontrastmarkeringar. Soffor med armstöd finns men är oftast inte placerade i anslutning till gångvägar eller hårdgjorda ytor.

Bild 1: Avskild plats med parksoffa

Bild 2: Fjärrvärmestation i parkens norra del

Bild 3: Många större buskar bildar flera lugna platsbildningar

Besökstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Grön oas   Rofyllighet
Promenad

Utveckla & värna

● Skönhet	● Rofyllighet
● Kulturhistoria	● Ekosystem
● Trygghet & tillgänglighet	

Genom att:

- verka för att ge parken ett namn.
- utveckla parkens attraktivitet och trivsel.
- värna det ursprungliga gångvägssystemet.
- förbättra tillgänglighet och belysning.
- värna parkens stora träd.

***Bild:** I mitten av parken finns ett större parkrum med gott om sittplatser*

Grubbensparken och Grubbens trädgård (4)

Historik

Sankt Eriksområdet är ett av många tidigare sjukhusområden som bebyggt med bostäder under de senaste årtiondena. Sjukhuset har en historia som sträcker sig tillbaka till mitten av 1800-talet då försörjningsinrättningen Grubbens fanns här. Bostadsbygget påbörjades 1994 då även det gamla sjukhuskapellet flyttades till sin nuvarande plats och Grubbensparken anlades. Samtidigt anlades även en stor oval damm nere vid stranden till Barnhusviken. Grubbens trädgård med omgivande byggnader är också en del av det tidigare sjukhusområdet. Redan på 1700-talet fanns en trädgård i området och under mitten på 1800-talet kallades det som då blivit en parkanläggning för Grubbens trädgård.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,6 hektar

Innehåll: Området är utformat med en stark mittaxel i nordsydlig riktning. Entrén från Fleminggatan är något dold och går genom den tidigare försörjningsinrättningens porthus. I Grubbensparken, som ligger mellan två halvcirkelformade bostadshus, har många av de gamla träden sedan sjuklustiden bevarats. Här finns det gamla sjukhuskapellet och konstverken *Grodan* och *Korvhunden* (1994) av Olle Brand, *Lekande uttrar* (1997) av Kent Ullberg, *Duvan* (1999) av Hertha Hillfon samt *Människor* (1999) av Anna Mizak.

1.Kapell 2.Människor 3.Lekande uttrar 4.Grodan
5.Korvhunden 6.Orfeus-huvud 7.Duvan

Mittaxeln fortsätter genom Grubbens trädgård, som är en grusad yta med arkadklippta lindar. Under lindarna finns sittplatser och i mitten av grusytan en karta över hur området såg ut 1987 gjord i granit. Här står skulpturen *Orfeus huvud* av Carl Milles uppförd 2000.

Norr om Grubbens trädgård tar Grubbens trappor vid. De landar i Kungsholms strandstig och avslutas med en oval damm och en brygga i Klara sjö. Dessa element är gestaltningsmässigt en förlängning av Grubbensparken men upplevs mer som en del av Kungsholms strandstig.

Bild 1: En central grusgång löper genom parken

Bild 2: Grubbens trädgård med sina arkadklippta lindar. Vy mot norr

Bild 3: Kapellet i mitten av Grubbensparken

Analys

Grubbensparken är en vacker plats med sina stora träd och lugna läge. Det är lätt att glömma bort att man befinner sig mitt i centrala Stockholm. Med parkens något dolda läge är det dock viktigt att skötselnivån hålls hög för att undvika att skapa en otrygg miljö.

Trygghet: Det förekommer inga stora buskage eller dolda platser. Inne i Grubbensparken saknas kontakten med omgivande gator helt. De bostäder som omger parken gör dock att man upplever en god kontakt med omgivningen. Belysningen i parken är bra. I Grubbens trädgård döljs belysningsarmaturerna bakom de arkadklippta lindarna vilket gör att mindre ljus når grusytan i mitten.

Tillgänglighet: Det finns inga större nivåskillnader i varken Grubbensparken eller Grubbens trädgård. Markmaterialen är hårda och jämna. I Grubbensparken står flera soffor i gräsytan vilket minskar tillgängligheten. Det borde kompletteras med sittmöjligheter längs parkvägarna.

Besöksstryck: Lågt till medel

Upplevelsevärden:

Grön oas   Rofyllighet
Picknick/solbad   Utsikt (Grubbens trädgård)

Utveckla & värna

- Kopplingar
- Rofyllighet
- Ekosystem

Genom att:

- öka förståelsen för parken som allmän plats.
- värna parkens stora träd och ta fram en trädvårdsplan.

Bild 1: Konstverket Grodan av Olle Brand

Bild 2: Närmast husen i Grubbensparken finns förgårdar i form av terrasser

Bild 3: Grubbens trädgård

Karlfeldtparken (74)

Historik

Parken anlades mellan bebyggelsen i mitten på 1930-talet. 2014 nyinvigdes parken efter en mindre upprustning. I samband med detta och efter en allmän namngivningstävling, fick parken sitt officiella namn.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,2 hektar

Innehåll: Parken består av en gräsyta som svagt sluttar ut mot Fredhällsklipporna. Gräsytan är nedsänkt mellan Snoilskyvägen och Atterbomsvägen vilket skapar en tydlig rumslighet. Under hästkastanjerna närmast Stagneliusvägen finns en perenn- och rosplantering, sittplatser samt ett gatukök.

Analys

Parken används av många som entré och passage för att komma till och från de populära badklipporna i Fredhäll. Som en följd av detta kan skräpkorgarna ibland bli överfulla. Området kring gatuköket är nyupprustat och i bra skick. Vid trapporna på parkens båda långsidor finns smitvägar i grässlänterna. Området närmast Fredhällsklipporna är igenvuxet med sly och stora buskage. Detta bör röjas kontinuerligt så att den fantastiska utsikten över vattnet inte skymms.

Trygghet: Det förekommer en del större buskage och dolda platser, framförallt där parken möter

1. Gatukök 2. Entré mot Fredhällsklipporna
- - - - - Parkgräns

Fredhällsklipporna. Det är också lite snålt med belysning i denna del. Kontakten med omgivningen är god bortsett från området närmast Fredhällsklipporna som omges av höga stödmurar och en del buskage.

Tillgänglighet: Det förekommer inga större nivåskillnader i parken och markmaterialen på gångytor är hårda och jämna. Där parken möter Fredhällsklipporna blir marken mer ojämn och det finns mer nivåskillnader. Sittplatser finns med både rygg- och armstöd.

Bild 1: Vy från norr med gatuköket närmast i bilden. Två stora hästkastanjer accentuerar parkens hörn.

Bild 2: Vy mot söder. Atterbomsvägen skymtar ovanför trappan.

Bild 3: Parken är en lugn oas för de boende i området.

Besökstryck: Medel. Mest vid kortsidan mot Stagneliusvägen men också en del genomströmning mot Fredhällsklipporna.

Upplevelsevärden:

Blomprakt	Sitta i solen
Grön oas	Uteservering
Picknick/solbad	Utsikt
Rofyllighet	

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Trygghet & tillgänglighet	

Genom att:

- värna utblicken över vattnet genom kontinuerlig slyröjning.
- värna blomprakten.
- värna kopplingar och parken som entré till Fredhällsklipporna.

***Bild 1:** Utsikt mot Mälaren. Under hösten visar sig utsikten mot Mälaren. Sommartid är den mer igenväxt med sly och buskage*

Kungsholms strand – kvarterspark (15)

Historik

Parkytan anlades på 1930-talet i samband med att anslutande bebyggelse tillkom.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,06 hektar

Innehåll: Kvartersparken söder om Kungsholms strand ligger i en norrvänd slänt och består främst av en klippt gräsyta och några buskar. En svängd trappa leder upp till en grusad yta med två parksoffor och en rosplanering i bakkant. Härifrån har man utsikt över Karlbergssjön.

Analys

Parken är trevligt belägen med utsikt över vattnet och strandpromenaden. Dock ger den ett ganska anonymt intryck och är något förfallen med igenväxande grusytor och vildvuxna buskage. Det är viktigt med kontinuerlig röjning av sly framför sittytan för att vattenkontakten inte ska skymmas.

Trygghet: Belysning finns utmed gatan men saknas i parken. Det finns dock inga dolda platser och närheten till bostadshusen ger en känsla av trygghet.

Tillgänglighet: Trappan har handledare men är smal. Anslutande grusgång är helt igenvuxen.

Besöksstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Grön oas   Rofyllighet
Utsikt

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Aktiviteter & lek	● Rofyllighet
	● Ekosystem

Genom att:

- öka blomprakten genom till exempel lökplanteringar och blommande buskar.
- uppmuntra och möjliggöra stadsodling.
- regelbundna slyröjningar för att bibehålla utblickar mot vattnet.

Bild 1: Vy från Kungsholms strand

Bild 2: Bänkarna har en rosplantering i ryggen

Bild 3: Utsikt mot Karlbergsskanalen.

Lidnersplan (54)

Historik

Parken tillkom i samband med att Kristineberg byggdes ut under 1940-talet och var sannolikt en av de sist anlagda delarna. Parken är uppkallad efter författaren Bengt Lidner.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,9 hektar

Innehåll: På Lidnersplan finns en lekplats, gräsytor, några större träd samt ett antal blommande småträd. Parken är en grön oas för områdets boende och lekplatsen är välbesökt.

Analys

Lekplatsen är i bra skick men övriga parken är i behov av en översyn, detta gäller bland annat grusgångar, utrustning och vegetation. Cykelställ saknas och cyklar står parkerade lite varstans. Lekplatsen är solutsatt vilket skulle kunna avhjälpas med att träd planteras söder om leken.

Trygghet: Det förekommer inga täta buskage eller dolda platser. Kontakten med omgivningen är god. Det finns ingen belysning i parken men gatubelysningen runt om upplevs som tillräcklig.

Tillgänglighet: Större nivåskillnader saknas. En kantsten omgärdar dock parken vilket försämrar tillgängligheten. Parksofforna står ute i gräsytan. Ett återställande av gräsytan skulle göra dem mer tillgängliga.

Besöksstryck: Medel

Upplevelsevärden:

Grön oas
Lekplats

Sitta i solen
Picknick/solbad

Utveckla & värna

● Aktiviteter & lek

● Slitagetålighet

● Rofyllighet

Genom att:

- värna lekplatsens innehåll och utformning.
- återskapa igenvuxna grusytor och gångar.
- åter- och nyplantera träd som skänker skugga till lekplatsen.
- värna möjligheten att sitta ned i lugn och ro.

Bild 1: Parksoffa i gräsytan.

Bild 2: Lekplatsen med många cyklar parkerade omkring. I förgrunden stora träd..

Bild 3: Några av de många cyklar.

Nelly Sachs park (59)

Historik

Parken färdigställdes år 2008, och en större upprustning genomfördes år 2012 på grund av stort slitage som följt av hög användning. Författarinnan Nelly Sachs som fick nobelpriset 1966 har gett namn åt parken.

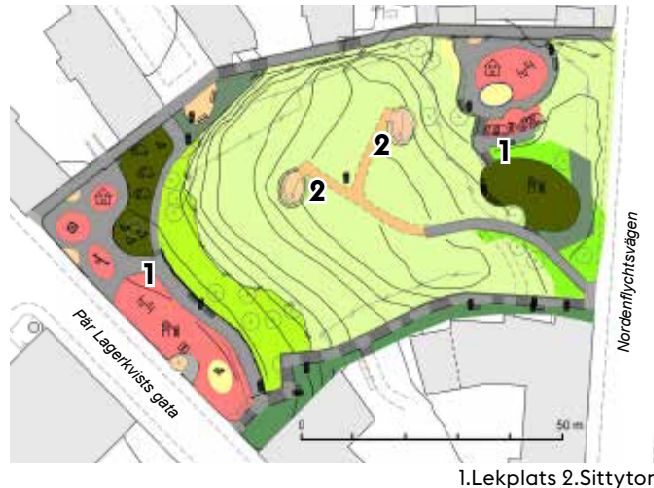
Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 4,5 hektar

Innehåll: Parken domineras av en hög höjd med berg i dagen. Det finns två större lekplatser som ligger på varsin sida av höjden. Vid båda lekplatserna finns förskolor. På toppen av höjden finns två muromgärdade platser som innehåller sittplatser och odlingslådor. Längs parkens södra och norra sida finns gångvägar med trappor som sammankopplar Per Lagerkvists gata med Nordenflychtsvägen.

Analys

Parken är i ett relativt bra skick. Att lekplatserna är populära märks på slitaget av lekutrustning, markmaterial och vegetation. På några platser smiter inte statket tätt med marken vilket skapar möjlighet för barn att krypa under. Den östra lekplatsen är i behov av solavskärmning. Vid vissa trappor och anslutande dagvattenrännor har marken sjunkit och behöver justeras till ursprunglig nivå.

1.Lekplats 2.Sittytör

Trygghet: Utmed Per Lagerkvists gata och Nordenflychtsvägen är parken lätt att överblicka och den saknar täta buskage och dolda platser. Uppe på höjden är kontakten med omgivningen sämre. Här förekommer också fler buskage. Belysningen är sparsam.

Tillgänglighet: Den västra lekplatsen nås utan större nivåskillnader, i resten av parken finns många trappor och branta gångvägar. Den östra lekplatsen ligger i en sluttning med nivåskillnader och branta partier.

Bild 1: Odling vid kullens granitomgärdade sittyta

Bild 2: Västra lekplatsen

Bild 3: Berg i dagen uppe på kullen

Besöksstryck: Högt vid lekplatserna, annars lågt.

Upplevelsevärden:

Grön oas	Picknick
Lekplats	Rofyllighet
Odling	Sitta i solen

Utveckla & värna

- Aktiviteter & lek
- Trygghet & tillgänglighet ● Slitageåtlighet

Genom att:

- uppmuntra och möjliggöra stadsodling i parken.
- kontinuerligt underhålla lekparken.
- utföra återkommande slyröjning i parkens övre del.
- åtgärda sättningar i trappor.

Bild: lekplats i parkens östra del

Norr Mälarstrands gårdar: Chapmansgården (24)

Historik

Gårdarna längs Norr Mälarstrand anlades i början av 1930-talet. Tanken var att skapa en stadsstruktur som tog tillvara på sjöutsikten och lät ljuset strömma in mellan huskropparna. En viktig grundidé var att gårdarna skulle fungera som allmänna parker vilket var ett led i att höja levnadsstandarden för stockholmarna. Idéerna kring gårdarna längs Norr Mälarstrand skulle komma att influera stora delar av södra Kungsholmens bostadsbyggande. Chapmansgården restaurerades 2014–2015 med utgångspunkt från gamla ritningar och foton.

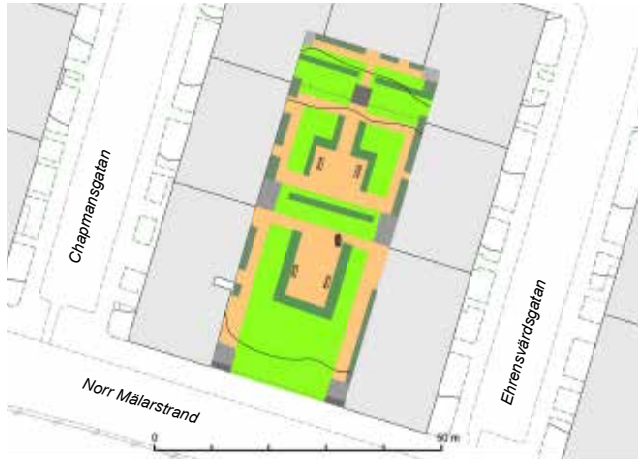
Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,1 hektar

Innehåll: Mycket av parkens ursprungliga och regelbundna formspråk finns kvar. Äppelträd, uppstammade syrener och klippta häckar inramar gården och bildar olika rum. Murar och trappor av kalksten delar upp gården i tre terrasser. Mot gatan finns en låg granitmur med trappor. Längs fasaderna finns planteringar med perenner.

Analys

Att gården är en allmän park är inte helt enkelt att uppfatta från Norr Mälarstrand. En nyligen utförd upprustning har dock gjort att den i större grad uppfattas som en del av det offentliga stadsrummet. Det är viktigt att

gården sköts som en offentlig park för att den inte ska uppfattas som privat. Parken är generellt i bra skick.

Trygghet: Det saknas täta buskage och dolda platser på gården. Kontakten med omgivningen är god med fria siktlinjer ut mot gatan. Belysningen är god.

Tillgänglighet: Gården möter gatan med en låg trappa. Mellan varje terrass går en trappa med barnvagnsramp som är mycket brant. Alla trappor saknar handledare och kontrastmarkeringar. Markmaterialen är hårda och jämna.

Bild 1: Den centrala grusplanen

Bild 2: Vy från Norr Mälarstrand

Bild 3: Gården är nyligen upprustad med nya markskikt och växter

Besökstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Blomprakt

Picknick

Grön oas

Rofyllighet

Sitta i solen

Utveckla & värna

● Skönhet

● Kopplingar

● Kulturhistoria

● Rofyllighet

Genom att:

- värna gårdens blomsterprakt.
- värna gårdens klassicistiska gestaltungsideal.
- lyfta fram gården som allmän park genom skyltning.
- följa upp gårdens skötsel.

Bild: Vy från den övre terrassen ner mot Norr Mälarstrand

Norr Mälarstrands gårdar: Fågelbärsgården (25)

Historik

Gårdarna längs Norr Mälarstrand anlades i början på 1930-talet. Gårdarna var och är än idag allmänna parker vilket var ett viktigt led i att höja levnadsstandarden för Stockholms invånare. Ljus och vattenkontakt var två starka ledord. Idéerna kring gårdarna längs Norr Mälarstrand skulle komma att influera stora delar av södra Kungsholmens bostadsbyggande. Under 2015-2016 skedde en upprustning av parken.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 3,5 hektar

Innehåll: Fågelbärsgården är den största av de fem allmänna gårdarna vid Norr Mälarstrand. Klippta häckar delar upp gården i flera olika rum. Tidstypiska murar och trappor är utförda i kalksten. På murarna finns vackra smidesräcken. Mitt på gården dominerar fyra stora lindar. I nordvästra delen ligger en liten inhägnad förskolegård. På gården finns också en mindre allmän lekplats med en sandlåda och två gungdjur. Längs fasaderna finns låga buskplanteringar.

Analys

Stora delar av gården är nyligen upprustad och i bra skick. Cykelparkeringen är i minsta laget.

Trygghet: Det förekommer inga större buskage eller dolda platser. Kontakten med omgivningen upplevs som god och det finns bra med belysning.

1.Förskola 2.Lekplats 3.Cykelparkering

Tillgänglighet: Gården utgörs av tre låga terrasser som förbinds med trappor med barnvagnsramper. Trapporna är korta men saknar handledare och kontrastmarkering. Markmaterialen är hårda och jämna.

Besöksryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Blomprakt	Picknick
Grön oas	Rofyllighet
Lekplats	Sitta i solen

Bild 1: I parken finns många tidstypiska detaljer

Bild 2: Vy från en av gårdens två ingångar

Bild 3: Grusplan med sandlåda. I bakgrunden syns Norr Mälarstrand.

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet

Genom att:

- värna gårdens blomsterprakt.
- värna gårdens klassicistiska gestaltungsideal.
- lyfta fram gården som allmän park genom skyltning.
- följa upp gårdens skötsel.

Bild: Nyplanterade körsbärsträd ramar in den övre delen av gården

Norr Mälarstrands gårdar: Jaktvarvsgården (26)

Historik

Gårdarna längs Norr Mälarstrand anlades i början på 1930-talet. Den nya bebyggelsen skulle ta tillvara på sjöutsikten och det ljus som skulle strömma in mellan huskropparna. Gårdarna skulle fungera som allmänna parker och var en viktig del i att höja levnadsstandarden för Stockholmarna. Idéerna kring gårdarna längs Norr Mälarstrand skulle komma att influera stora delar av södra Kungsholmens bostadsbyggande.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,1 hektar

Innehåll: Trappor och murar delar upp gården i tre terrasser. Vid den centrala trappanläggningen växer två stora gullregnsträd och mot Norr Mälarstrand två stora hängalmar. I den övre delen finns friväxande syrener. Den nedre terrassen inramas av häckar och två rader pelaralmar. Här finns också en försänkt gräsyta med kalkstenstrappor mot omgivande gångtor.

Analys

Grundutförningen är bra men gården är sliten och har tappat något av sin forna glans. Gångarna med betongplattor i den nedre delen behöver ersättas med sin ursprungliga grusbeläggning. Många av pelaralmarna är i dålig kondition och bör bytas ut. Cykelstället bör flyttas ned från viloplanet i trappan för att öka användarvänligheten. En upprustning liknande de på andra

av Norr Mälarstrands gårdar vore välgörande. Det är viktigt att tydliggöra att gården är allmän mark.

Trygghet: Kontakten med omgivningen upplevs som god och det förekommer inga täta buskage eller dolda platser.

Tillgänglighet: Det förekommer flera trappor på gården, där samtliga saknar handledare och kontrastmarkeringar. Det finns inte heller någon ramp mellan terrasserna.

Bild 1: Vy inifrån gården ut mot Norr Mälarstrand

Bild 2: Trappanläggning i mitten av gården

Bild 3: Parksoffa i en av gräsyterna.

Besökstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

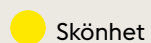
Blomprakt

Picknick/solbad

Grön oas

Rofyllighet

Utveckla & värna

Skönhet

Kopplingar

Kulturhistoria

Rofyllighet

Genom att:

- värna gårdens blomsterprakt.
- ersätta buskar med mindre och mer lättskötta sorter.
- värna gårdens klassicistiska gestaltungsideal.
- lyfta fram gården som offentlig park genom skyltning.
- följa upp gårdens skötsel.
- återskapa grusgångar och ytor.

***Bild:** Den övre terrassen har en nedsänkt gräsyta som nås genom trappor på sidorna*

Norr Mälarstrands gårdar: Pontonjärgården (27)

Historik

Pontonjärgården anlades på 1930-talet i samband med att den nya bebyggelsen anlades utmed Norr Mälarstrand. Stort fokus lades på att ta tillvara på sjöutsikten och ljuset. Gården skulle fungera som allmän park och var ett led i att höja levnadsstandarden för stockholmarna. Idéerna kring gårdarna längs Norr Mälarstrand skulle komma att influera stora delar av södra Kungsholmens bostadsbyggande. Gården rustades 2012-2013 utifrån gamla ritningar, vilka förenklades för att göra utformningen mindre skötselintensiv.

Beskrivning

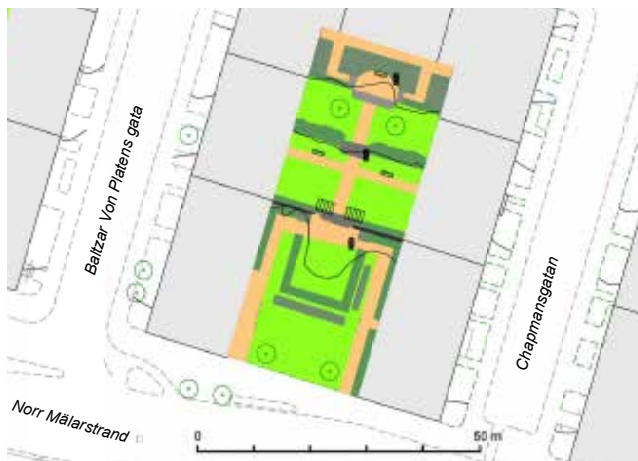
Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,1 hektar

Innehåll: Gården är uppdelad i fyra terrasser som kopplas samman med kalkstenstrappor och murar med eleganta smidesräcken. Mittaxeln i den mellersta delen av gården kantas av fyra pyramidklippta hagtorn. På den översta terrassen finns prydnadsaplar och en vacker perennplantering. I den nedersta delen finns rosrabatter. Entrén mot gatan markeras av två stora pelarpopplar.

Analys

Gården är nyligen upprustad och i bra skick.

Trygghet: Kontakten med omgivningen upplevs som god och gården saknar täta buskage och dolda platser. Belysningen är god.

Tillgänglighet: Det förekommer flera trappor som saknar handledare och kontrastmarkeringar. Markmaterialen är hårda och jämna.

Besöksryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Blomprakt   Rofyllighet
Grön oas

Bild 1: Perennplantering på parkens innersta terrass

Bild 2: Räckesdetalj

Bild 3: Vy från gårdens entré med pelarpoppel i förgrunden.

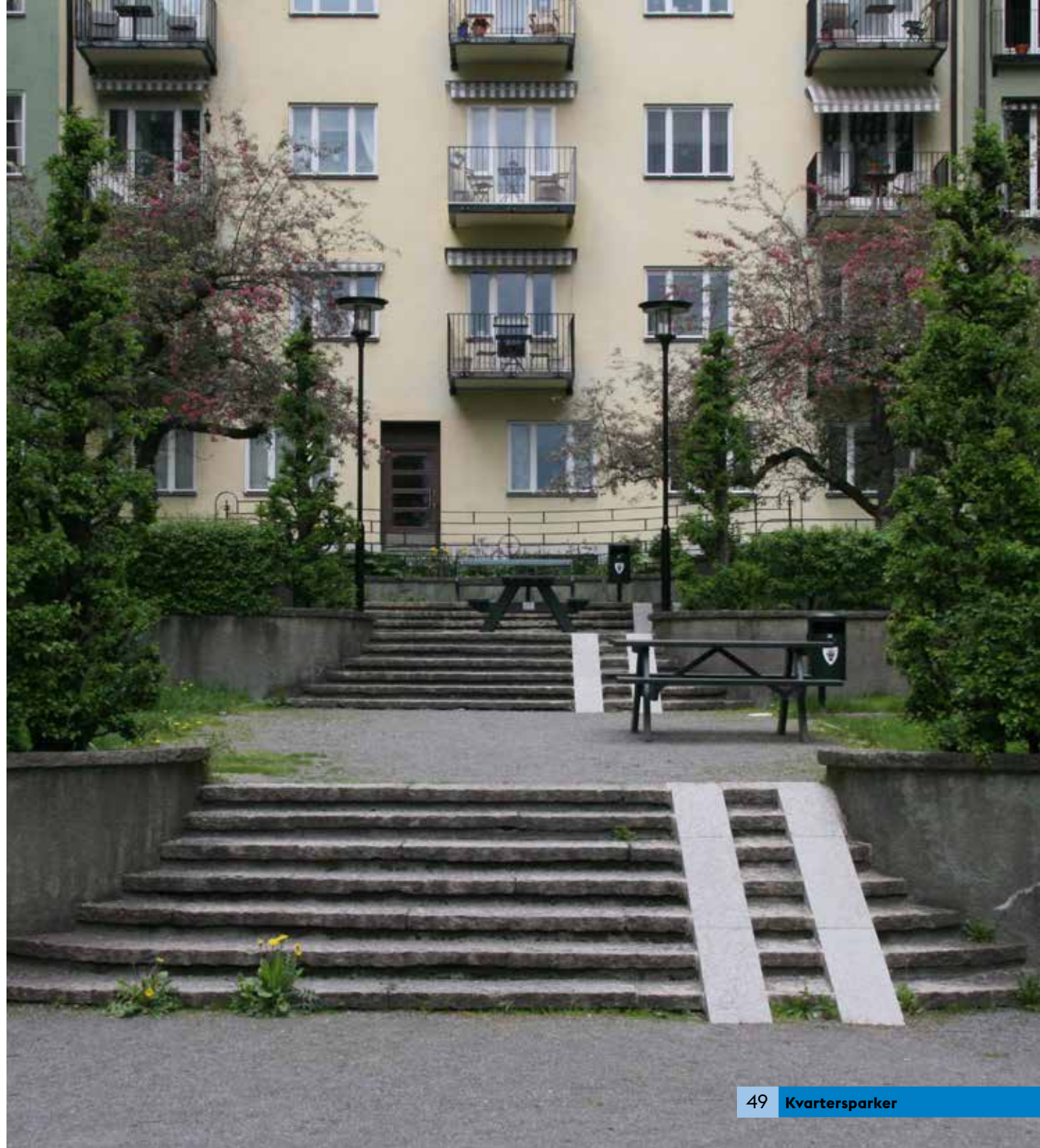
Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet

Genom att:

- värna gårdens blomsterprakt.
- värna gårdens klassicistiska gestaltungsideal.
- lyfta fram gården som allmän park genom skyltning.
- följa upp gårdens skötsel.

Bild 1: Vackra kalkstenstrappor binder samman den terrasserade gården

Norr Mälarstrands gårdar: Rinmansgården (28)

Historik

Rinmansgården anlades i början på 1930-talet. Tanken var att skapa en stadsstruktur som tog tillvara på sjöutsikten och lät ljuset strömma in mellan huskropparna. Tanken var att gårdarna skulle fungera som allmänna parker och var ett försök att höja levnadsstandarden för Stockholms invånare. Idéerna kring gårdarna längs Norr Mälarstrand skulle komma att influera stora delar av södra Kungsholmens bostadsbyggande.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,1 hektar

Innehåll: Gården är uppbyggd av tre terrasser med gräsytor, mindre träd och häckplanteringar. På flera platser står formklippta hagtornsträd. I gårdens mitt och mot den övre terrassen finns kalkstenstrappor. Övriga trappor och ramper är i betong. Gården avgränsas mot gatan av en häck och två hängaskar.

Analys

Gården är sliten. Kalkstenstrapporna är skeva, stödmuren mot den övre terrassen har sättningar. Grusytorna är i dåligt skick och gräsytor och rabatter innehåller mest ogräs. Växtmaterialet på gården är i varierat skick och i häckarna finns mycket fröplantor av bland annat lönn och hägg. En omfattande renovering skulle krävas för att återställa gårdens till dess forna glans.

Trygghet: Kontakten med gatan är begränsad men kontakten med bostadshusen är god.

Tillgänglighet: Mellan gårdens terrasser finns trappor som saknar handledare och kontrastmarkeringar. Markmaterialen är hårda och jämna.

Besöksryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Grön oas   Rofyllighet

Bild 1: Vy från parkens entré

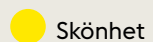
Bild 2: En av kalkstenstrapporna som är i behov av upprustning

Bild 3: Parksoffa framför en av gårdens formklippta häckar

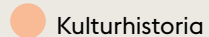

Utveckla & värna

Skönhet

Kulturhistoria

Kopplingar

Rofyllighet

Genom att:

- värna gårdens blomsterprakt.
- återskapa och värna gårdens klassicistiska gestaltungsideal vid en upprustning.
- värna ursprungliga materialval vid en upprustning.
- lyfta fram gården som allmän park genom skyltning.
- ersätta buskar med mindre och mer lättskötta sorter.
- följa upp gårdens skötsel.

Bild: Vy över den mellersta terrassen med häckar och sittplatser i gräsytan

Polishusparken (36)

Historik

När polishuset byggdes 1903-1911 anlades en tidsty-pisk symmetrisk parkanläggning med en dekorerad förplats och gångar riktade mot huvudentrén. I gräsytona mellan gångarna planterades rikliga bestånd av löv- och barrträd samt blommande buskage. År 1975, i samband med att blå linjen byggdes, stängdes Agnegatan av. På 1990-talet utvidgades parken genom att den del av Agnegatan som fortfarande korsade platsen införlivades med parken.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 1 hektar

Innehåll: I parkens östra del finns en nedfart till ett underjordiskt parkeringsgarage och längs den igenlagda Agnegatan finns två inglasade entréer till garaget. I södra delen finns en av Rådmansgatans tunnelbaneuppgångar samt en urinoar. I parken finns många olika trädarter såsom blågran, sykomorlön, vresalm, pelarek, hästkastanj och hagtorn. Här finns även stora buskage med bland annat syrener, fläder och spirea. Den igenlagda Agnegatan är utformad med gräsytor och perenn- och buskplanteringar.

Analys

Polishusparken är välanvänd både som kommunikationsstråk men också för rekreation. Parken är generellt i bra skick. För att bevara parkens karaktär finns

1.Rådmansgatans tunnelbanestation 2.P-husentré
3.Nedfart till Parkeringshus 4.Polishuset 5.Rådhuset
6.Perennplanteringar

dock vissa åtgärdsbehov. Grusytan mellan tunnelbaneuppgången och Bergsgatan skulle kunna utformas annorlunda för att skapa en mer inbjudande entré till parken. Skötselnivån bör höjas på perennplanteringarna och grusytan framför Polishusets entré. Buskplanteringarna i gräsytona innehåller mycket ogräs och sly. På vissa håll är de planterade växterna helt utkonkurrerade. Gräsytona är i bra skick så när som på några smitvägar i parkens båda ändar. Häckarna som ramar in mittstråket växer sig lätt för stora och behöver beskåras med jämna mellanrum.

Bild 1: Häckinfattad gräsyta längs Agnegatan

Bild 2: En av två entréer till det underjordiska parkeringshuset. I bakgrunden Rådhuset, nuvarande Stockholms tingsrätt

Bild 3: Murarna längs Agnegatans förlängning är populära sittplatser

Trygghet: Parken kan upplevas som svår att överblicka på grund av stora buskage. Dagtid finns en hög genomströmning av människor, inte minst i anslutning till tunnelbanestationen.

Tillgänglighet: Parken är i huvudsak plan och det finns inga höga kanter. Markmaterialen är hårda och jämna. Belysningen är god. Det finns gott om sittplatser med både rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Högt

Upplevelsevärden:

Blomprakt   Promenad
Grön oas   Sitta i solen
Picknick/solbad

Utveckla & värna

- Skönhet
- Kulturhistoria
- Aktiviteter & lek
- Trygghet & tillgänglighet
- Rofylldhet
- Ekosystem

Genom att:

- utveckla parkens blomsterprakt genom till exempel lökplanteringar.
- utveckla parkens historiska gestaltning.
- utveckla lekfunktioner i parken.
- värna öppenheten i parken genom återkommande förnygring av buskagen.
- värna parkens stora, uppväxta träd och ta fram en trädvårdsplan.
- värna den biologiska mångfalden.

Bild 1: Stora träd ger välbehövlig skugga i parken

Bild 2: Mellan Rådhuset och Polishuset går en rak axel med grusytor, perennplanteringar och sittplatser.

Bild 3: Rådhusets tunnelbanestation i parkens södra del

Pontonjärparken (37)

Historik

I parken, på bergsslutningen, var tidigare pontonjärsregementet för ingenjörssoldater förlagt. Under 1920-talet flyttade bataljonen och på 1930-talet anlades en park med murar, lekplan och stenpartier. Syrenbuskage, hägg och flera stora träd sparades. Parken ansågs då vara en av stadens vackraste. Det var terrassernas och planteringarnas skickligt åstadkomna anpassning till naturformationerna som beundrades. Parken rustades 2010-2011. Då fick lekplatsen sitt nuvarande utseende och en ny entré mot Pontonjärgatan anlades. I samband med upprustningen togs belysningen bort från parkens övre delar i syfte att skapa en plats där man kan se stjärnhimlen nattetid.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 1,2 hektar

Innehåll: Parken består av en nedre och en övre del med en delvis brant bergssluttning emellan. I den nedre delen finns en lekplats och en minnessten över regementstiden rest 1935. Dessa omges av gräsytor och många stora träd av varierande arter. Dessutom finns ett rikt bestånd av blommande mindre träd. Även i den övre delen finns många träd och buskar, framförallt syrener. Här finns sittplatser och en utsiktsstig. I väster tas nivåskillnaderna upp med en imponerande granitmur och avgränsande buskage.

1.Lekplats 2.Bouleplan 3.Utsiktspåsar

Analys

Parken har en tilltalande naturlig och vild karaktär och på grund av de stora nivåskillnaderna och de många syrenbuskagen upplevs parken som större än den är. Den övre delen av parken är rofylld och från toppen syns Riddarfjärden mellan syrenerna.

Parken är generellt i gott skick med livskraftigt växtmaterial. Under vissa av de stora träden är gräset glest. Dagvattenrännorna utmed gångstråken i den övre delen bör hållas ogräsfria och vissa av stenarna läggas om.

Bild 1: Från toppen av parken finns syns Riddarfjärden och Västerbron.

Bild 2: Gångväg ned mot lekplatsen

Bild 3: Sittplatser och boulebana. Den rektangulära ytan markerar platsen för en tidigare byggnad.

Trygghet: Parken innehåller en del större buskage som är svåra att se igenom och det bildas trånga passager som är svåra att överblicka. Dessa finns främst i parkens övre del där genomströmningen av människor är mindre. Den övre delen saknar belysning.

Tillgänglighet: Topografin begränsar tillgängligheten i parken. Markmaterialen är dock hårda och jämna. Trappor har handledare och kontrastmarkeringar. Vid en av lekplatsens ingångar har marken trampats ned och en kant har bildats mot den angränsande hårdgjorda ytan. Marken lutar dessutom mot grunden vilket minskar tillgängligheten.

Besöksstryck: Medel

Upplevelsevärden:

Backåkning	Promenad
Bollek	Rofyllighet
Grön oas	Sitta i solen
Picknick/solbad	Utsikt

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet
● Aktiviteter & lek	● Ekosystem
● Trygghet & tillgänglighet	

Genom att:

- värna blomsterprakt.
- lyfta fram parkens historia genom ny skyltning.
- värna öppenhet i parken och en vegetation i flera skikt genom återkommande föryngring av buskagen.
- värna värdefulla gamla träd.
- värna biologisk mångfald.

Bild 1: Blommående träd och den höga granitstödmuren

Bild 2: Gångväg längs klippkanten med utsikt mot omgivande kvarter

Bild 3: Vy över lekplatsen

Rudbecksparken (79)

Historik

Parken anlades i mitten av 1930-talet i samband med att Fredhällsparken byggdes. Utifrån kartor från åren kring anläggandet kan man se att parkens grundstruktur och dess gångvägar fortfarande är oförändrade.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 1,3 hektar

Innehåll: Parken består av gräsytor som böljar mellan mjuka berghällar och som på så sätt gör att flera olika rumsligheter bildas. De många och stora träden bildar en pelarsal och det finns ett varierat buskskikt. Gångsystemet är slingrande och sittplatser är utplacerade över hela parken.

Analys

Rudbecksparken är en vacker och karaktärsfull plats. De många höga stammarna, ljuset som silar genom trädskronorna och berghällarna ger ett nästan drömskt intryck. Entréerna mot Fredhällsparken skulle kunna utvecklas för att göra parken mer inbjudande och delar av gångvägarnas sträckningar kan ses över. Belysningsarmaturerna är nedgångna och bör bytas ut samt kompletteras. Vissa bänkar är slitna och en del av buskagen förvuxna. Parken utgör en grön länk mellan Fredhällsparken i norr och det gröna stråket längs bebyggelsen vid Rålambsvägen.

--- Parkgräns

Trygghet: Det förekommer en del större buskage och kontakten med omgivningen är på vissa håll begränsad. Parken kantas av bostadshus i öster och väster, men dessa skymms till stor del av vegetation. Belysningen bör förbättras.

Tillgänglighet: Det förekommer en del brantare partier i parken. Markmaterialen är hårda men vissa ojämnheter och sättningar förekommer. Det finns sittplatser med rygg- och armstöd på flera ställen men inte alltid i direkt anslutning till gångvägar eller hårdgjorda ytor.

Bild 1: Picknick i skydd av trädens skugga

Bild 2: Gångvägen slingrar sig fram mellan träd och berg i dagen

Bild 3: Parksoffor finns på flera ställen i parken

Besökstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Grön oas   Rofyllighet

Picknick/solbad

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet
● Trygghet & tillgänglighet	● Ekosystem

Genom att:

- värna parkens karaktär och balans.
- verka för konstnärlig utsmyckning i parken.
- se över parkens entréer och gångvägssystem.
- förbättra belysningen i parken.
- värna och stärka gröna kopplingar mot Fredhällsparken och Rålambsvägen.
- utveckla blomning och biologisk mångfald.
- värna parkens stora träd och ta fram en trädvårdsplan.

Bild 1: Karaktärsfulla träd och berghällar

Sankt Göransparken (62)

Historik

De första träden planterades i korsningen Mariebergsgatan/Fleminggatan redan 1918-1919. En lekplats anlades i slutet på 1950-talet och 1962 blev blomstergården färdig. På 1990-talet renoverades parken och den då förfallna blomstergården rustades upp.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 1,0 hektar

Innehåll: Parken innehåller flera olika platser i en gräsyta som sluttar ned mot Mariebergsgatan. I sydväst ligger en blomstergård i fyra terrasser varav en av dem används för stadsodling. Nedanför blomstergården ligger en hundrastplats. I korsningen Fleminggatan/Igeldammsgatan finns en liten torgbildning med rosplanteringar, träd och sittplatser. Här finns också en lekplats med gungor och lekredskap.

Analys

Sankt Göransparken är i bra skick även om vissa brister finns. Det växer en del ogräs i plattytorna vid korsningen Fleminggatan/Igeldammsgatan samt runt hundrastgården. Planteringarna i blomsterträdgården är frodiga och i relativt bra skick. Sankt Göransparken ingår i stadsutvecklingsprojektet för Stadshagen och lekplatsen planeras att bebyggas. Läs mer i parkplanens del 1, Kungsholmen växer.

- 1.Sankt Görans kyrka 2.Blomstergård 3.Hundrastplats
4.Lekplats 5.Torgbildning

Trygghet: Det förekommer få dolda platser i parken. Området närmast blomstergården upplevs dock något svåröverblickbart under dygnets mörka timmar. I övrigt är kontakten med omgivningen bra och belysningen god.

Tillgänglighet: Parkens topografi gör att det finns en del brantare gångvägar. Markmaterial på gångtytor är generellt hårda och jämna. Ytorna runt blomstergården är något ojämna.

Bild 1: Odlingslådor som en del av Låt Kungsholmen blomstra!

Bild 2: Rosplanteringar i parkens östra del

Bild 3: Entré från söder

Besökstryck: Medel

Upplevelsevärden:

Blomprakt	Odling(tillfälligt)
Grön oas	Promenad
Hundrastplats	Rofyllighet
Lekplats	Sitta i solen

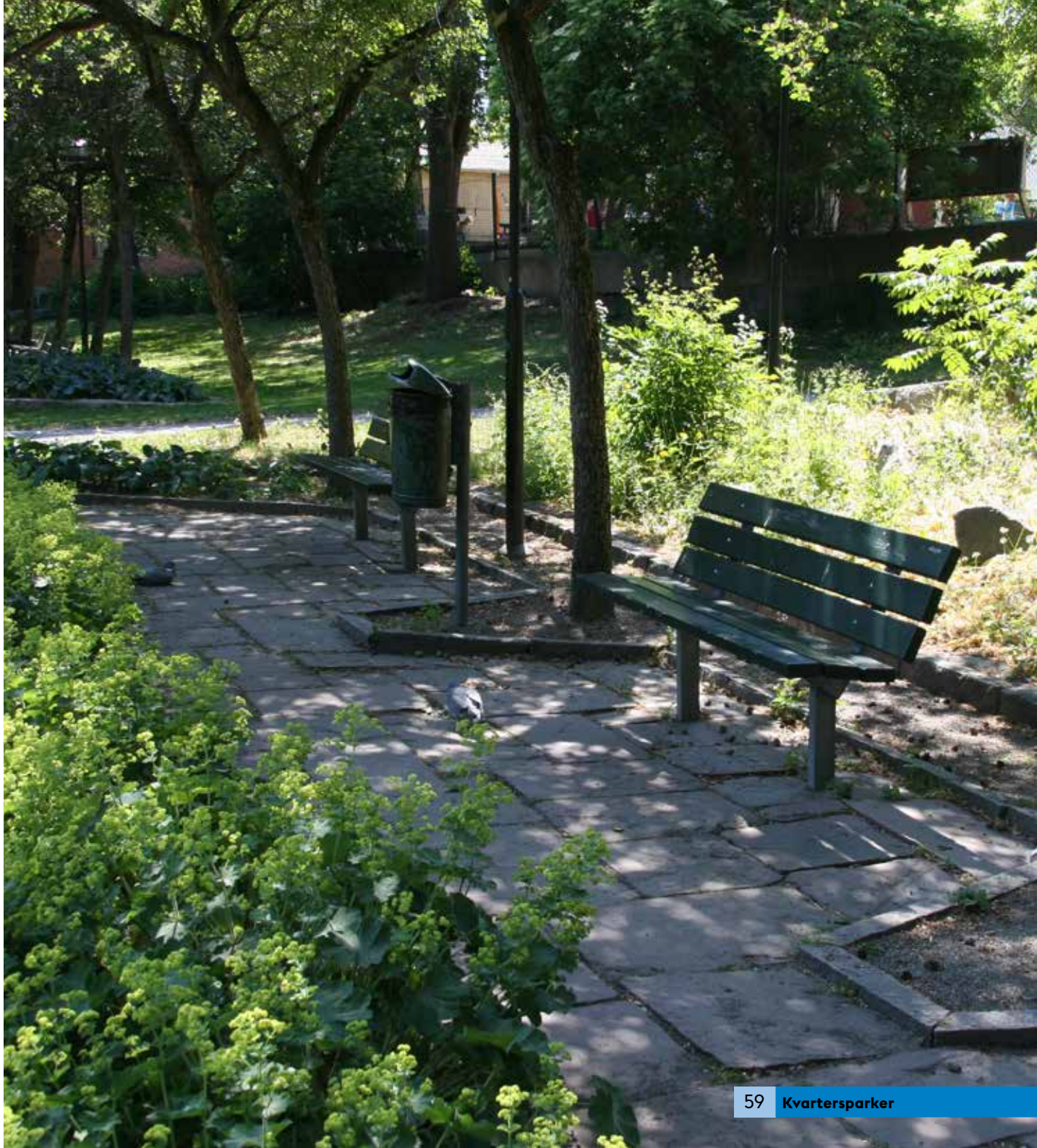
Utveckla & värna

Skönhet	Kopplingar
Kulturhistoria	Rofyllighet
Aktiviteter & lek	
Trygghet & tillgänglighet	Ekosystem

Genom att:

- värna blomsterprakt.
- värna balansen mellan parkens olika delar.
- värna och utveckla lekmöjligheter.
- utveckla platsen för stadsodling.
- förbättra entrén från Fleminggatan.
- värna parken som en grön koppling till Stadshagen.

Bild 1: Parksoffor och perennplanteringar i blomstergården

Serafimerparken (39)

Historik

Grunden till Serafimerparken härrör från slutet av 1800-talet men redan på 1600-talet fanns här en medicinalträdgård skapad av Urban Hjärne. Sjukhuset lades ned 1980 men används även idag av olika vårdinrättningar.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,4 hektar

Innehåll: Parken är tydligt avgränsad mot omgivningen med Serafimerlasarettets gamla byggnader längs tre sidor och en häck mot Hantverkargatan längs den fjärde. I parken finns många värdefulla träd till exempel bok, ontariopoppel, getapel, olika arter av alm och björk samt flera olika päronsorter. Vid den pampiga entrébyggnaden vid Hantverkargatan fanns tidigare den välkända Retziuskastanjen, som ansågs vara stockholmsparkernas vådräd. Efter att den dog har den ersatts av en ny hästkastanj. I parken finns också en ginkgo skänkt av staden Weimar under Kulturhuvudstadsåret 1998.

Analys

Parken med sina många träd och buskar har en lugn och fridfull karaktär. Parken upplevs något bortkopplad från omgivningen vilket gör att den antagligen används främst av besökare till någon av de intilliggande byggnaderna. För att värna trädbeståndet bör en trädvårdsplan tas fram.

1.Entré

Trygghet: Kontakten med omgivningen är något begränsad, dock är parken lätt att överblicka. Belysningen behöver förbättras.

Tillgänglighet: Parken har inga större nivåskillnader och markmaterialen är hårda och jämna. Det finns sittbänkar i form av picknickbord men dessa står ute i gräsmattan vilket försvårar tillgängligheten. Det saknas sittplatser med armstöd.

Besöksryck: Medel

Bild 1: Picknickbord i gräsytan. Det gamla Serafimerlasarettet i bakgrunden.

Bild 2: Vy mot väster

Bild 3: I parken står många olika trädarter. Här ett tulpanträd och i bakgrunden en hägg

Upplevelsevärden:

Blomprakt   Picknick/solbad
Bollek   Rofyllighet
Grön oas

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet
	● Ekosystem

Genom att:

- värna blomsterprakt och plantera lökväxter.
- utveckla kopplingen till Serafimerstrandens parkstråk.
- värna parkens stora uppväxta träd och ta fram en trädvårdsplan.
- värna biologisk mångfald.

Bild: Entréportalen från Hantverkargatan. En kvarleva från lasarettet

Signalparken (83)

Historik

Signalparken anlades som lekplats i mitten på 1930-talet. Sedan 2008 står en förskolepaviljong med tillfälligt bygglov i parken.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,25 hektar

Innehåll: Signalparken domineras idag av en förskola i södra änden och en lekplats i den norra. Mellan dessa byggnader finns en gräsyta med flera stora träd. Längs den södra och östra sidan av parken löper en gångväg som kantas av buskplanteringar.

Analys

Parken upplevs generellt som nedgången. Förskolepaviljongen tar upp en stor del av parken och det bildas restytor både på fram- och baksidan. Gräsytan i mitten av parken är i dåligt skick och vissa buskage är i behov av förnyring. Signalparken har potential att bli en mycket trevligare kvarterspark och utformningen kan anpassas för att rymma fler funktioner.

Trygghet: Längs gångvägen i söder och öster finns en del tätare buskage. Här är också kontakten med omgivningen begränsad. I resten av parken är den dock god. Belysningen får anses vara fullgod.

1.Förskola 2.Lekplats

Tillgänglighet: Det finns inga större nivåskillnader i parken. Grusgången upp mot förskolan är ojämn till följd av dålig avvattning. I övrigt är markmaterialen hårda och jämna. På lekplatsen finns några mindre kanter.

Besöksstryck: Medel

Upplevelsevärden:

Grön oas
Lekplats

Bild 1: Växtgång som löper utmed den östra kanten och på baksidan av förskolan

Bild 2: Gräsytan med en grupp almar i mitten av parken

Bild 3: Vy mot förskolan

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Aktiviteter & lek	● Slitagetålighet
● Trygghet & tillgänglighet	

Genom att:

- arbeta för en attraktivare och mer trivsamt park- och lekmiljö.
- verka för utökade ytor för lek.
- förbättra och tydliggöra parkens entréer.
- förnya och utveckla gräsytor och buskage.

Bild: Lekplatsen sedd från parkens nordvästra entré

Spårvägsparcken (86)

Historik

I den stadsplan som 1930 antogs för Fredhäll redovisades helt nya grepp beträffande bebyggelsens utformning samt en riklig tilldelning av parkmark. En mindre lekplan anlades här 1937, vid denna tid hade spårvägslinje nr 2 sin slutstation invid parken.

Under flera år upptogs en stor del av lekplatsen av tillfälliga förskolepaviljonger. När dessa flyttades 2014 startade arbetet med att planera för en genomgripande förnyelse. En ombyggnation av lekplatsen och omgivande parkytor ska ske och planeras bli färdig under 2018.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,7 hektar

Innehåll: Parken utgörs av en inhägnad grusyta med lekredskap. Runt grusytan finns en gräsyta med träd som ramar in platsen. Vid Frödingsvägen finns en kiosk med uteservering.

Analys

Platsen är allmänt nedgången med slitna staket, sittplatser och glest placerad lekutrustning.

Trygghet: Det saknas dolda platser eller täta buskage. Kontakten med omgivningen upplevs som god.

--- Parkgräns 1.Gatukök 2.Lekplats

Tillgänglighet: Det förekommer endast små nivåskillnader i parken. Markmaterialen är hårda och jämna.

Besöksryck: Medel

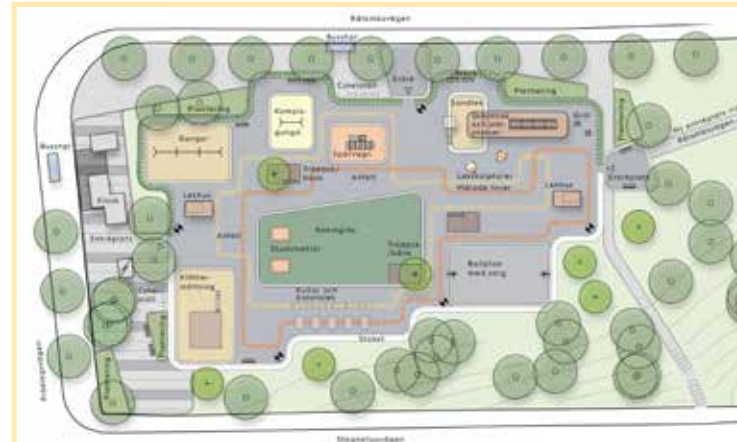
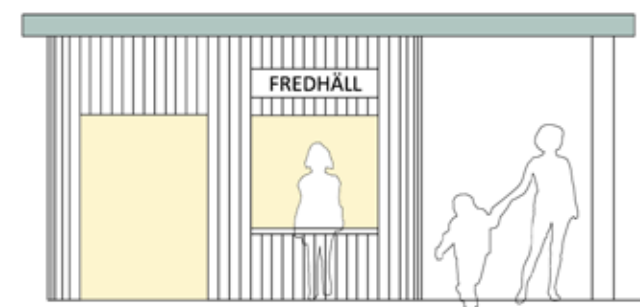
Upplevelsevärden:

- Bollek
- Grillning
- Grön oas
- Lekplats
- Skridsko (spolas när vädret tillåter)

Bild 1: Lekplatsens stora öppna grusyta

Bild 2: Illustration som visar ett av parkens nya lekhus

Bild 3: Den nya lekplatsen har tema "Spårväg"

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Aktiviteter & lek	● Slitagetålighet
● Trygghet & tillgänglighet	

Genom att:

- värna lekmiljön och balansen mellan parkens olika delar.
- värna parken som del av det gröna parkstråket längs Rålambsvägen.
- värna parken som mötesplats för både vuxna och barn.

Bild: Illustration över den nya lekplatsens östra entré

Stenkullaparken (118)

Historik

Parken ligger på en del av det stora Oxhålsberget. Lekplatsen är en av Stora Essingens äldsta och anlades på 1930-talet. En genomgripande upprustning av lekplatsen gjordes i början av 2000-talet.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,8 hektar

Innehåll: Parken ligger mellan Skogsmarksvägen, Stenkullavägen och bostadsbebyggelse i norr. Parken har till stor del naturkaraktär med flera stora träd och partier med klippterräng. I parkens södra del finns ett område med klippta gräsytor och en lekplats. Längs Skogsmarksvägen och vid lekplatsen finns flera mycket vackra och värdefulla ekar.

Analys

Lekplatsen och området närmast Skogsmarksvägen är i bra skick. Skötseln kan dock intensifieras.

De stora ekarna är av stor betydelse för den biologiska mångfalden och är del av eksambandet mot Essinge strandstig och Gröndal. Uppe på höjden bör sly och buskage röjas mer kontinuerligt för att små och stora ekar ska få utrymme och för att göra stigen och trappan mot lekplatsen mer tillgänglig. Det finns en glänta med en parksoffa i parkens nordvästra del som tycks bortglömd. Det finns även problem med avrinning och

1. Lekplats 2. Platsbyggnad med parksoffor

--- Parkgräns

erosion vid trappan i parkens östra del. Generellt är räcken och soffor i behov av renovering. Parken är en viktig kvarterspark för essingeborna.

Trygghet: Det finns en hel del buskage utmed slänten. Kontakten med omgivningen upplevs som god även om delar av parken är svåra att överblicka. Belysningen är begränsad längs de mindre gångvägarna. På lekplatsen saknas belysning.

Tillgänglighet: Vid lekplatsen och utmed Skogsmarksvägen förekommer inga påtagliga

Bild 1: Vid lekplatsen står många fina ekar

Bild 2: Trappan i östra delen är full med grus till följd av dålig avvattnings

Bild 3: Uppe på höjden finns kala klippor, buskar och småväxta träd

nivåskillnader eller kanter. Markmaterialen på gång-
ytor är jämna och hårda. Trappan i den östra delen av
parken saknar kontrastmarkeringar. Här ligger också
mycket grus i trappstegen vilket gör den svår använd.
Den smala stigen i parkens mitt är brant och smal.

Besökstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Grön oas   Rofyllighet
Lekplats

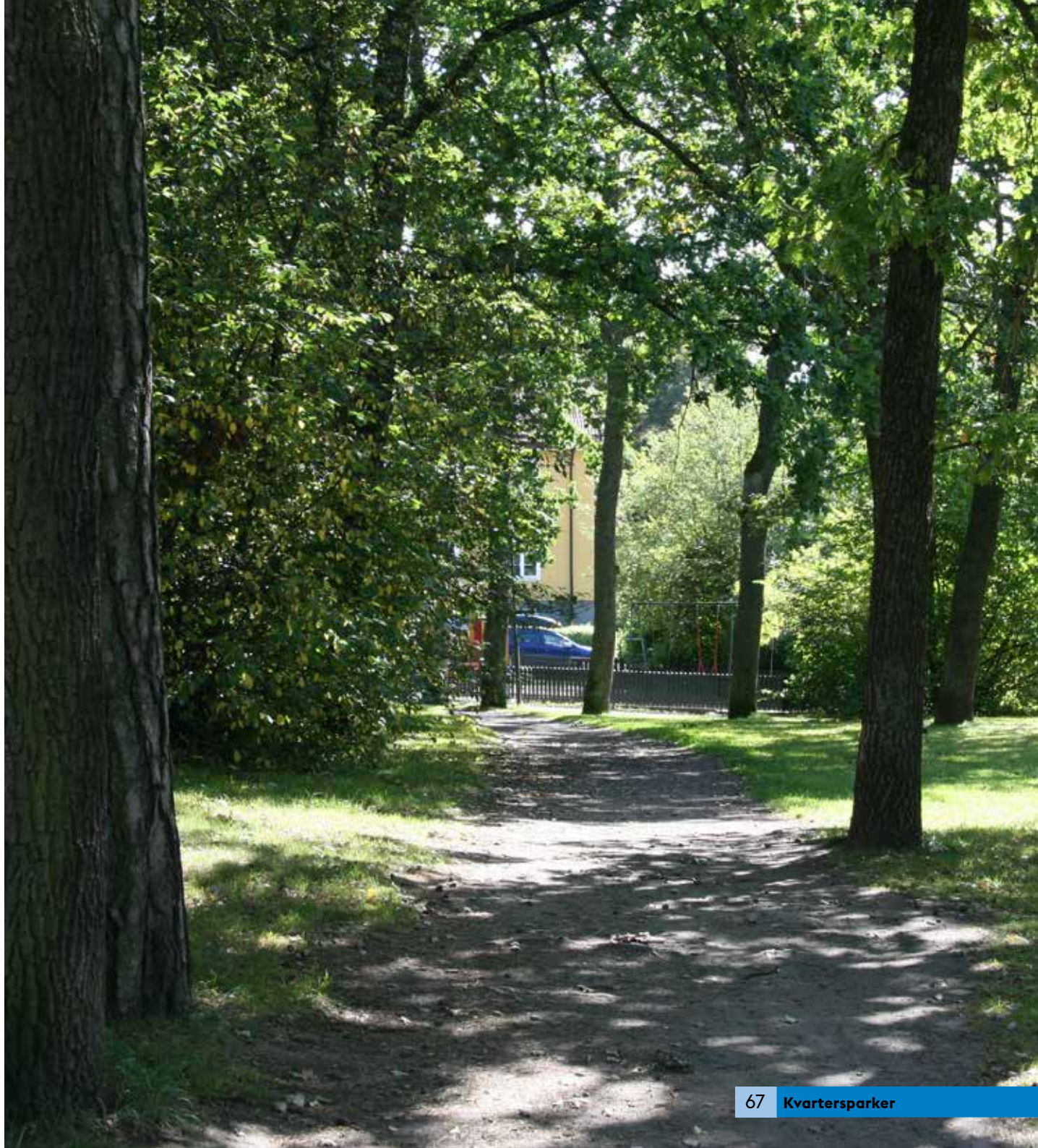
Utveckla & värna

Aktiviteter & lek	Kopplingar
Trygghet & tillgänglighet	Ekosystem

Genom att:

- värna lekmiljön och parken som kvarterspark.
- värna parkens stora träd och arbeta med återkommande slyröjning.
- värna eksambanden med omgivande natur på Kungsholmen och Gröndal.
- uppmuntra tecknande av brukaravtal för skötsel av parkens nordvästra del.

Bild: Vy från norr mot lekplatsen

Strålgatans kvartersparker (100)

Beskrivning

Karaktär och storlek: Naturkvarter 0,3 hektar

Innehåll: Längs Strålgatan på Lilla Essingen ligger två mindre kvartersparker. Parken i väster består av en gräsyta med ett antal stora träd som tall och ek. Under träden finns en sandlåda, tre lekskulpturer och flera parksoffor. I den östra parken finns flera större träd. Här finns också en kiosk och en liten hårdgjord yta. Utmed gatan finns cykelparkering.

Analys

Parkytorna med sina stora träd ger Strålgatan en grön karaktär. Här finns utrymme för både lek och avkoppling. Idag är ytorna något nedgångna och lekplatsen tycks användas i liten utsträckning. Det finns flera smitvägar över gräsytor. Cykelställena vid kiosken är för få.

Trygghet: Det förekommer ingen tät vegetation och kontakten med omgivningen är god. Det saknas belysning bortsett från några få armaturer längs gångvägen vid kiosken.

Tillgänglighet: Markmaterialen på gångytor är jämna och hårda. Det förekommer inga större nivåskillnader.

Besöksryck: Lågt

--- Parkgräns

1. Lekplats 2. Cykelparkering 3. Kiosk

Upplevelsevärden:

Grön oas   Rofyllighet
Lekplats

Bild 1: Östra delen. Vy mot kiosken

Bild 2: Västra delen. Gångstig slingrar sig genom gräsmattan

Bild 3: Östra delen. Ekar i gräsytan

Utveckla & värna

- Skönhet
- Trygghet & tillgänglighet ● Ekosystem

Genom att:

- värna de stora träden och det gröna inslaget i gaturummet.
- förbättra belysningen
- se över behovet av lekplatsen.
- ordna bättre cykelparkering.
- uppmuntra tecknande av brukaravtal för skötsel av en bit parkmark.

Bild: Västra delen. Vy från söder mot lekplatsen

Sven Wallanders park (41)

Historik

De gamla träkåkarna på Kungsholmens Kungsklippa som hade bebotts av arbetare vid Bolinders verkstäder, revs i början på 1930-talet för att ge plats åt nya hyreshus. Parkarbetena runt de nya husen påbörjades 1935. Murar, trappor, sittplatser och en lekplan tillkom. Detaljarbete på murar, trappor och pergola utfördes med stor omsorg.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,1 hektar

Innehåll: Sven Wallanders park består av två terrasser. Den övre utgörs av en lekplats och en öppen grusyta. Längs med två av kanterna står en rad med knuthamlade lindar. Lekplatsen innehåller en rutschkana, lekhus, gungdjur, klätterställning och en buskplantering. Under lindarna finns bänkar och från parken nås Kaplanstrappan. Den nedre terrassen består av en långsmal grusyta med bänkar och en perennplantering med utsikt över närliggande kvarter. Nivåskillnaden mellan den övre och nedre terrassen tas upp med en ordentlig stenmur. Även branten mot Kaplanstrappan och Kungsholmsgatan tas upp med höga stenmurar.

Analys

Sven Wallanders park är en trevlig plats som ligger lite avskilt från omgivningen. Det är viktigt att de hamlade lindarna sköts för att platsens karaktär ska bevaras.

1.Lekplats 2.Terrass 3.Kaplanstrappan
- - - - - Parkgräns

Den stora grusytan i anslutning till lekplatsen borde kunna utnyttjas på ett bättre sätt, till exempel genom att lekplatsen utvidgas med fler lekhus.

Trygghet: Parken är överblickbar och de finns inga täta buskage. Kontakten med omgivningen är dock begränsad, framförallt från den nedre terrassen.

Tillgänglighet: Platsen kan endast nås via trappor. Dessa är försedda med handledare men saknar kontrastmarkeringar. Från Kungsholms kyrkoplan finns en barnvagnsramp.

Bild 1: Hamlade lindar omgärdar den övre terrassen

Bild 2: Lekplats med bland annat klätterlek, rutschkana och lekhus

Bild 3: Utblick från den övre terrassen ned mot Kungsholmsgatan

Besökstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Bollek   Rofyllighet
Lekplats   Utsikt
Sitta i solen

Utveckla & värna

- Skönhet
- Kulturhistoria
- Aktiviteter & lek
- Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- tillskapa blomsterprakt genom fat med sommarblommor.
- värna de formklippta lindarna som en viktig del av parkens karaktär.
- värna lekmöjligheter i parken.
- värna den öppna grusytan som plats för bollspel och spontanlek.
- se över staket och inhägnader.
- se över nivåskillnader.

Bild: Stadshusets torn tronar över taken. I förgrunden syns de karakteristiska knuthamlade lindarna

Sysslomansparken (42)

Historik

Området som tidigare ägts av Stockholms sjukhem friställdes och bebyggdes i slutet av 1930-talet. I den centrala delen anlades då en mindre park. Några av de gamla träden bevarades som monumentala solitärer. I området syns spår av en äldre lindallé som troligen härstammar från gården Lilla Rålambshov.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,5 hektar

Innehåll: Parken består av en stor öppen gräsyta med en allé längs den norra delen. I parken finns flera större träd, speciellt utmärkande är en mäktig ek i parkens södra del. En blomstergård med konstverket *Gosse med urna* (1992) av David Wrelin och sittplatser finns i parkens nordöstra hörn. I anslutning till blomstergården finns en terrass med sittplatser. I parkens sydöstra del finns en syréngång.

Analys

Parken är en liten grön oas och de många gamla träden ger parken en lummig karaktär. För att de värdefulla träden ska kunna bevaras bör en trädvårdsplan tas fram. Den övergripande känslan är att parken är lite nedgången. Perennplanteringen i blomstergården är chanserad med en hel del ogräs. Vattenskulpturen står i perennplanteringen och marken runt skulpturen är nedtrampad av nyfikna barn och vuxna som vill

1.Gosse med urna 2.Terrass 3.Syréngång

komma fram till vattnet. Perennplanteringen är dåligt avgränsad mot gräsmattan vilket gör att gränsen blir otydlig och många trampar in i planteringen. Grusytan vid terrassen är sliten. I gräsytan finns en hel del smitvägar och kala ytor under träd.

Trygghet: Parken är lättöverskådlig. Belysningen och kontakten med omgivningen är god.

Tillgänglighet: Parken är belägen på relativt plan mark som medger en god tillgänglighet. Markmaterial på gångtytor är jämna och hårda.

Bild 1: Konstverket Gosse i urna av David Wrelin som omges av en perennplantering

Bild 2: Den sluttande gräsytan

Bild 3: I parken står flera stora träd

Besökstryck: Medel

Upplevelsevärden:

Blomprakt	Konst/kultur
Bollek	Rofyllighet
Grön oas	Sitta i solen
Picknick/solbad	

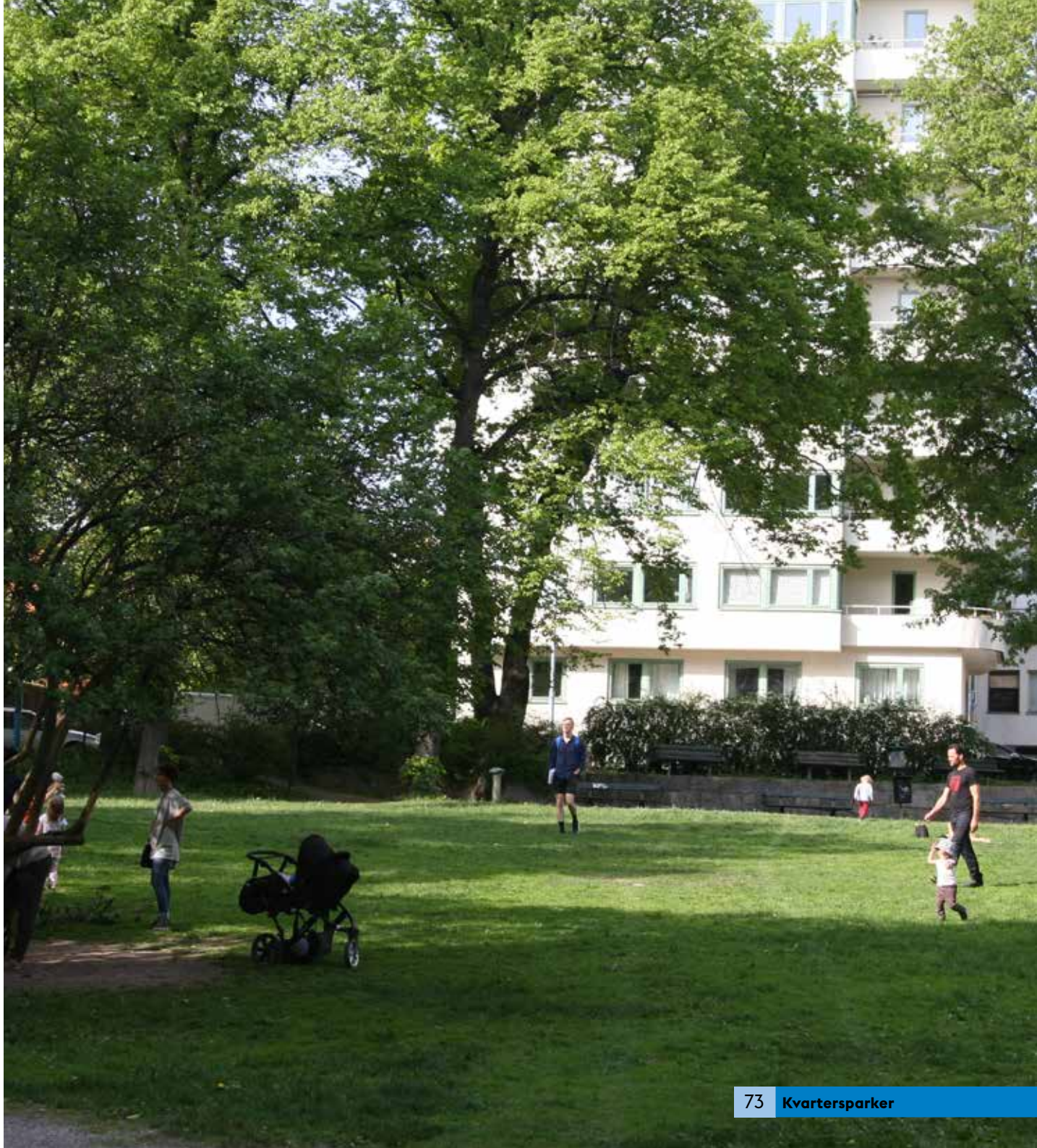
Utveckla & värna

Kulturhistoria	Rofyllighet
Trygghet & tillgänglighet	Ekosystem
Skönhet	

Genom att:

- värna parken som en lugn grön oas.
- värna blomsterprakt genom plantering av lök- växter samt en översyn av perennplanteringen.
- värna gamla uppväxta träd.
- rusta planteringar och grusytor.
- uppmuntra och möjliggöra stadsodling.

Bild: Vy mot norr

Vängåvan (121)

Historik

Parkleken Vängåvan tillkom på 1940-talet då det i Stockholm anlades flera nya parklekar varje år. Vängåvan är idag en av tre kvarvarande parklekar på Kungsholmen, detta är dock den enda som drivs av en föräldraförening till skillnad från de kommunalt drivna parklekarna i Rålambshovsparken och Kronobergsparken. En förskolepaviljong placerades i parken 2010 och lekplatsen renoverades senast 2013.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kvarterspark 0,3 hektar

Innehåll: I parken finns många lekredskap, gungor, sandlådor, klätterställning, regnskydd, grill och längst i öster en populär plaskdamm. Parklekshuset inhyser fritidsverksamhet för Stora Essingens lite äldre barn och har öppet eftermiddag/kväll. På området finns också en förskola. Direkt söder om parkleken ligger Kungsklippan som är ett värdefullt naturområde.

Både inne i parkleken och i stråket söder därom finns många värdefulla träd som bidrar till den biologiska mångfalden.

Analys

Parkleken är omtyckt och välbesökt. Denna väl omhändertagna parklek har en inbjudande karaktär som är viktig att värna. Förskolepaviljongen har medfört

1. Parklekshus 2. Förskola 3. Plaskdamm
- - - - - Parkgräns

att andelen lekyta har minskat i parken vilket ger ett förhöjt slitage.

Trygghet: Vängåvan innehåller inga buskage eller undanskymda platser. Det finns gott om belysning och kontakten med omgivningen är bra.

Tillgänglighet: Det förekommer inga större nivåskillnader i parken och markmaterialen på gångytorna är jämna och hårda. Dock finns mycket strid sand på gångytorna vilket försämrar tillgängligheten.

Besöksstryck: Högt

Bild 1: Grillplats med väderskydd

Bild 2: Plaskdammen i parkens östra del

Bild 3: Det finns en mängd olika lekredskap i parken

Upplevelsevärden:

Bollek	Parklek
Grillning	Picknick/solbad
Grön oas	Vattenlek
Lekplats	

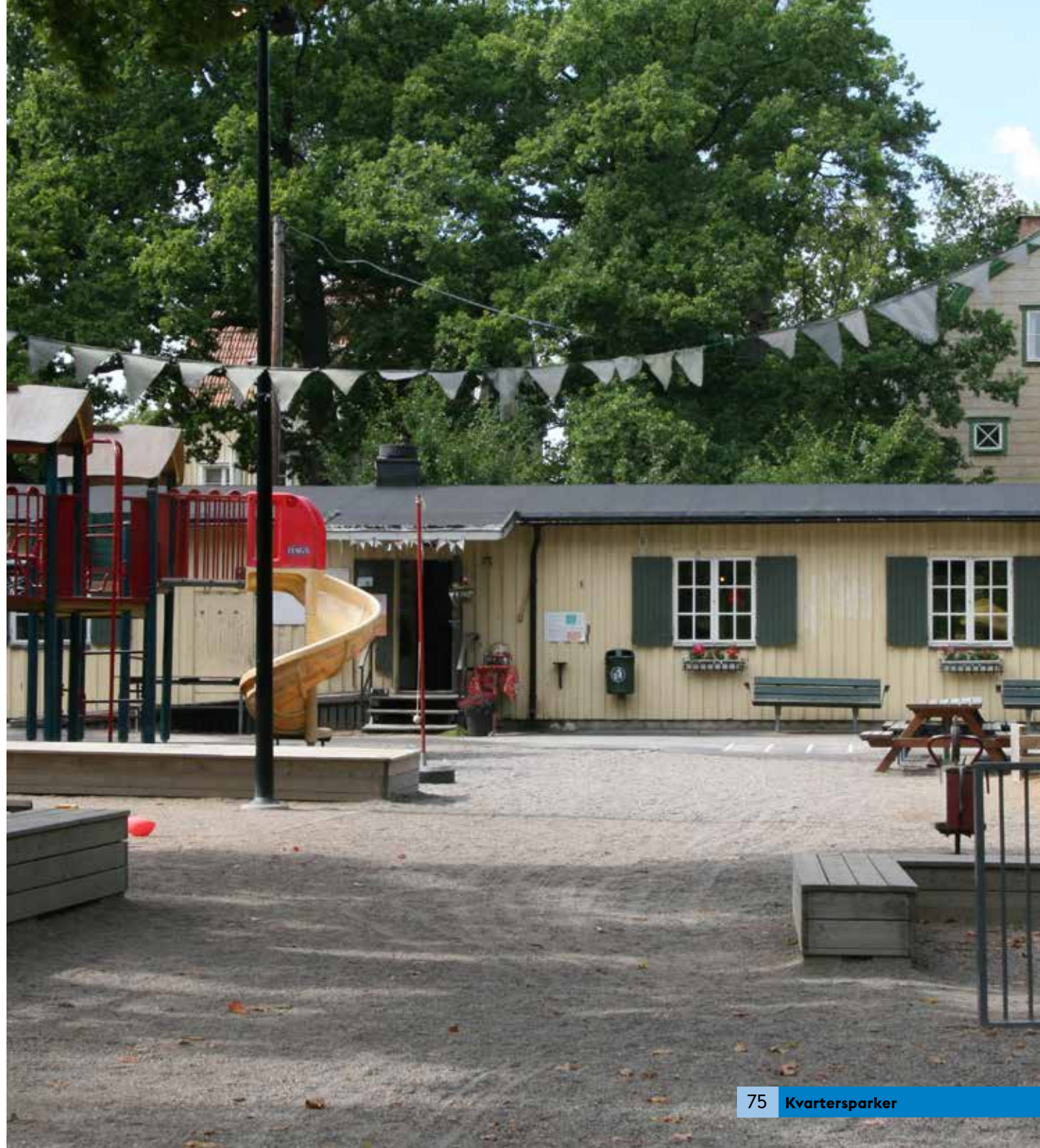
Utveckla & värna

- Aktiviteter & lek
- Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- värna lekmiljön och plaskdammen.
- upprätthålla god tillgänglighet till parkens alla delar.

Bild: Vy mot väster med en av parkleksbyggnaderna i bakgrunden

Parktorg

**Planterade platser eller torg med
rekreationsvärden**

Bild från Kungsholmstorg

Essinge Brogata (90)

Historik

Söder om Essinge Brogata vid Kv. Rensnålen finns ett litet parktorg som anlades i samband med att Essinge Brogata bebyggdes under första hälften av 1930-talet. En mindre upprustning genomfördes 2010.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,05 hektar

Innehåll: Essinge Brogata är ett grönt torg som mot gatan avgränsas med oxbärshäckar och hagtornsträd. Innanför häckarna står parksoffor i en gräsyta och i mitten finns en rosplantering. I den norra delen finns en cykelparkering.

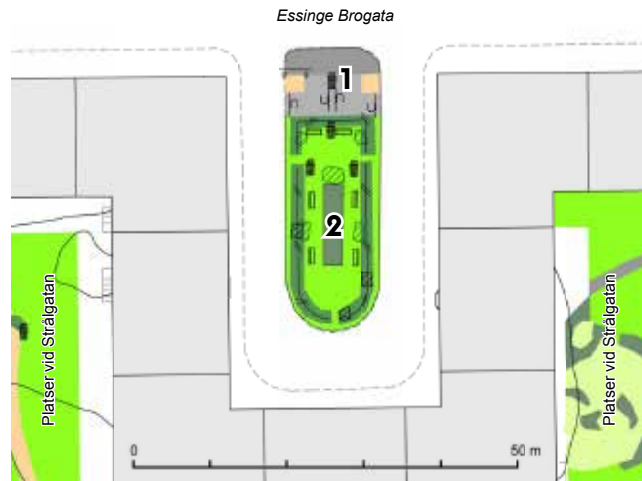
Analys

Platsen är fin men något förfallen. Gräsyterna är i dåligt skick och det är ogräs i planteringarna och vid cykelparkeringen. Några av de karaktärsgivande hagtornsträderna är fortfarande vid god vigör men flera har gått ut och behöver ersättas. Cykelparkeringen är för liten.

Trygghet: Det finns inga dolda platser eller täta buskage. Kontakten med omgivande flerbostadshus är bra och belysningen är god.

Tillgänglighet: Alla entréer har onödiga kanter och markmaterialet utgörs av gräs fram till sittplatserna. I övrigt är anläggningen plan.

Besöksstryck: Lågt

1.Cykelparkering 2.Rosenplantering

Upplevelsevärden:

Grön oas

Rofyllighet

Utveckla & värna

- Skönhet
- Slitagetålighet
- Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- ersätta gamla träd med nya.
- förbättra tillgängligheten.
- förnya gräsytor och planteringar.

Bild 1: Vy från söder. Mycket cyklar står parkerade i grönyterna

Bild 2: Vy utifrån gatan

Bild 3: Den rektangulära rosplanteringen lämnar mer att önska

Essingetorget (111)

Historik

Torget fick sitt namn redan 1924, men då mest som en tanke på ett framtida projekt. Stora Essingen var vid denna tid glest bebyggt och platsen för torget låg öde ända fram till mitten av 1930-talet då buss 56 fick sin slutstation här. Torget fick sin karakteristiska sandfärgade beläggning i mitten av 1990-talet då en omfattande renovering genomfördes. De gamla värdefulla träderna, bland annat en välutvecklad ek och en lönn, bevarades.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,2 hektar

Innehåll: Torget består av tre små gräsytor som är mer eller mindre omslutna av låga buskplanteringar. I gräsyterna står ett par stora träd. I övrigt är torget plattbelagt både på gång- och körytor. Torget omges av en krans med näverhägg. På torgets södra del finns konstverket *Tre moment* av Ivan Liljander från 1971.

Analys

Torget ligger mitt på Stora Essingen och utgör en samlings- och knutpunkt. Det är generellt i bra skick men gräsyterna har många kala partier.

Det finns potential att utveckla torget till Stora Essingens finpark med färgsprakande blomsterplanteringar. Intill den stora eken i torgets norra del

1.Gatukök 2.Konstverket Tre Moment

finns en ung ekplanta som skulle kunna användas för succession. Den är dock i behov av uppstamning.

Trygghet: Platsen är öppen och kontakten med omgivningen bra. Belysningen är god.

Tillgänglighet: Platsen sluttar svagt åt söder och markmaterialen på gångytor är jämna och hårda.

Besökstryck: Medel

Upplevelsevärden:

Grön oas	Sitta i solen
Rofyllighet	Uteservering

Bild 1: Vy från söder med uteservering i vänster bildkant

Bild 2: Vy från norr

Bild 3: Sommarblommor i urnor

Utveckla & värna

● Skönhet

● Slitagetålighet

● Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- värna torgets stora träd.
- värna torget som mötesplats.
- arbeta för slitagetåligare gräsytor.

Bild: Essingetorget har ett stillsamt folkliv

Fridhemsplan (3)

Historik

Det lilla parktorget anlades i slutet av 1970-talet på Drottningholmsvägens södra sida i samband med att Fridhemsplan genomgick en trafikomläggning.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,1 hektar

Innehåll: Parktorget utgörs av en större gräsyta och en mindre hårdgjord platsbildning. Träd, främst lönnar, står spridda över hela platsen. Vid torgbildningen finns parksoffor och här förekommer också torghandel.

Analys

Det gröna parktorget är ett välgörande inslag i en för övrigt trafikdominerad miljö. Upplevelsen på Fridhemsplan påverkas mycket av trafikbullret från den starkt trafikerade Drottningholmsvägen.

Det finns ett behov av att stärka platsens värden. Träden är mycket viktiga och bör prioriteras. Flera av träden har stamskador och många har ytliga rötter i gräsytan som tar skada vid gräsklippning. Träden bör stammas upp för att få in mer ljus på platsen. Ytterligare åtgärder kan vara att avgränsa gräsytan bättre och rätta till ojämn markbeläggning.

Trygghet: Det förekommer inga buskage eller dolda

1.Torghandel

platser. Kontakten med omgivningen är bra och det finns gott om belysning runt parktorget.

Tillgänglighet: Parktorget saknar lutningar och markmaterialen på gångytor är jämna och hårda. Det finns flera sittplatser med både rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Medel

Upplevelsevärden:

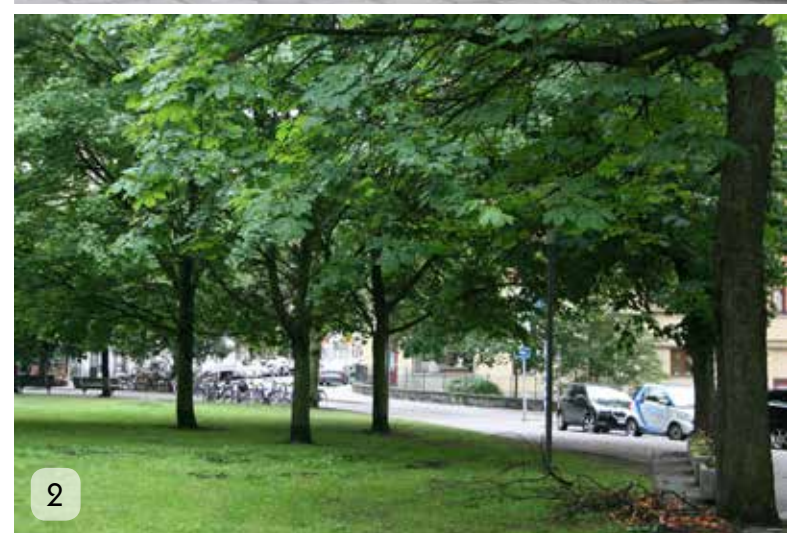
Grön oas

Torghandel

Bild 1: Parksoffor under träden i den östra delen. Här finns också plats för ett torgstånd

Bild 2: Fritt stående träd i gräsytan

Bild 3: Högt slitage på gräsykans kanter

Utveckla & värna

- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Ekosystem

Genom att:

- anordna fler sittplatser.
- skapa yta för tillfälliga arrangemang.
- värna torgets stora träd.

Bild: Trädrad längs Drottningholmsvägen

Kungsholms hamnplan (13)

Historik

I början på 1970-talet ordnades sittplatser och planteringar under de stora kastanjeträden. Först 1998 infördes den igenlagda gatan med parktorget och en mindre lekplan anlades i den södra delen. Lekplatsen utökades 2017 till att innefatta halva parktorgets yta.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,1 hektar

Innehåll: Parktorget är uppdelat i tre delområden som avgränsas med låga svarta smidesstaket. I den södra delen finns en lekyta med sandlåda och rutschkana. Den mellersta delen består av en större grusyta med åtta stora hästkastanjer i två rader. Här finns också gungor, balanslek och cykelkarusell. I den norra delen står parksoffor och hagtornsträd i en plattbelagd yta.

Analys

Platsen är ett positivt inslag i gatumiljön med sina stora träd och lekytor. I den norra delen står många cyklar parkerade utmed smidesstaketet, cykelparkering bör därför anordnas.

Trygghet: Platsen är lätt att överblicka.

Tillgänglighet: Tillgängligheten bedöms vara god.

1.Lekplats 2.Skola

Besöksstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Bollek	Rofyllighet
Lekplats	Sitta i solen

Bild 1: Nya sittplatser och cykelkarusell

Bild 2: Del av lekplatsen med sandlåda och rutschkana

Bild 3: Cyklar parkerade utmed staketet

Utveckla & värna

- Skönhet
- Aktiviteter & lek

Genom att:

- arbeta för ökad blomsterprakt.
- värna platsen som lekmiljö.
- värna platsens stora träd.
- arbeta för planläggning till parkmark.

Bild: Vy mot norr. Närmast syns lekplatsen.

Kungsholmstorg (21)

Historik

År 1908 planterades 80 lindar på Kungsholmstorg och några år senare iordningställdes gräsmattor och sittplatser. År 1912 placerades här Otto Strandmans välkända konstverk *Vesslan*. Torget genomgick 2007-2008 en total upprustning med målsättningen att göra Kungsholmstorg till stadsdelens främsta finpark med grönska och blomprakt. Esplanaden försågs med sittplatser och nya planteringar anlades, effektbelysning anordnades för skulpturen *Vesslan* och tillhörande vattenkonst iordningställdes. Torgytan i den norra delen fick samtidigt ny belysning.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,4 hektar

Innehåll: Torget har särskilt stort värde som stadsdelens enda esplanad med ett trädplanterat parkstråk i gatans mitt.

Kungsholmstorg består av en allé med två rader av lindar som sträcker sig från Hantverkargatan ner mot Norr Mälarstrand. Närmast Hantverkargatan ligger ett litet hårdgjort torg med torghandel. Mot Hantverkargatan finns en låg granitmur på vilken konstverket *Litet lejon* av Monika Masser från 2008 är placerat. Mitt på torget står ett större askträd. Perennplanteringar finns i båda ändarna av allén.

1.Hårdgjord plats med torghandel 2.Perennplanteringar

Analys

Kungsholmstorg är en vacker och grön plats med den genomgående axeln som sträcker sig ner mot Norr Mälarstrand. Skicket är generellt bra, men för att torget ska leva upp till benämningen finpark behöver perennplanteringarna en översyn, inte minst under lindarna. Även de långsmala gräsytorerna är delvis glesa.

Trygghet: Både torgytan och esplanaden är öppen och kontakten med omgivningen är god. Det finns gott om belysning.

Bild 1: Norra delen med torgstånd och sommarblommor

Bild 2: Detalj från konstverket Vesslan

Bild 3: En grusyta löper centralt genom parken

Tillgänglighet: Det finns flera sittplatser med arm- och ryggstöd. Markmaterial är jämna och hårda.

Besöksstryck: Medel. Närmast Hantverkargatan rör det sig fler människor.

Upplevelsevärden:

Blomprakt	Rofyllighet
Grön oas	Torghandel
Konst/kultur	Utsikt
Promenad	

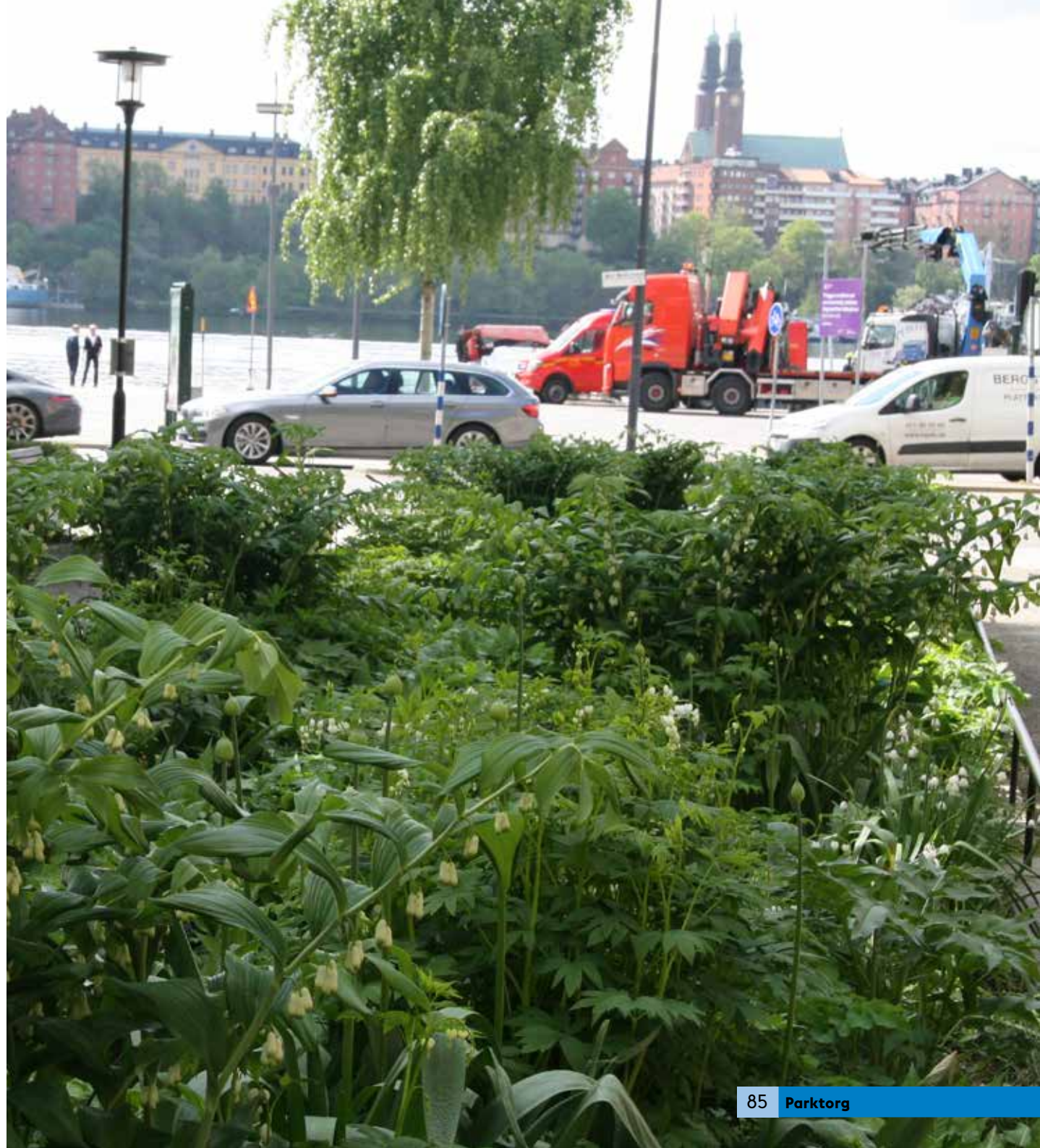
Utveckla & värna

Skönhet	Kopplingar
Kulturhistoria	Ekosystem

Genom att:

- värna platsens tidstypiska utformning.
- värna de stora träden.
- förbättra kopplingen med Norr Mälarstrand.
- utveckla blomning och biologisk mångfald.

Bild: Perennplanteringen närmast Norr Mälarstrand. I bakgrunden Södermalm med Högalidskyrkan.

Kungsklippans parktorg (23)

Historik

I början av 1930-talet revs de gamla träkåkarna på Kungsklippan som hade bebotts av arbetare vid Bolinders verkstäder. Nya hyreshus uppfördes av HSB och runt de nya husen påbörjades parkarbeten 1935.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,1 hektar

Innehåll: Den cirka 120 meter långa grönytan kantas av stamsyrenor och pelaralmar. Två syrenbersåer med sittplatser utgör skyddade platser för vistelse. I mitten av grönytan finns sedan 2016 lådor för stadsodling. Vid den västra kortändan ligger en iögonfallande hissbyggnad till Rådhusets tunnelbanestation.

Analys

Parken är i acceptabelt skick. Gräsytan är dock mycket sliten vilket bör åtgärdas. Det är viktigt med kontinuerlig återplantering av kransen med syrener och pyramidalmar för att bevara platsens ursprungliga karaktär. Syrenbuskagen runt de två sittytorna måste hållas efter för att ej växa sig för yviga. Grusytorna behöver rensas mer regelbundet. Parktorget är en del av Kungsklippans kulturhistoriska miljö, där gatuplanteringar, Kaplanstrappan och Jeppes trappor ingår. Platsen har kulturhistoriskt värde på grund av sin utformning enligt Stockholmsskolan.

1. Rådhusets tunnelbanestation 2. Odlingslådor
- - - - - Parkgräns 3. Gatuplanteringar vid Kungsklippan
4. Jeppes trappor

Trygghet: Syrenerna kring sittplatserna är täta men annars finns inga dolda platser. Belysningen är bra och kontakten med omgivningen god.

Tillgänglighet: Parktorget är plant och utan påtagliga kanter. Markmaterialen på gångytor är jämna och hårda. Sofforna saknar armstöd.

Besöksstryck: Lågt

Bild 1: Odlingslådor i projektet Låt Kungsholmen blomstra!

Bild 2: Parken kantas av syrener och pyramidalmar

Bild 3: Syrenomgärdad sittgrupp i parkens centrala del

Upplevelsevärden:

Blomprakt

Odling

Grön oas

Rofyllighet

Utveckla & värna

● Skönhet

● Kulturhistoria

● Ekosystem

Genom att:

- återplantera stamsyrener och pyramidalmar.
- värna platsens tidstypiska utformning.
- uppmuntra och möjliggöra stadsodling.
- utveckla biologisk mångfald.
- arbeta för omhändertagande av dagvatten i ytan.

Bild: Stadsodling. En del i projektet Låt Kungsholmen blomstra!

Luxtorget (96)

Historik

Luxtorget anlades 2006 samtidigt som bostadshusen i Luxområdet byggdes på tidigare industrimark.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,15 hektar

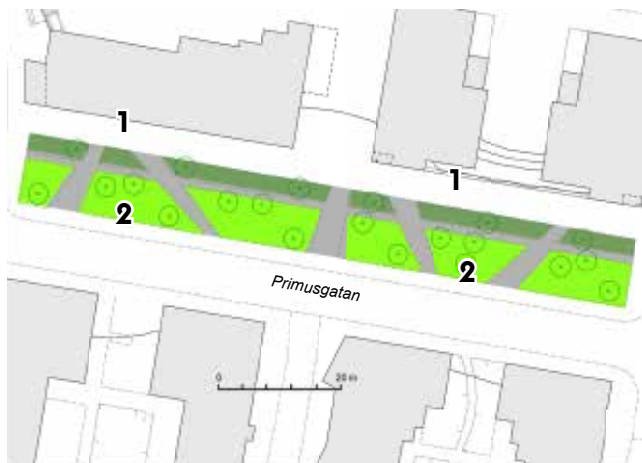
Innehåll: Från Luxvikens hamnbassäng sträcker sig det avlånga parktorget med gräsytor och sittplatser. Längs norra långsidan finns blomsterplanteringar med både sommarblommor och perenner. I parken står flera olika arter av träd. Här finns även det ljussatta konstverket *Lövlyktor* av Mats Olofgörs från 2007.

Analys

Luxtorget är relativt nyanlagt men det finns brister som bör åtgärdas för ett bra helhetsintryck. Blomsterplanteringarna är av omfattande storlek och har en del kala partier. Flera av päronträden närmast Luxviken har stamskador och visar dålig tillväxt. Växtbäddarna skulle behöva förbättras och vissa träd ersättas. Skötseln behöver intensifieras.

Trygghet: Platsen är lätt att överblicka. Närheten till bostadsbebyggelsen ger god kontakt med omgivningen. Uteserveringarna bidrar till liv och rörelse på platsen.

Tillgänglighet: Hela torget är i det närmaste plant och det förekommer inte heller några onödiga kanter.

1.Uteserveringar 2.Konstverket Lövlyktor

Markmaterialen är jämna och hårda och det finns flera soffor med både rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Lågt.

Upplevelsevärden:

Blomsterprakt	Rofyllighet
Grön oas	Sitta i solen
Uteservering	Vattenkontakt

Bild 1: Blomsterplanteringen i parkens norra del

Bild 2: Konstverket Lövlyktor av Mats Olofgörs

Bild 3: Uteserveringar längs parkens norra kant.

Utveckla & värna

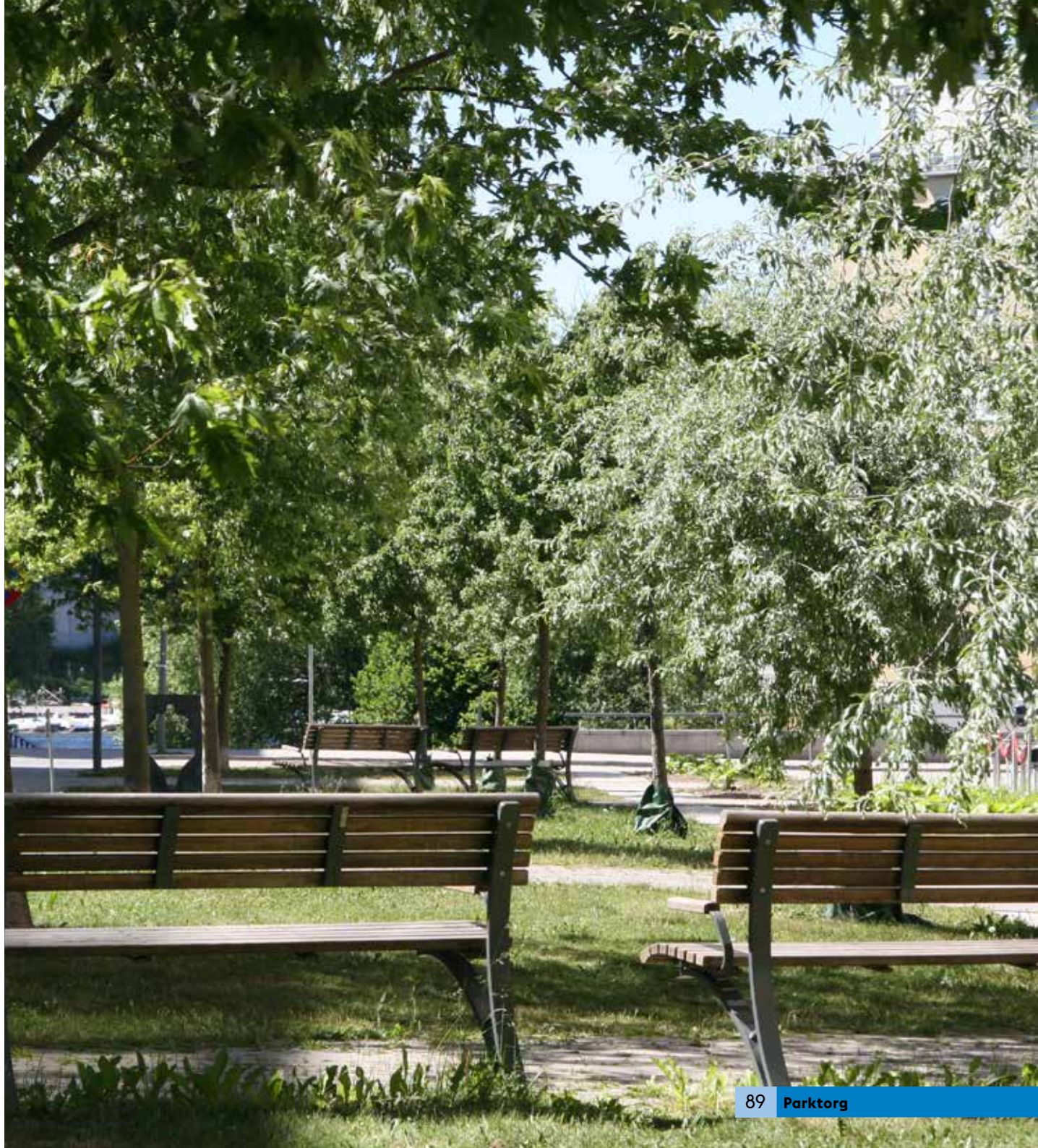
● Skönhet

● Rofyllighet

Genom att:

- utveckla blomsterplanteringarna med inslag av mindre buskar för en effektivare skötsel och underhåll.
- värna platsens lugna och fridfulla kvaliteter.

***Bild:** Flera parksoffor står utmed de tvärgående gångytorna*

Thorildsplan (65)

Historik

Grönytorna som ligger på båda sidor om Thorildsvägen anlades 1928-29. Båda platserna upprustades i början av 2000-talet. Platsen söder om Thorildsvägen fick 2012 namnet Bryggar-Annas täppa.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,2 hektar

Innehåll: Området norr om Thorildsvägen domineras av tre stora lönnar. Längs långsidorna mot gatan och intilliggande husfasad växer stamsyrener och vid entréerna finns pelarhagtorn. I mitten finns sittplatser och en perennrabatt omgivna av ligusterhäckar. Hela platsen avgränsas av ett lågt smidesräcke. I torgets södra ände finns cykelparkering.

Söder om Thorildsvägen ligger Bryggar-Annas täppa som utgörs av en liten gräsyta med gungdjur samt en grusyta med bänkar och en stor ek. Platsen omges av en klippt häck. Vid Thorildsplans tunnelbanestation finns en stor hästkastanj och tre robinior.

Analys

Thorildsplan är en stilfull och inbjudande park omgiven av vackra byggnader. Skicket är ganska bra men det finns utrymme för förbättringar. Till exempel är cykelparkeringen otillräcklig och dåligt disponerad. Idag står ett stort antal cyklar lutade mot det låga

1. Gungdjur 2. Cykelparkering 3. Perennplantering
4. Thorildsplans tunnelbanestation

--- Parkgräns

smidesräcket som omger Thorildsplan. Vegetationen är i stort livskraftig men pyramidalarna som står under lönnarnas kronor är glesa. Åtgärder bör vidtas så att häckarna kring de centrala sittplatserna håller samma höjd. Anslutande perennplantering bör ses över. Platsen skulle kunna kompletteras med fler stamsyrener och platsen kring dricksfontänen i norra delen kan ordnas upp.

Trygghet: Platsen innanför häcken vid gungdjuren upplevs som något undanskymd. Det finns gott om belysning både på Thorildsplan och Bryggar-Annas täppa.

Bild 1: Många cyklar står längs parkens kanter. Till höger i bild syns cykelparkeringen som är full av cyklar.

Bild 2: Vackra hus omger parken

Bild 3: Häckinfattad plats med sittplatser centralt i parken

Tillgänglighet: Det finns inga större nivåskillnader i parken och markmaterialen är jämna och hårda.

Besöksstryck: Lågt till medel

Upplevelsevärden:

Blomprakt   Rofyllighet
Grön oas

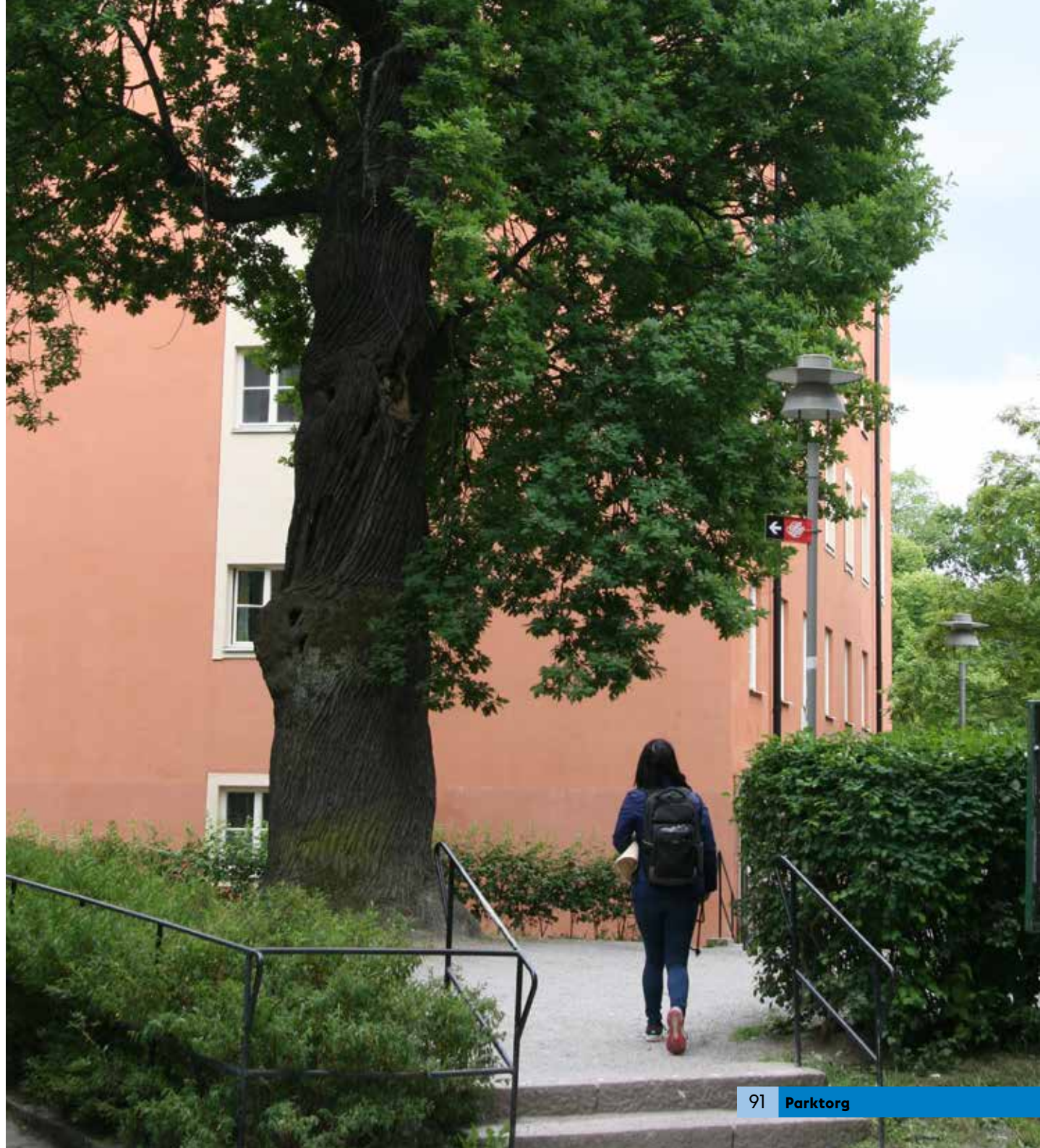
Utveckla & värna

● Skönhet	● Rofyllighet
● Aktiviteter & lek	● Ekosystem

Genom att:

- utveckla blomsterprakt.
- ta fram en plan för cykelparkering.
- utveckla lekmöjligheter.
- förbättra rotmiljön för den gamla eken på Bryggar-Annas täppa.
- värna de gamla uppväxta träden.

Bild: På Bryggar-Annas täppa står en stor ek

Tvärbaneplan (120)

Historik

Tvärbanan drogs till Stora Essingen år 2000 och i samband med detta ordnades marken i anslutning till stationen.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,05 hektar

Innehåll: Vid Tvärbanans sydöstra entré finns en liten park som utgörs av två cirkulära platser. Platsen närmast tvärbanestationen är hårdgjord och här finns cykelparkering, en bänk och, sommartid, urnor med blommor. Den andra platsen utgörs av en grusplan omgiven av gräsytor och pelarekar. Från parksofforna på grusplanen har man en fin utsikt över vattnet. Vid platsen finns en informationsskylt som berättar om Stora Essingen och visar den markerade promenaden runt ön. Under sommaren 2016 genomfördes projektet *Kungsholmen odlar* i parken.

Analys

Underhållet av platt- och grusytor behöver intensifieras. Ett par av pelarekarna är i sämre skick.

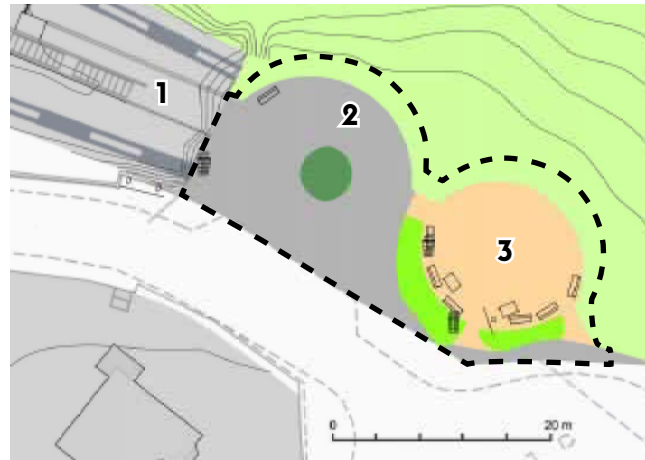
Trygghet: Kontakten med omgivningen är bra och belysningen är god.

Tillgänglighet: Platsen är plan men den lösa grusytan i den östra delen försämrar framkomligheten och möjligheten att ta sig fram till sittplatserna här.

Besöksstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Sitta i solen   Utsikt

- - - - - Parkgräns

1. Tvärbanestation 2. Cykelställ
3. Grusyta

Utveckla & värna

- Skönhet
- Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- verka för ett nytt namn på parktorget.
- utveckla platsen till en mer attraktiv och tillgänglig vistelseyta.
- verka för tillägg av konstnärlig utsmyckning.
- tillskapa blomsterprakt.

Bild 1: Vy från söder

Bild 2: Från platsen har man en fin utsikt över Mälaren

Bild 3: Tillfälliga odlingslådor och gott om bänkar på grusytan i den östra rundeln

Västerbroplan (88)

Historik

Efter att Västerbron invigts 1935 och Rålambsvägen byggts klart blev Västerbroplan en knutpunkt för trådbuss, buss och spårvagn. Genom senare ombyggnationer har platsens torgkvaliteter ersatts av en mer refugliknande karaktär.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Parktorg 0,1 hektar

Innehåll: Mitt på Västerbroplan finns en gräsyta planterad med en ring av lindar. Utmed gång- och cykelvägen i den södra delen finns två rader med oxelträd. Grönytan avgränsas mot Västerbron med lägre buskplanteringar.

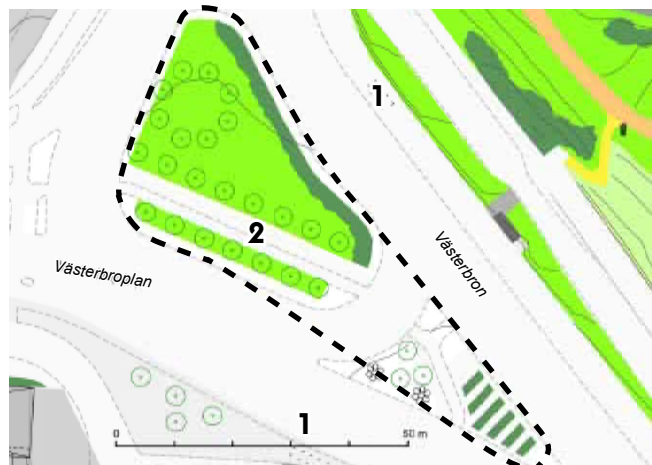
Analys

Den hårt trafikerade och bullerstörda Västerbroplan gör platsen svåransvänd. På östra sidan av Västerbroplan ligger en busshållplats och det finns många smitvägar genom gräset och buskarna. Det här är en plats man uteslutande rör sig över och igenom.

Trygghet: Västerbroplan innehåller inga dolda platser. Belysningen är god.

Tillgänglighet: Platsen innehåller inga nivåskillnader och markmaterialen på gångsystemen är jämna och hårda. Sittmöjligheter saknas.

Besöksstryck: Högt

--- Parkgräns 1. Busshållplats 2. Gång- och cykelbana

Utveckla & värna

- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Ekosystem

Genom att:

- förnya vegetation och träd.
- utveckla grönytorna för mer effektivt omhändertagande av dagvatten.
- verka för en bättre lösning för gångvägar genom platsen.

Bild 1: Buskplanteringar i den smala spetsen upp mot Västerbron

Bild 2: Gång- och cykelvägen genom Västerbroplan

Bild 3: Genande gångtrafikanter trampar ner planteringar

Fickparker

**Små gröna platser med
rekreationsvärden**

Bild från Holmiaparken

Holmiaparken (45)

Historik

Parken, som länge saknade namn, kallas sedan 2010 för Holmiaparken efter det närliggande bostadsområdet Holmia som revs i slutet av 1960-talet.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Fickpark 0,1 hektar

Innehåll: På den lilla triangelformade ytan finns en rund fontändamm, sittplatser och flera stora pelarpopplar. Marken närmast dammen är belagd med kalkstenshällar som omges av perennplanteringar och gräsytor. Grusgångar korsar parken.

Analys

Parkens formspråk är tilltalande och harmonierar väl med den äldre bebyggelsen i anslutning till parken. Parken är bullerstörd från Drottningholmsvägen vilket delvis stör upplevelsen på platsen. Parkens skick är i stort bra, men perennytorna är delvis glesa, inte minst utmed gångar och under popplarna. Perennplanteringarna skulle också kunna få en bättre kant mot gräset. För att skapa en tydligare rumslighet kan plantering av en låg häck mot Drottningholmsvägen övervägas.

Trygghet: Det förekommer inga dolda platser eller täta buskage. Gatubelysning finns på omgivande gator. I parken saknas belysning.

1.Fontän

Tillgänglighet: Större nivåskillnader eller kanter saknas. Markmaterialen är generellt jämna och hårda. Kalkstensbeläggningen runt dammen är något ojämn.

Besöksstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Blomprakt   Grön oas

Bild 1: Kantnepeta och daggkåpa. I bakgrunden syns Drottningholmsvägen.

Bild 2: Dammen med fontänen omgärdas av pelarpopplar

Bild 3: Vacker kalkstensbeläggning kring dammen

Utveckla & värna

● Trygghet & tillgänglighet

● Kopplingar

● Rofyllighet

Genom att:

- ta bort hagtornsträden.
- förbättra belysningen genom exempelvis effektbelysning av dammen eller pelarpopplarna.
- plantera en häck mot Drottningholmsvägen.

Bild: En grusgång löper genom parken och avgränsas av ett granitkantstöd. Soffor står i gräsytan.

John Ericssonsgatan/Pontonjärgatan (9)

Historik

Detta område tillhörde länge Kronan, men under 1920-talet övertogs marken av Stockholms stad. Den lilla parkytan tillkom i samband med att intilliggande bostadskvarter byggdes under 1930-talet. Åren 2016-2017 rustades parken upp. Nya soffor tillkom, grusytan iordningställdes och planteringen mot Pontonjärgatan förbättrades.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Fickpark 0,05 hektar

Innehåll: Parken utgörs av en gräsmatta kantad av hagtornsträd längs långsidorna. I södra änden finns en perenn- och buskplantering och intill nätstationen en cykelparkering. Mitt i parken finns en grusyta med sittplatser.

Analys

Den tidigare förfallna parken har genomgått en renovering och är nu ett fint tillskott i stadsbilden. Ännu är dock flera av hagtornsträden i mycket dålig kondition och bör bytas ut, förslagsvis mot en annan art utan sjukdomsproblem.

Cykelparkeringen är för liten i förhållande till antalet cyklar som står parkerade där. Den skulle kunna utvidgas för att ta hand om de cyklar som nu står i gräsytan.

1.Grusyta med bänkar 2.Nätstation 3.Perennplantering

Trygghet: Platsen är öppen och överskådlig. Belysningen bör ses över.

Tillgänglighet: Gångstigen som korsar gräsytan är jämn och det finns sittplatser med rygg- och armstöd.

Besöksryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Blomprakt	Rofyllighet
Grön oas	Sitta i solen
Picknick	

Bild 1: Vy över cykelparkeringen

Bild 2: Vy från nordöst

Bild 3: Från parken ser man ned mot Norr Mälarstrand

Utveckla & värna

● Skönhet

● Kulturhistoria

● Rofyllighet

Genom att:

- plantera en låg häck mot Pontonjärgatan.
- byta ut hagtornsträden mot en sjukdomsresistent art/sort.
- utreda blomsterprakt genom plantering av lökväxter eller blommande buskar.
- uppmuntra till stadsodling eller brukaravtal för skötsel av en del parkmark.

Bild: I parkens södra del finns en perennplantering med lökväxter.

Kungsholms strand/Igeldammsgatan (16)

Historik

Platsen och dess planteringar tillkom på 1930-talet i samband med att området bebyggdes.

Beskrivning

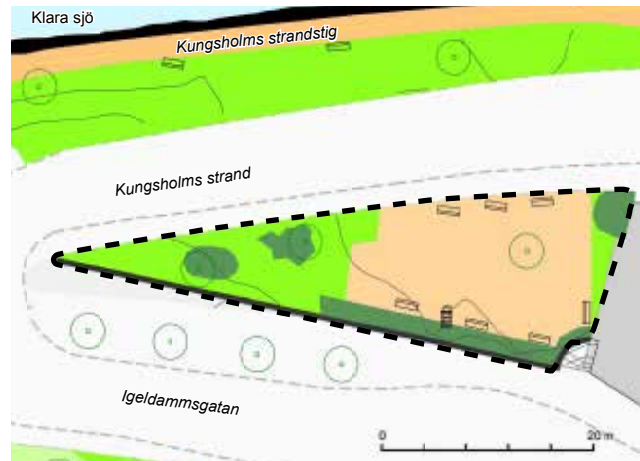
Karaktär och storlek: Fickpark 0,05 hektar

Innehåll: Parken består till största delen av en grusplan som rumsligt definieras av en hög granitklädd stödmur mot Igeldammsgatan. Framför muren finns ett längre rhododendronbuskage. Runt grusplanen står parksoffor och här finns också ett körsbärsträd. Parkens västra del utgörs av gräsytor med ett större buskage och ett pilträd.

Analys

Parken är med sin vackra stödmur och blommande träd och buskar ett värdefullt inslag i gatumiljön. Skicket är i stort bra men en del underhållsåtgärder bör vidtas. Vidare framstår bänkarna närmast Kungsholms strand som malplacerade och det bör därför övervägas om de ska tas bort. En del bänkar är i dåligt skick och behöver bytas ut.

Det saknas belysning i parken vilket borde anordnas för att göra platsen trevlig även kvällstid. En klippt häck skulle kunna utgöra en lämplig avgränsning mot gatan.

- - - - - Parkgräns

Trygghet: Mellan det omfångsrika buskaget i väster och muren finns en dold plats. I övrigt är parken lätt att överblicka. Belysning finns längs gatan. I parken saknas belysning.

Tillgänglighet: Det förekommer inga större nivåskillnader på platsen men grusytan i parken är relativt lös. Sittbänkar har både rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Lågt

Bild 1: Grusplanen med sittplatser längs med muren

Bild 2: Klara sjö och Karlbergs slott i fonden

Bild 3: Ett större buskparti närmast korsningen Kungsholms strand/Igeldammsgatan

Upplevelsevärden:

Blomprakt   Utsikt
Grön oas   Vattenkontakt
Rofyllighet

Utveckla & värna

● Skönhet

● Kopplingar

● Rofyllighet

● Ekosystem

Genom att:

- ta bort bänkarna mot gatan.
- värna platsen som en del av Kungsholmen runt.
- avgränsa ytan med en lägre häck mot gatan.
- minska grusytans storlek och anlägg äng eller plantering.

Bild: Framför granitmuren står rhododendronbuskar och parksoffor

Pipers ficka (33)

Historik

Pipers ficka anlades 2007 på det som dessförinnan var en parkeringsyta.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Fickpark 0,05 hektar

Innehåll: I en lucka i bebyggelsen längs Pipersgatan finns en liten hårdgjord plats med ett magnoliaträd, klätterväxter och upplysta lekskulpturer i en gummiyta. En sittbar mur omgärdar lekytan. Från platsen går Piperska trappan upp mot Kungsklippan och en hissbyggnad till Rådhusets tunnelbanestation.

Analys

Pipers ficka är en lugn plats trots det centrala läget. Platsen utsätts dock för ett påtagligt slitage, inte minst på grund av att det ligger en skola i intilliggande byggnad. Slitaget märks på nedtrampade planteringar, nött utrustning och sliten gummiyta vid lekskulpturerna.

Parken har en stor potential som allmän plats men för att parken ska vara ett attraktivt offentligt rum för lek och avkoppling måste underhållsnivån höjas för att möta det höga slitaget.

Trygghet: Det förekommer inga täta buskage eller dolda platser. Belysningen är bra och kontakten med omgivningen god.

1.T-banestation

--- Parkgräns

Tillgänglighet: Det förekommer inga större nivåskillnader inom parken och markmaterialen är jämna och hårda. Det finns sitttytor med både rygg- och armstöd.

Besöksryck: Lågt. Högre när skolbarn är ute.

Upplevelsevärden:

Lekplats

Rofyllighet

Bild 1: Vy mot Pipersgatan. I bakgrunden syns Rådhuset.

Bild 2: Planteringarna utmed parkens sidor

Bild 3: Från parken går Piperska trappan upp mot Kungsklippan

Utveckla & värna

● Aktiviteter & lek

● Slitagetålighet

Genom att:

- utveckla platsen med slitagetåligare buskar.

Bild: Platsspecifk sittmur mot gatan

Plättlaggen (34)

Historik

Den lilla parkytan mellan Kungsbrons två västra brofästen iordningställdes på 1940-talet. Den utformades med sittytor som en plättlagg och med ett blomsterarrangemang i ett mönster som efterliknade vågor som bryts i vitt skum. En upprustning av parken skedde 2009 då bland annat det gamla blomsterarrangemangets form återskapades med en kullerstenssättning och en lökplantering.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Fickpark 0,08 hektar

Innehåll: Plättlaggen är en halvcirkelformad park med en gräsmatta som sluttar ner mot Klara sjö. Parken avgränsas mot Kungsbron och Kungsbropplan av en hög stödmur. På muren växer vildvin vilket ger parken en grön inramning. I de cirkelformade ytorna som inramas av ölandstok, står soffor riktade mot vattnet. Närmast vattnet står ett stort och karaktärsfullt pilträd och här löper en gång- och cykelväg.

Analys

För att utformningen ska komma till sin rätt krävs kontinuerlig skötsel. Detta gäller i synnerhet grusytorna och kullerstensläggningen mot vattnet. Buskplanterarna runt sittplatserna ser ovårdade ut och bör förnyingsbeskåras.

--- Parkgräns

1.Sittplatser 2.Hög stödmur

Trygghet: Platsen är lätt av överblicka men upplevs som avskild från omgivningen på grund av läget nedanför muren. Dagtid är genomströmningen av människor hög.

Tillgänglighet: Parken sluttar svagt mot vattnet och sittplatserna nås genom korta trappor.

Besöksstryck: Lågt

Bild 1: Bild från Kungsbrons ena brofäste

Bild 2: Vy över en av de sex cirkelformade terrasserna

Bild 3: Från parken sträcker sig Kungsbron över Klara sjö

Upplevelsevärden:

Blomprakt   Sitta i solen
Grön oas   Vattenkontakt
Rofyllighet

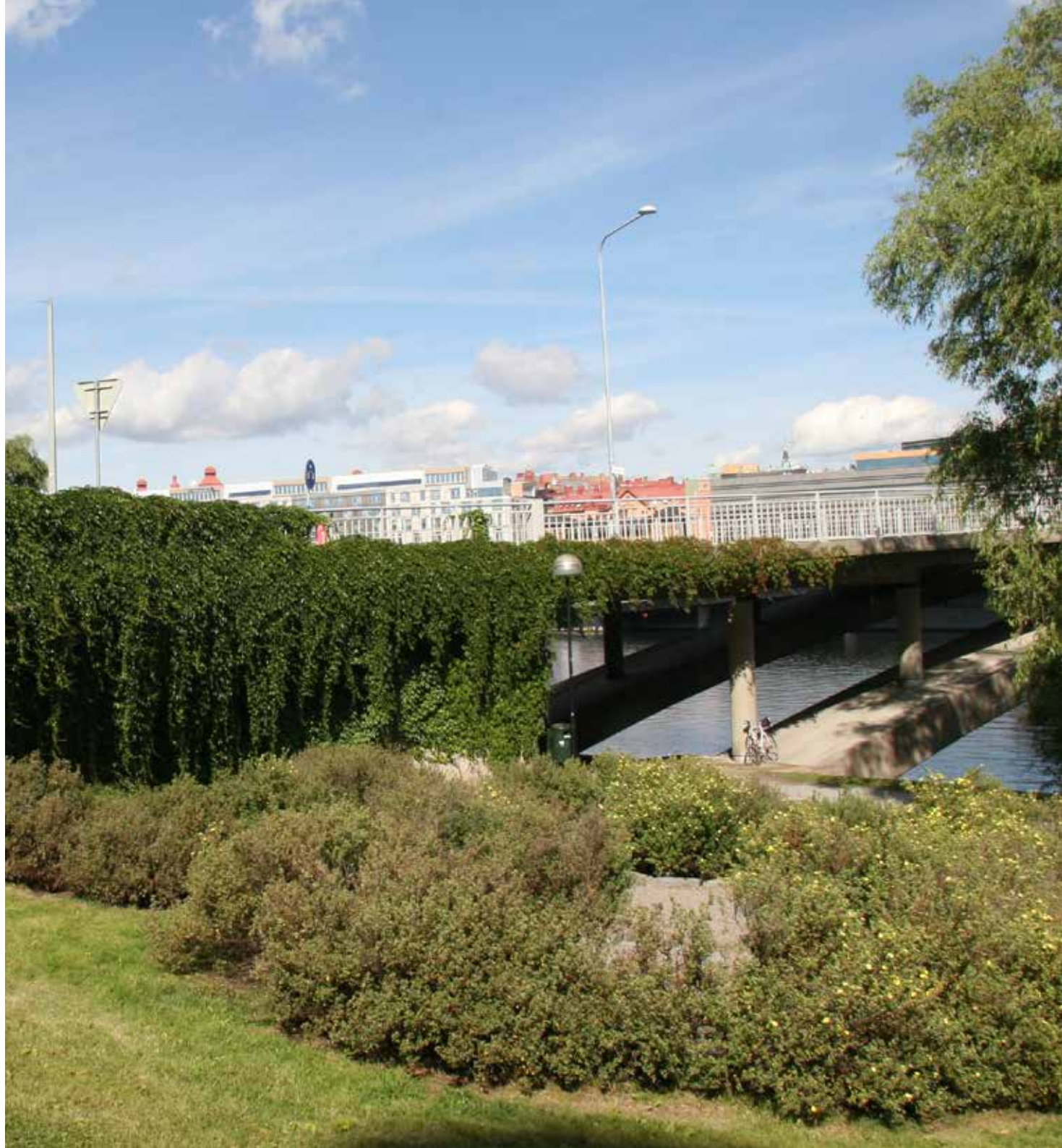
Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet
	● Ekosystem

Genom att:

- värna platsens karakteristiska form.
- värna blomsterprakt.
- ersätta det stora pilträdet om det behöver tas ned.
- värna parken som en del av Kungsholmen runt.

Bild: Vy över terrasserna och det norra brofästet

Kaj- & strandparker

Långsträckta parker i anslutning till vatten

Bild från Kungsbro strand

Adlerbethsgatans strand (67)

Historik

Udden i parken utgjorde tidigare landfäste för den pontonbro över Tranebergssund som var föregångare till dagens Tranebergsbron. En stor del av strandområdet utgjordes länge av en större grusplan. I början på 2000-talet anlades en gräsyta på udden.

Beskrivning

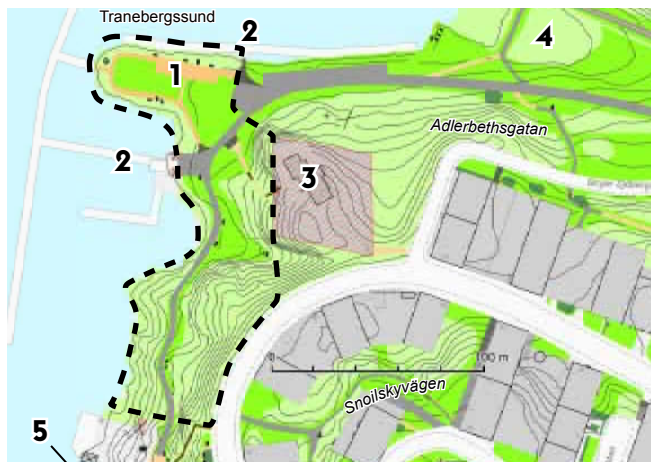
Karaktär och storlek: Strandpark 1,1 hektar

Innehåll: Parken, som bildar en udde i Tranebergssund, består till största delen av en gräsyta och en mindre grusplan med två bouleplaner. Parkstråket fortsätter mot Fredhällsbadet. Från parkvägen går en trätappa upp till en sommarrestaurang med uteservering. I strandkanten finns en delvis tät ridå av buskage och några större träd. I vattnet runt udden ligger småbåtsbryggor.

Analys

Parken är nedgången med eftersatt skötsel och underhåll. För att åstadkomma en plats som är attraktiv att vistas på bör en genomgripande upprustning göras och vegetationen ses över så att kontakten med vattnet stärks.

Trygghet: Parkens läge och buskagen längs stranden gör att kontakten med omgivningen upplevs som relativt svag.

1. Boulebanor 2. Småbåtshamn 3. Uteservering
- - - - - Parkgräns 4. Fredhällsparken 5. Fredhällsbadet

Tillgänglighet: Markmaterialen är jämna och hårda men tillgängligheten påverkas negativt av brist på underhåll. Belysning saknas i parken.

Besöksstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Båtliv	Utsikt
Grön oas	Vattenkontakt
Rofyllighet	Sitta i solen

Bild 1: Trädkronorna hänger ner över sittplatser och gångväg

Bild 2: Udden med de två bouleplanerna

Bild 3: Vy mot söder

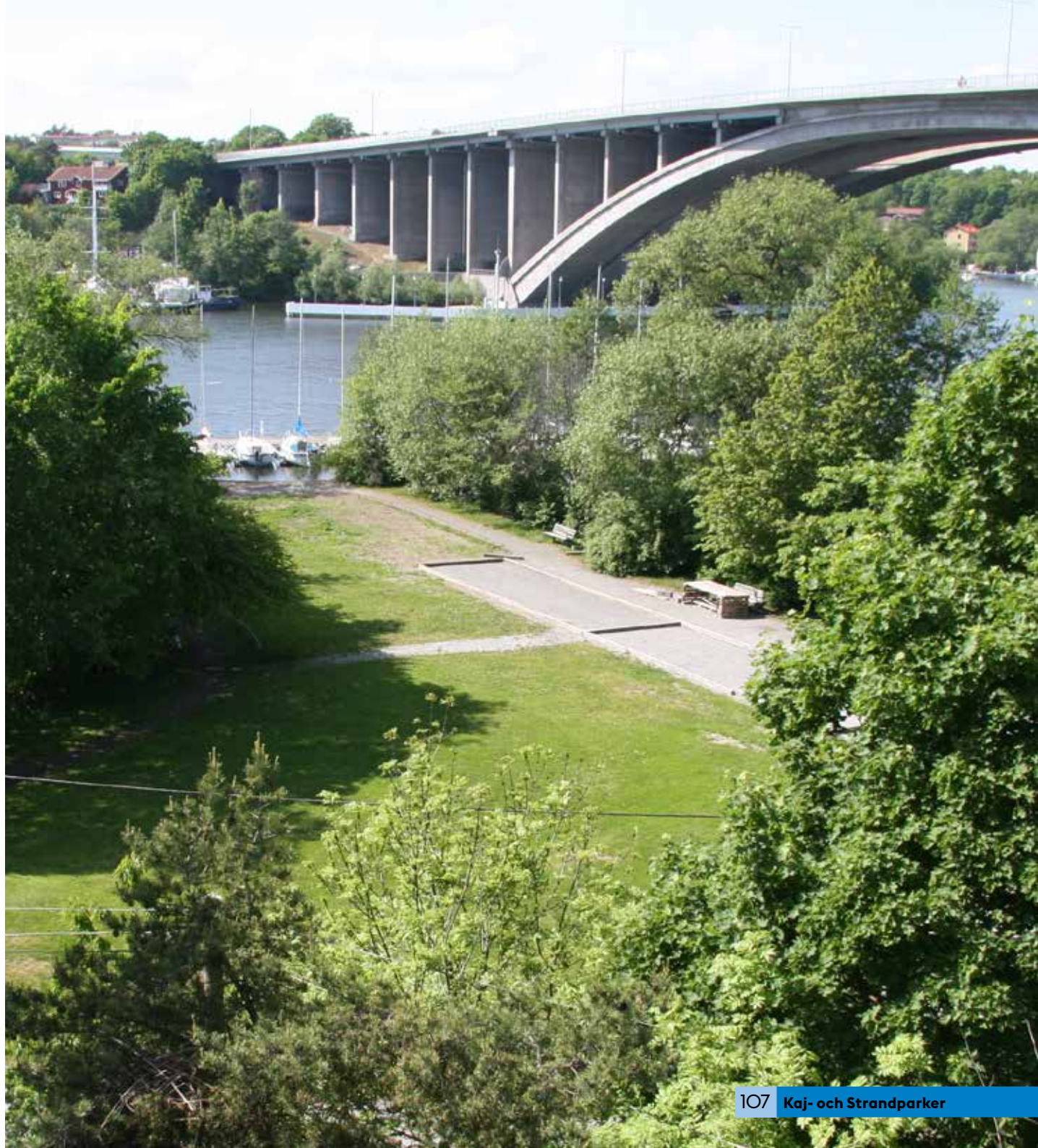
Utveckla & värna

- Aktiviteter & lek
- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Ekosystem

Genom att:

- förbättra utblickar mot vattnet.
- förbättra tillgänglighet och belysning.
- utreda eventuella tillägg för motion och aktivitet.
- värna kopplingar och parken som del av Kungsholmen runt.
- arbeta med återkommande slyröjning.
- värna en flerskiktad strandvegetation längs vissa delar av sträckan.

Bild: Utsikt från uteserveringen på höjden. I vattnet skimtar småbåtshamnen.

Broparken (104)

Historik

Broparken fick sitt namn 1924. Namnet minner om att det var här som den första fasta broförbindelsen till Stora Essingen landade. Bron var en så kallad flottbro, uppförd 1917. År 1928 invigdes den första ordentliga bron, en smal stålbro, ritad av arkitekt Paul Hedqvist. I början på 2000-talet iordningställdes passagen längs vattnet som förbinder Broparken med Essinge strandstig.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 2,5 hektar

Innehåll: Broparken utgörs av ett sluttande område som möter vattnet i öster. Parken ligger delvis under Essingeleden och Gröndalsbron. Trafikledens enorma bropelare utgör ett påtagligt inslag i parkens södra del.

Delar av strandområdet har naturkaraktär med klippor och en blandning av löv- och barrträd. Här går promenaden delvis på träbryggor. Områdets södra del har mer parkkaraktär med gräsytor och större träd. Här finns också ett större hundrastområde.

Analys

Trots att området är bullerstört på grund av närheten till Essingeleden är det en spännande miljö som präglas av de stora bropelarna. Likaså är variationen mellan naturkaraktär och anlagd park tilltalande.

1.Hundrastområde 2.Tvärbaneplan 3.Småbåtshamn
- - - - - Parkgräns

Parken är på det hela taget i bra skick. Flera trappor i den norra delen är dock i sämre skick. Särskilt den långa trappan upp mot Tvärbaneplan. Vegetationen är i behov av översyn och gallring, framförallt utmed stranden, för att ta fram utblickar över Mälarens vatten.

Trygghet: I parkens norra del är vegetationen på sina ställen tät. Vid trapporna framstår belysningen som något otillräcklig. I övrigt är belysningen god.

Tillgänglighet: Det förekommer en del nivåskillnader i parken och området är delvis svårtillgängligt,

Bild 1: Södra delen av parken präglas av Essingeledens bropelare

Bild 2: Del av Broparkens hundrastområde

Bild 3: Gångbrygga utmed vattnet i parkens norra del

inte minst eftersom flera trappor är i dålig skick. Trappan från Tvärbaneplan saknar handledare och har flera kanter som ger snubbelrisk. I övrigt är mark-materialen på gångtor jämna och hårda.

Besökstryck: Lågt till medel

Upplevelsevärden:

Grön oas	Rofyllighet
Hundrastplats	Utsikt
Löpträning	Vattenkontakt
Promenad	

Utveckla & värna

● Aktiviteter & lek	● Kopplingar
● Trygghet & tillgänglighet	● Ekosystem

Genom att:

- utreda möjlighet till aktivitet och motion i samklang med hundrastningsområdet.
- värna utblickar över vattnet.
- värna kopplingar och parken som del av Stora Essingens strandstråk.
- värna en flerskiktad vegetation och biologisk mångfald.

***Bild:** I parkens södra del finns en plattgång med gräsytor och parkträd*

Essinge strandstig (109)

Historik

I början av 2000-talet anlades en ny bryggväg från Broparken vilket ökade tillgängligheten till Essinge strandstig. År 2015 breddades gångvägen och belysning installerades längs promenaden.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 1,4 hektar

Innehåll: Essinge strandstig löper utmed vattnet i en delvis brant naturslänt. Vegetationen är rik med bland annat flera gamla ekar och stora hasselträd.

I parkens östra del finns en muromgärdad plats med ett par bänkar samt en boulebana och en badbrygga som sköts av en närliggande bostadsrättsförening.

Analys

Stranden är av stort värde både ekologiskt och socialt. Således bör skötseln utmed stigen i högre grad fokuseras på tillgänglighet och att lyfta fram vattenkontakten. De inre delarna bör förvaltas med hänsyn till ekologiska värden.

Trots att omfattande gallring genomfördes 2014 är behovet av slyröjning stort.

Trygghet: Även om det finns gott om belysning så ligger strandstigen avskilt och vegetationen kring stigen är ibland tät.

1.Bouleplan 2.Bryggväg

--- Parkgräns

Tillgänglighet: Parken kan nås antingen från Essingekroken, Broparken eller via trappor från Essingeringen. I parken finns inga större nivåskillnader och markmaterialen på gångytorna är jämna och hårda. Det finns bänkar med arm- och ryggstöd längs stigen.

Besöksstryck: Lågt

Bild 1: Bryggvägen i parkens östra del

Bild 2: Riklig vegetation omger gångstigen genom parken

Bild 3: I den västra delen leder en trappa upp till Essingeringen

Upplevelsevärden:

Bad	Promenad
Grön oas	Rofyllighet
Löpträning	Utsikt
Naturlek	Vattenkontakt

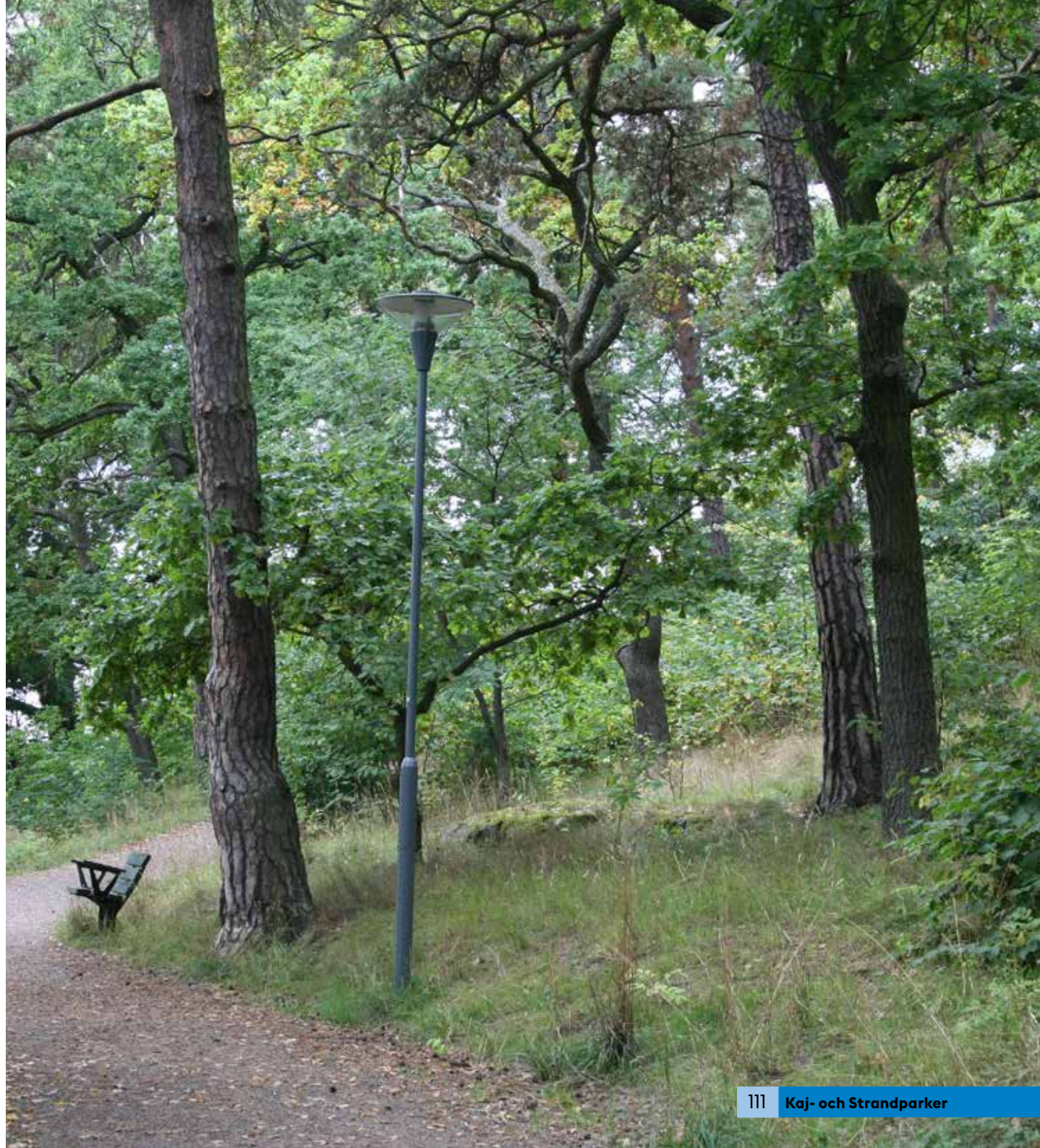
Utveckla & värna

- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Ekosystem

Genom att:

- utreda möjligheten att bygga en allmän solbrygga längs stråket.
- värna kopplingar och parken som del av Stora Essingens strandstråk.
- värna och utveckla eksambanden med omgivande natur på Kungsholmen och Gröndal.
- hålla utblickar mot vattnet öppna genom att arbeta med återkommande slyröjning.
- värna en flerskiktad vegetation i den övre terrängen.

Bild: Större ekar och tallar i parkens västra del

Essingeviken (112)

Historik

Strandpromenaden tillkom i början av 1990-talet då nya bostäder byggdes i kvarteret Essingearvet.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 0,01 hektar

Innehåll: Parken innehåller en promenadväg utmed vattnet med en brygga och badstege. Vid strandkanten står flera större träd, främst pilar.

Analys

Parken är i fint skick. Det är viktigt med kontinuerlig röjning av sly för att upprätthålla vattenkontakten.

Trygghet: Platsen upplevs som trygg då kontakten med intilliggande bostadsbebyggelse är bra och belysningen god.

Tillgänglighet: Det förekommer inga nivåskillnader och markmaterialen på gångytor är hårda och jämna. Det finns flera sittmöjligheter med både arm- och ryggstöd. Bryggans ramp är brant vilket påverkar tillgängligheten.

Besöksstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Bad	Utsikt
Grön oas	Vattenkontakt
Promenad	Sitta i solen
Rofyllighet	

1. Brygga

Utveckla & värna

- Skönhet
- Kopplingar
- Trygghet & tillgänglighet

Genom att:

- värna utblickar över vattnet.
- värna kopplingar och parken som en del av Stora Essingens strandstråk.
- verka för allmänhetens tillgång till strandlinjen vid båtklubben mot Oxhålsbadet.

Bild 1: En bred grusgång löper genom parken

Bild 2: Parken är en del av ett sammanhängande promenadstråk runt Stora Essingen

Bild 3: Vy från nordöstra entrén

Hornsbergs strandpark (46)

Historik

Parken anlades i samband med att industrimark omvandlades till bostadskvarter i början av 2000-talet. Hornsbergs strandpark stod klar 2012 och belönades samma år med Sveriges Arkitekters Sienapris för god utemiljö.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 0,9 hektar

Innehåll: Hornsbergs strandpark ligger mot Ulvsundasjön. I sjön finns tre långa bryggor med sitt- ytor och grillmöjligheter. Strandlinjen tas upp med en kajkant av betong och en mjukt böljande strandsko- ning av granit. Genom parken löper en promenadväg och längs denna finns gräsytor och varierande plan- teringar med olika perenner och träd. Här finns också ett utegym, en utedusch och en grillplats. Längst i öster är karaktären mindre tillrättalagd med friväxande träd och buskage.

Analys

Parken är en viktig del i det gröna stråk som löper runt i stort sett hela Kungsholmen. Närmast i väster ligger Kristinebergsstranden och i öster tar Kungsholmens strandstig vid. Parken används för promenad och motion hela året. Med sina goda möjligheter till sol och bad är parken särskilt välbesökt sommartid. Parken

1. Brygga 2. Grillplats 3. Utedusch 4. Brovaktarparken

är i relativt gott skick men det periodvis höga besöks- trycket medför slitage på planteringar och utrustning.

Trygghet: Parken är lättöverskådlig och genom- strömningen hög. I öster finns partier med tätare vegetation och sämre kontakt med omgivningen. Belysningen är god.

Tillgänglighet: Tillgängligheten är mycket bra med hårdgjorda gångytor och små nivåskillnader. Det finns gott om sittplatser med rygg- och armstöd.

Bild 1: Perennplanteringar mot muren längs Hornsbergs strand

Bild 2: Slingrande strandlinje

Bild 3: Uteduschen i parkens centrala del

Besöksstryck: Mycket högt

Upplevelsevärden:

Bad	Promenad
Blomprakt	Rofyllighet
Grön oas	Sitta i solen
Löpträning	Utsikt
Picknick/solbad	Vattenkontakt

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Aktiviteter & lek	● Slitagetålighet
● Trygghet & tillgänglighet	

Genom att:

- värna blomsterprakt.
- värna träden och ta fram en trädvårdsplan.
- ta fram en skötselplan för gräsytor.
- värna kopplingar och parken som en del av Kungsholmen runt.
- installera konstbevattning på vissa ytor.

Bild: Solbadande besökare

Kungsholms strandstig – västra (19)

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 1,1 hektar

Innehåll: Kungsholms strandstig utgörs av ett gångstråk som löper längs vattnet från Ekelundsbron till Sankt Eriksbron. I den västra delen slingrar sig gångvägen längs stranden och omges av friväxande träd och buskar. I anslutning ligger äldre friliggande bebyggelse och ett koloniområde. Öster om denna del ligger gångstråket inkilat mellan gatan Kungsholms strand och vattnet och strandlinjen tas upp med en stenskoning. Mot gatan står pilträd i en smal grässlätt. Utmed stråket finns sittplatser och bryggor samt flera båtklubbar med båtplatser och uppställningsplatser. Längst i öster passerar strandpromenaden under Sankt Eriksbron. Platsen består av en grusgång med en smal gräsremsa närmast kajkanten. Här finns också ett par större träd. Mot Kungsholms strand kantas stråket av en bilparkering och en återvinningsstation. Vid kajen ligger en restaurangpråm.

Analys

Parken är välanvänd och ingår i ett större promenad- och joggingstråk längs Kungsholmens strand. Gångvägen är på många håll för smal för att klara av det höga besöksstrycket. Detta leder till att platsen stundtals upplevs stressig.

Skicket är till största delen gott men kajpromenaden närmast Sankt Eriksbron är nedgången med påträngande parkeringsplatser och höga belysningsarmaturer. Avsnittet mellan Sankt Eriksbron och båtklubben kommer att rustas och asfalteras 2017, i samband med att gatan rustas upp.

Trygghet: Hela sträckan utmed Kungsholms strand är välexponerad och välbelyst. I den västra delen är besökaren mer avskärmad. Området under Sankt Eriksbron är mörkt och kan uppfattas som otrevligt.

Tillgänglighet: Gångvägen är bitvis smal och dessutom sluttar strandkanten ibland mot vattnet. Detta medför svårigheter för driftsfordon att ta sig fram och gångvägen är därför svår att snöröja. I övrigt är marken jämn och hård och det finns sittplatser med både rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Högt

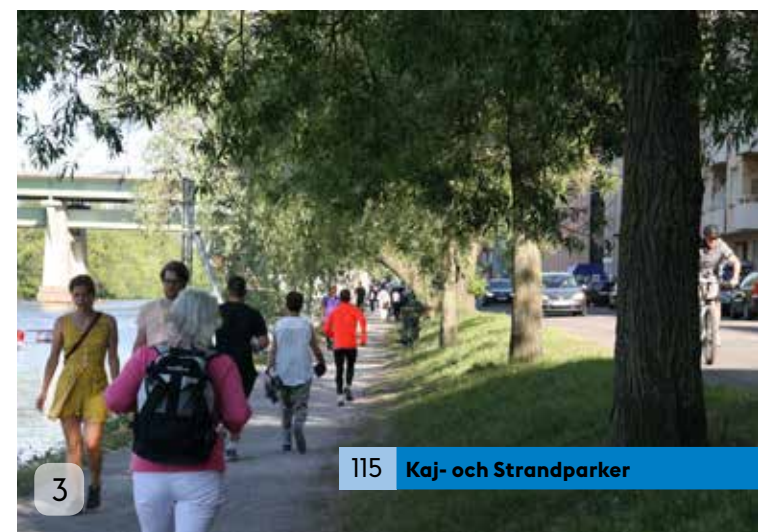
Upplevelsevärden:

Båtliv	Rofyllighet
Grön oas	Sitta i solen
Löpsträning	Utsikt
Promenad	Vattenkontakt

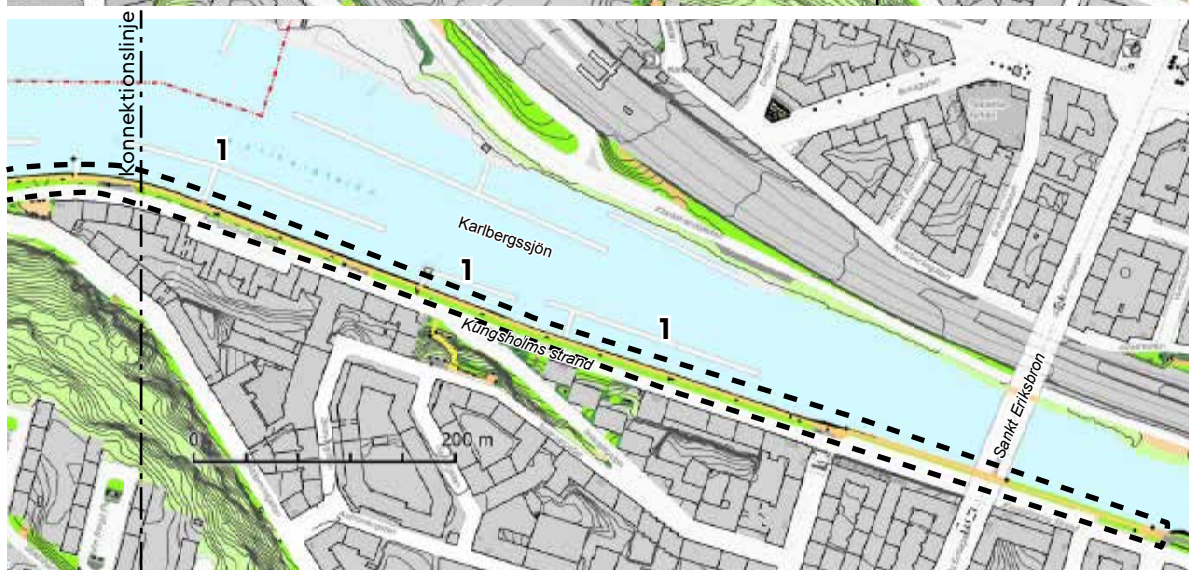
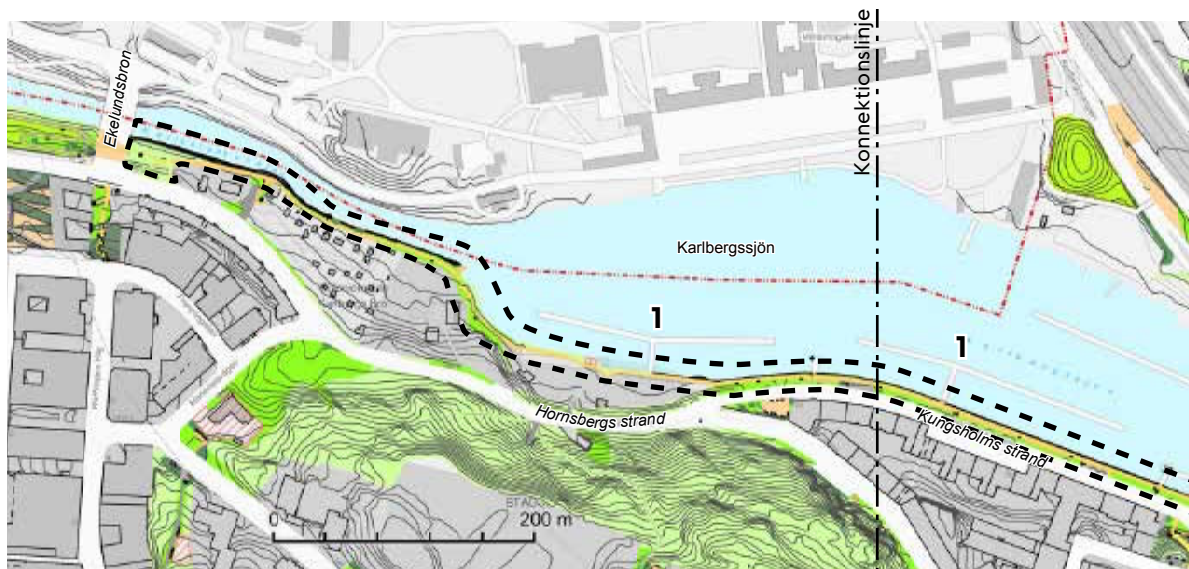
Bild 1: En av flera småbåtshamnar

Bild 2: Den västra delen är mer naturlig än resten av strandstigen

Bild 3: Stråket är mycket populärt som promenad- och joggingstråk och det kan bitvis bli trångt

- Parkgräns
- - - Konnektionslinje

1. Småbåtshamn

Bild 1: Sjösättningsaktivitet vid en av småbåtshamnarna

Bild 2: Småbåtshamn och i bakgrunden syns Vasastan

Bild 3: Närmast Sankt Eriksbron kantas strandstigen av bilparkeringar

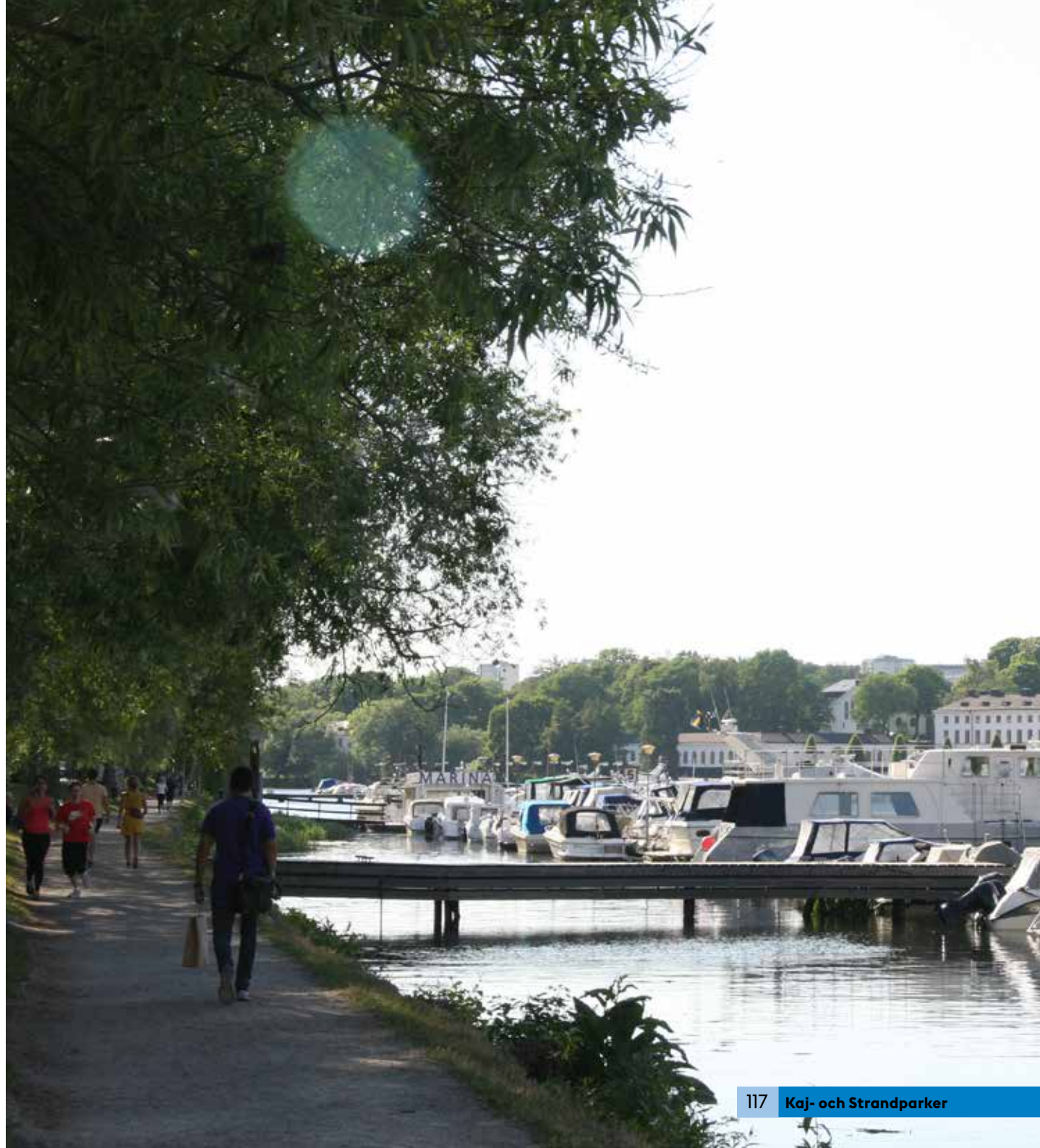
Utveckla & värna

- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Slitagetålighet
- Ekosystem

Genom att:

- utveckla belysningen vid Sankt Eriksbron.
- omdisponera parkeringsplatsen.
- utreda hur strandzonen i den västra delen kan förstärkas.
- utreda en breddning av gångstråket.
- värna kopplingar och stråket som en del av Kungsholmen runt.
- värna en flerskiktad vegetation genom återkommande sly- och buskröjningar i stråkets naturlika del.

Bild: Strandpromenaden har en nära kontakt med vattnet. Här syns också en av flera småbåtshamnar.

Kungsholms strandstig – östra (2O)

Historik

Denna sträcka av Kungsholms strandstig tillhörde in på 1950-talet delvis AB Separator och delvis S:t Eriks sjukhus. Strandstråket med promenad stod färdigt 1957 men anläggningsarbetena fortsatte in till mitten av 1960-talet. Grubbensområdet med trappan och den ovala dammen stod färdigt i slutet av 1990-talet.

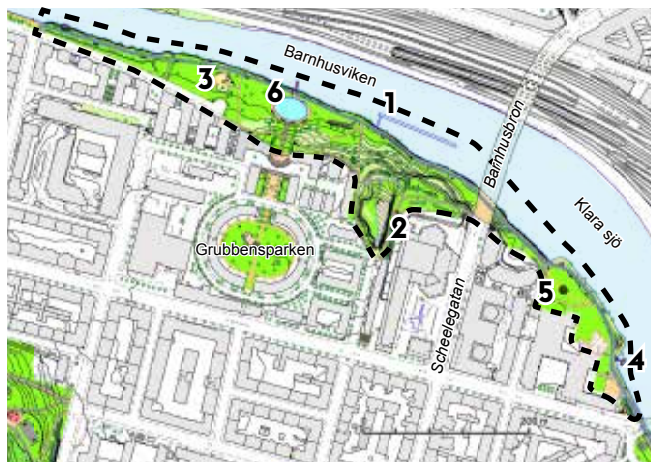
Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 3,8 hektar

Innehåll: Parken sträcker sig längs Klara sjö och Barnhusviken från Sankt Eriksbron till Kungsbron. Genom hela parken löper en gång- och cykelväg utmed stranden. På flera ställen breddar parken upp och ger plats för bland annat utegym, lekplats och damm. Dammen ingår i en rak axel som via Grubbenstrappan sträcker sig upp till Grubbensparken. I parkens östra del står konstverket Segel (1974) av Elli Hemberg. Parken har en öppen karaktär med gräsytor och träd längs strandkanten. I parkens mitt finns ett ganska stort område med tätare vegetation och kuperad terräng upp mot bebyggelsen. Allra högst upp mot bebyggelsen finns en hundrastgård och sittplatser med utsikt över Norrmalm.

Analys

Parken är, precis som den västra strandstigen, välbesökt och ingår som en del av det längre promenad- och

1.Småbåtshamn 2.Hundrastgård 3.Lekplats 4.Uteservering
5.Utegym 6.Damm
- - - - - Parkgräns

joggingstråket längs Kungsholms strand. Den trädbevuxna naturslätten i söder ger en viktig grön fond till parkstråket som motverkar att bebyggelsen dominerar parken.

Skicket är generellt bra även om slitaget är märkbart framförallt på gräsytor utmed gång- och cykelvägen. Flera buskplanteringar utmed stråket skulle kunna förnyas för att ge ett mer omhändertaget intryck. Sträckan under Barnhusbron skulle kunna utvecklas för att bli en mer attraktiv del av stråket. Mot Kungsbron finns en sitttyta med tillhörande plantering

Bild 1: Hundrastgård med sittplatser

Bild 2: Vy under Barnhusbron mot öster

Bild 3: Stora träd lutar sig ut över vattnet

som skulle behöva ses över. Likaså skulle den kajliknande avslutningen i väster må bra av en översyn.

Trygghet: Det förekommer inga dolda platser utmed stråket längs vattnet men i den övre delen finns passager genom tätare vegetation. Kontakten med omgivningen upplevs som god. Det finns bra med belysning.

Tillgänglighet: Tillgängligheten genom parken är generellt god. Det är små nivåskillnader i parken bortsett från det kuperade avsnittet där flera trappor och ramper leder upp mot omgivande gator. Markmaterialen är hårda och jämna och det finns gott om sittplatser med rygg- och armstöd utmed hela stråket. Bryggan med bänkar vid dammen har dock en hög kant.

Besöksstryck: Mycket högt

Upplevelsevärden:

Bollek	Regionalt värde
Båtliv	Rofyllighet
Folkliv	Sitta i solen
Grön oas	Uteservering
Lekplats	Utsikt
Löpträning	Vattenkontakt
Picknick/solbad	Konst/kultur
Promenad	

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Aktiviteter & lek	● Rofyllighet
● Trygghet & tillgänglighet	● Slitagetålighet
	● Ekosystem

Genom att:

- utveckla blomsterprakt genom lökplantering.
- värna trädridån i naturslänten mot bebyggelsen.
- utveckla ytan under Barnhusbron för aktiviteter.
- utveckla belysningen under Barnhusbron.
- värna kopplingar och stråket som en del av Kungsholmen runt.
- upprätthålla en god standard på gång- och cykelvägen.
- värna den flerskiktade vegetationen genom slyröjning i slänterna och på bergssidan.
- ta fram en trädvårdsplan.

Bild: Den ovala dammen i parkens mitt

Kungsholms strandstig – Kungsbro strand (17)

Historik

När strandpromenaden anlades på 1930-talet utformades den med vackra blomsterplanteringar och små blommande träd. I samband med en sanering av Klara Sjö 1999 rustades kajen och fick en enklare utformning.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Kajpark 0,2 hektar

Innehåll: Stråket utgörs av en grusgång som löper längs hela kajen och som kantas av en smal gräsremsa med syrenträd på rad. Platsen avgränsas av en stenmur mot den intilliggande gatan Kungsbro strand. Parksoffor står utplacerade längs stråket.

Analys

Kajen framstår som välordnad och den vackra granitmuren mot gatan är ett tilltalande inslag i miljön. Gräsytan under träden är i behov av renovering och skulle må bra av en tydligare kant mot grusgången. Planteringen i den södra delen behöver ses över.

Trygghet: Det saknas täta buskage och dolda platser. Det är en hög genomströmning av människor dagtid och intilliggande bostadshus ger liv i området under stora delar av dygnet.

--- Parkgräns

1. Småbåtshamn

Tillgänglighet: Platsen har god tillgänglighet med hårda markmaterial och få nivåskillnader. Det finns en trappa med handledare.

Besöksstryck: Medel

Upplevelsevärden:

Båtliv	Rofyllighet
Promenad	Vattenkontakt

Bild 1: Vy mot söder med småbåtshamn och stenmur mot gatan.

Bild 2: Ramp upp mot Kungsbro strand

Bild 3: Plantering i parkens södra del

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Trygghet & tillgänglighet	● Rofyllighet

Genom att:

- utveckla och förbättra perennplanteringen.
- värna vattenkontakten och inte utöka antalet bryggor eller båtplatser.
- tydliggöra gränsen mellan promenadstråk och gräsyta.
- värna kopplingar och parken som en del av Kungsholmen runt.

Bild: Småbåtshamnen längs kajen med Stadshuset i Bakgrunden

Kungsholms strandstig – Serafimerstranden (18)

Historik

Serafimerstranden anlades under 1920-talet invid det numera rivna Bolinders fabriksområde och det nedlagda Serafimerlasarettet. Parken avgränsades ursprungligen mot omgivningen med stora träd och utmed Hantverkargatan placerades fyra granitsocklar med blomsterurnor. Parken rustades i mitten av 1990-talet.

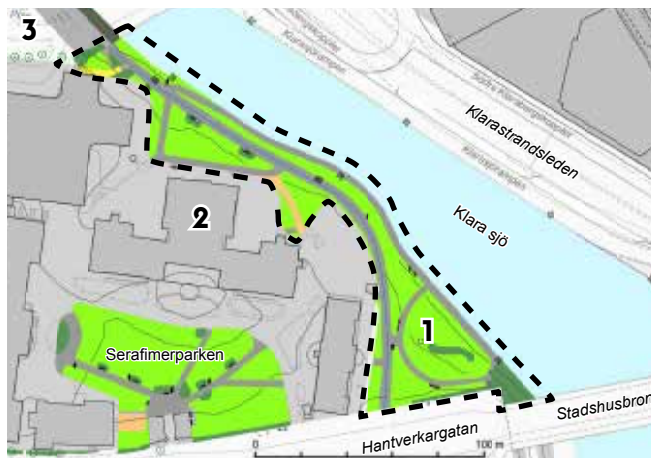
Beskrivning

Karaktär och storlek: Kajpark 0,6 hektar

Innehåll: Till parken räknas strandpromenaden mellan Hantverkargatan och Bolinders plan. I söder vidgas promenaden till ett område med en öppna gräsytor, stora träd och sittplatser. Härifrån har besökaren utsikt över inloppet till Klara sjö. Här finns också Sveriges så kallade riksträd, ornäsbjörken, och konstverket *Fågel Blå* (1975) av Tyra Lundberg. På våren finns ett rikt flor av lökväxter. I anslutning till Hantverkargatan står flera mycket stora almar.

Analys

Serafimerstranden är en vacker plats och parken sluttar något mot Klara sjö vilket förstärker kontakten med vattnet. Platsen upplevs som rofylld trots en relativt hög ljudnivå från omgivande trafikleder. Parkens läge nära Stadshuset motiverar en fortsatt hög underhållsnivå.

1.Fågel Blå 2.Tidigare Serafimerlasarettet 3.Bolinders plan

--- Parkgräns

Trygghet: Serafimerstranden saknar skymda platser och kontakten med omgivningen upplevs som god. Platsen har en hög genomströmning av människor. Belysning finns längs gång- och cykelvägen men saknas i området nedanför konstverket Fågel blå.

Tillgänglighet: Serafimerstranden har en god tillgänglighet med hårda gångstråk och små nivåskillnader. Närmast Hantverkargatan lutar dock parken svagt ner mot vattnet och här finns även en trappa med handledare.

Bild 1: Tulpaner och körsbärsträd i blom

Bild 2: Fiskare vid Klara sjö

Bild 3: Plantering mot Hantverkargatan

Besökstryck: Högt

Upplevelsevärden

Båtliv	Promenad
Grön oas	Rofyllighet
Konst/kultur	Vattenkontakt
Picknick/solbad	

Utveckla & värna

 Skönhet	 Kopplingar
 Kulturhistoria	 Rofyllighet
	 Ekosystem

Genom att:

- utveckla blomsterprakt.
- utveckla kopplingen till Serafimerparken.
- värna parken som en del av Kungsholmen runt.
- ta fram en trädvårdsplan.

Bild: Konstverket Fågel blå av Tyra Lundberg

Källbergsvägen (115)

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 0,4 hektar

Innehåll: Vid Källbergsvägen, i anslutning till Alviksbrons landfäste, finns ett mindre område med parkmark. Området utgörs till stor del av sluttande naturmark med stora träd. Från Källbergsvägen leder en trappa ned i parkens södra del och ansluter till en gångstig som går genom en klippt gräsyta. Stigen fortsätter längs vattnet till Broparken.

Analys

Det är viktigt med återkommande röjning, inte minst vid trappan där vegetationen annars riskerar att bli påträngande. Träd bör gallras utmed stranden för att stärka kontakten med vattnet.

Trygghet: På grund av bitvis tät vegetation är vissa delar svåra att överblicka och kontakten med omgivningen begränsad. Belysningen är bristfällig.

Tillgänglighet: Markmaterial på gångytor är hårda och jämna. Gångstigen lutar och tillgängligheten begränsas genom att den södra entrén endast nås via trappor.

Besöksstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Grön oas   Utsikt
Promenad   Vattenkontakt
Rofyllighet

1.Småbåtshamn 2.Alviksbron

Utveckla & värna

- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Ekosystem

Genom att:

- värna kopplingar och parken som en del av Stora Essingens strandstråk.
- värna utblickar över vattnet genom återkommande slyröjning.
- värna biologisk mångfald och bibehålla en flerskiktad vegetation i vissa delar.

Bild 1: Naturmark i parkens västra del

Bild 2: Vy mot småbåtshamnen

Bild 3: Vy mot söder med gångvägen som slingrar sig

Lilla Essingens norra strandstråk (93)

Historik

Promenaden anlades och gjordes tillgänglig 2005 i samband med att Luxparken förnyades och båtupplägningsplatserna flyttades till platsen.

Beskrivning

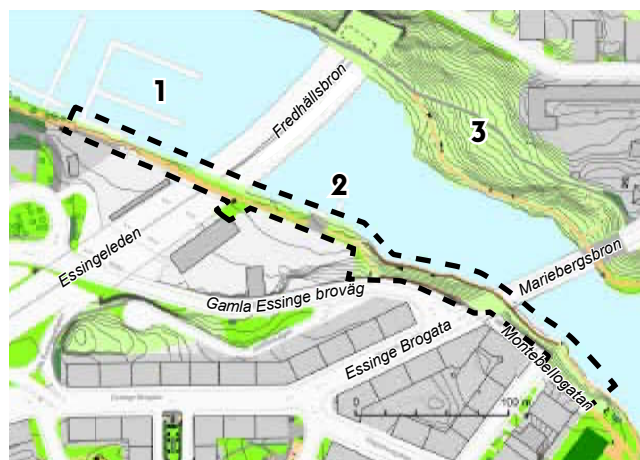
Karaktär och storlek: Strandpark 0,4 hektar

Innehåll: Området sträcker sig längs strandkanten på båda sidor om Mariebergsbron och Fredhällsbron. Den västra delen utgörs av en smal passage mellan ett inhägnat område för båtuppställning och småbåtsbryggor. I den östra delen går stora delar av gångvägen via träbryggor. I den östra delen finns mer växtlighet och terrängen sluttar bitvis ordentligt.

Analys

Strandområdet fungerar som en länk mellan Östra Primusparken och Luxparken. För att inte förlora kontakten med vattnet är det viktigt att hålla efter sly och buskage. Det är få ställen på Lilla Essingen som har en så naturlig karaktär som den östra delen av strandpromenaden. Fredhällsbron är ett dominerande inslag i det västra avsnittet. Denna del upplevs som något bortglömd och skulle kunna utvecklas. Bullernivån är acceptabel.

Trygghet: Det förekommer en del täta buskage och dolda platser längs sträckan. Kontakten med

--- Parkgräns

- 1. Småbåtshamnen
- 2. Läggningsplats för småbåtar
- 3. Fredhällsklipporna

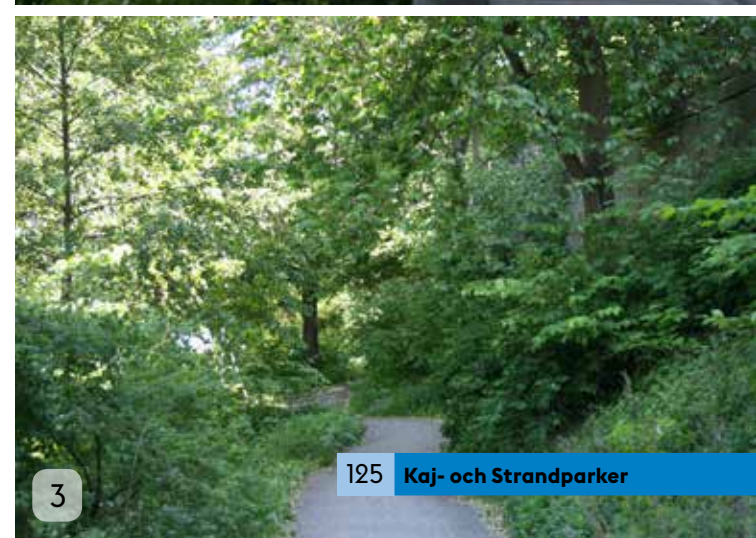
omgivningen är begränsad, delvis på grund av terrängförhållandena. Belysning saknas helt längs stora delar.

Tillgänglighet: Längs strandpromenaden förekommer inga större nivåskillnader och markmaterialen är jämna och hårda. Rampen mot Montebellologatan väster om Mariebergsbron har vilplan och handledare, men den nedersta delen mot strandpromenaden är igenväxt och ojäm. Det finns några kanter vid bryggorna där anslutande grusytor har slitits ner.

Bild 1: En träbrygga löper utmed stranden vid Mariebergsbron

Bild 2: Rampen mot Montebellologatan löper längs en hög stödmur

Bild 3: Ett av få ställen på Lilla Essingen med naturlig växtlighet

Besökstryck: Medel

Upplevelsevärden:

Grön oas   Utsikt
Löpträning   Vattenkontakt
Promenad

Utveckla & värna

Trygghet & tillgänglighet   Kopplingar
Ekosystem

Genom att:

- arbeta för en tryggare och trivsammare passage mellan vattnet och nuvarande båtuppläggningsplatser.
- värna kopplingar och parken som del av strandpromenaden runt Lilla Essingen.
- värna utblickar över vattnet genom återkommande slyröjning.
- värna den naturliga strandkaraktären i stråkets östra del.

Bild: Vy mot den västra delen med Fredhällsbron

Luxparken (95)

Historik

Luxparken utformades av Erik Glemme och anlades redan 1938. Den var då huvudsakligen utformad för lek och bollspel. År 2006 genomfördes en omfattande förnyelse i samband med exploateringen i Luxområdet och parken utökades genom att en båtuppläggningsplats flyttades till annan plats på ön. Strandpromenaden gjordes inbjudande med ny strandskoning och blommande perennplanteringar. En ny bro anlades över viken, lekplatsen rustades upp och nya bryggor byggdes.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 2 hektar

Innehåll: Luxparken är en del av strandpromenaden längs Lilla Essingens östra sida. I parkens norra del finns en stor kulle med naturmark och vid foten av denna en bollplan och en lekplats som är uppdelad i två delar. I söder finns gräsytor för lek och solbad, samt en bro över till udden med gångvägar och sittplatser. I parkens södra del finns också en kajplats. I parkens norra del står konstverket *Dansen kring granen* (1990) av Fibben Hald.

Analys

Parken är i gott skick men vissa ytor börjar bli slitna. Likaså finns en del slyuppslag vid viken och längs strandkanten. Trappan mellan kvarteren som gränsar

1. Lekplats 2. Småbåtshamn 3. Bollplan
4. Disponentparken 5. Allmän brygga för sjötrafik
6. Konstverket Dansen kring granen
- Parkgräns

mot Luxgatan är nedgången med flera uppstickande kanter och mycket ogräs.

Många träd bidrar till den biologiska mångfalden. Som strandområde har parken även en funktion som ekologisk spridningszon.

Trygghet: Det förekommer en del buskage, framförallt vid kullen. I övrigt är parken lättöverskådlig och generellt är belysningen bra.

Bild 1: Utsikt över Riddarfjärden

Bild 2: Vattnet leds in i en vik i mitten av parken

Bild 3: Riddarfjärden och Västerbron

Tillgänglighet: Längs stranden förekommer inga nämnvärda nivåskillnader och markmaterialen är jämna och hårda. Upp mot Luxgatan är nivåskillnaderna större och mot Disponentparken finns en lång trappa. Vid gångbron över viken är grusgången nedsliten så att det bildats en kant mot gångbrons fäste.

Besöksstryck: Högt

Upplevelsevärden:

Blomprakt	Promenad
Båtliv	Rofyllighet
Grön oas	Sitta i solen
Grillning	Utsikt
Lekplats	Vattenkontakt
Löpträning	
Picknick/solbad	

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet
● Aktiviteter & lek	● Slitagetålighet
● Trygghet & tillgänglighet	● Ekosystem

Genom att:

- värna balansen mellan parkens olika delar.
- förbättra skyltningen.
- arbeta för bibehållen blomsterprakt.
- värna öppna gräsytor.
- se över strandskoning som släppt.
- upprätthålla en god tillgänglighet i hela parken.
- arbeta för frodigare och mer slitagetåliga gräsmattor.
- värna kopplingar och parken som del av strandpromenaden runt Lilla Essingen.
- värna utblickar över vattnet.
- utföra återkommande slyröjning men med bibehållen flerskiktad vegetation för biologisk mångfald.

Bild: Konstverket Dansen runt granen av Fibben Hald

Luxviken (97)

Historik

Bostadsområdet Essinge udde invigdes 2007 på det som tidigare var Electrolux gamla fabriksområde. I samband med att bostadshusen uppfördes iordningställdes hamnbassängen och promenadstråket längs kajen.

Beskrivning

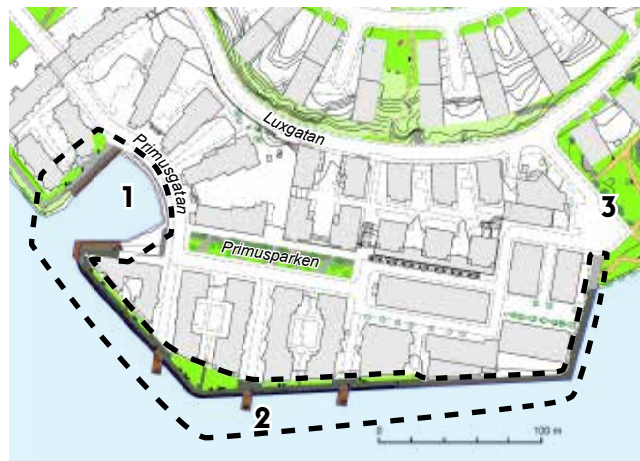
Karaktär och storlek: Strandpark 0,4 hektar

Innehåll: Strandpromenaden vid bostadsområdet Essinge udde förbinder Luxparken med Västra Primusparken. Promenaden utgörs av en hårdgjord kaj samt en smal gräsremsa med mindre träd. Längs stranden finns tre bryggor. I den västra delen finns en hamnbassäng med träbryggor och sittplatser.

Analys

Strandparken är en viktig länk i promenadstråket runt Lilla Essingen. Parken är på det hela taget i bra skick. Många av prydnadsaplarna har dock stamskador och bör bytas ut. På grund av det exponerade södervända läget vid vattnet torkar vegetationen lätt ut.

Trygghet: Luxviken kantas av bostadshus och upplevs som en trygg plats. Det är dock snålt med belysning längs stråket, framförallt i den östra delen.

1.Hamnbassäng 2.Badbryggor 3.Luxparken

Tillgänglighet: Det förekommer inga större nivåskillnader och markmaterialen är hårda och jämna. Ramp saknas till badbryggornas nedre nivå.

Besöksryck: Medel (högt på sommaren)

Upplevelsevärden:

Bad	Sitta i solen
Promenad	Utsikt
Rofyllighet	Vattenkontakt

Bild 1: Betongplattor längs kajkanten

Bild 2: Vid västra delen övergår betongplattorna i en träbrygga

Bild 3: Sittplatser vid hamnbassängen

Utveckla & värna

- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Slitagetålighet
- Ekosystem

Genom att:

- se över strandskoning och stensättningar.
- värna kopplingar och stråket som en del av strandpromenaden runt Lilla Essingen.
- värna parkens träd för skuggverkan och vindskydd.

Bild: Strandskoning av granit med gångväg och badbryggor.

Mariebergsparken (76)

Historik

Mariebergsparken tillkom i samband med att området började stadsplaneras på 1950-talet. Innan dess var området i militärens ägo med bland annat kanongjuteri och ammunitionsfabrik. På 1700-talet bedrevs här fajanstillverkning.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 1,5 hektar

Innehåll: Mariebergsparken är en långsmal strandpromenad som sträcker sig från Smedsudden och Ryska Ambassaden i öster till Mariebergsbron och Fredhällsklipporna i väster. Här finns flera terrasser med granitmurar som tillkom under den tid då Stockholmsskolans stilideal rådde. I den östra kilen mot Ryska Ambassaden finns en terrass med boulebana, sittplatser samt gräsytor. I mitten av stråket ligger en terrass med rosplanteringar. Här finns också sittplatser med utsikt över vattnet. I den västra delen möter parken Wivalliusgatan och sträcker sig i en kil upp mot Gjörwellsgratan. Här finns två terrasser. På den nedre står formklippta lindar i rader i en plattbelagd yta och på den övre finns soffor på rad. Närmast Gjörwellsgratan finns en platsbildning med soffor.

Analys

Mariebergsparken är ett uppskattat promenad- och motionsstråk och under varma sommardagar är det

1.Grusterrass 2.Rosenplanteringar 3.Vändplan och terrass
4.Platsbildning med sittplatser 5.Ryska Ambassaden

--- Parkgräns

många som tar sig ett bad vid stranden. Trots en hög genomströmning upplevs parken som lugn och rofylld. Många av träderna utmed vattnet är stora och gamla. Nyplantering krävs för att säkra återväxten. Terrasserna i den västra delen är nedgångna och mörka och behöver ses över och öppnas upp.

Trygghet: Överlag är parken lätt att överblicka och kontakten med omgivningen är god. Det förekommer dock några tätare buskage, främst i parkens östra och västra delar.

Bild 1: Terrass med rosplanteringar

Bild 2: Grusplan på en av terrasserna

Bild 3: Mariebergsparken är ett populärt gångstråk. Till vänster i bild syns granitmuren till terrassen vid bouleplanen.

Tillgänglighet: Längs vattnet förekommer inga större nivåskillnader eller besvärande kanter. I de två kilarna mot Gjørwellsgatan finns brantare passager och trappor. Markmaterialen är genomgående hårda och jämna.

Besöksryck: Högt

Upplevelsevärden:

Grön oas	Rofyllighet
Löpstraning	Sitta i solen
Picknick/solbad	Utsikt
Promenad	Vattenkontakt

Utveckla & värna

● Skönhet	● Kopplingar
● Kulturhistoria	● Rofyllighet
● Aktiviteter & lek	● Ekosystem
● Trygghet & tillgänglighet	

Genom att:

- lyfta fram stråkets historia och kulturmiljö.
- se över möjligheten att utveckla lek och aktivitetssytor längs stråket.
- värna parkstråkets lugna kvaliteter.
- värna kopplingar och parken som del av Kungsholmen runt.
- utveckla och förnya vegetationen.
- värna utblickar över vattnet.
- utföra återkommande slyröjning med bibehållen flerskiktad vegetation längs vissa sträckor för biologisk mångfald.
- se över strandskoning och anpassning för stigande vattennivå.
- uppmuntra och möjliggöra stadsodling.

Bild: Gångväg i den östra delen

Norr Mälarstrands parkstråk (30)

Historik

Stråket längs vattnet anlades i början av 1940-talet och är ett av de främsta exemplen på det gestaltningssideal som kallas Stockholmsskolan. Det ritades av Erik Glemme med inspiration från mälardalslandskapet och med inhemska arter och naturlika planteringar. Glemme ville lyfta in vattnet i parkupplevelsen och vattnet och utblickarna utgjorde viktiga inslag i idéerna kring strandpromenadens utformning. Norr Mälarstrand och de ideal som låg bakom utformningen var en reaktion mot det tidigare sekelskiftets parker där man promenerade på slingrande gångar omgivna av exotiska växter. Norr Mälarstrand skulle vara till för alla och fungera som en förlängning av det egna hemmet. År 2003 utfördes en upprustning av parken. Som följd av det höga användandet och att stensköningarna mot Riddarfjärden börjat erodera påbörjades en ny upprustning av stråket 2017.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 1,6 hektar

Innehåll: Längs den naturlika stranden löper ett grönskande parkstråk. En gångväg följer stranden och längs denna finns små broar, bryggor och en lekplats. I mitten av stråket ligger en restaurang och kafé vid vattnet. Den böljande strandlinjen skapar en mängd olika platsbildningar som erbjuder olika vyer ut över Riddarfjärden. Här finns också konstverket *Organisk*

form (1971) av Owe Pellsjö, *Fabeldjur* (1975) av Margot Hedeman och lekskulpturen *Tufsen* (2003) av Egon Möller-Nielsen.

Analys

Strandpromenaden längs Norr Mälarstrand är mycket uppskattad och välbesökt och här finns plats för både aktivitet och avkoppling. Avgränsningen mot gatan Norr Mälarstrand med en bred cykelbana och parkering gör att trafikens negativa inverkan på platsen är begränsad. Förutom den stora sociala och arkitektoniska betydelsen så har stråket längs vattnet stora ekologiska värden och fungerar som en spridningszon för djur och växter. Parken är mestadels i godtagbart skick men utrustningen är på sina ställen påtagligt sliten. För att dess värden ska bevaras, trots det hårda besöksstrycket, är en intensiv skötsel av största vikt.

Trygghet: Buskage bildar delvis svåröverskådliga platser men kontakten med omgivningen är god och det finns gott om belysning.

Tillgänglighet: Parken saknar egentliga nivåskillnader och gångvägar är jämna och hårda. Det finns gott om sittplatser med både rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Mycket högt

Bild 1: Pilträdd hänger ut över vattnet

Bild 2: Gångbro över viken i mitten av stråket

Bild 3: Tre bryggor löper ut i vattnet

1.Råambshovsparken 2.Utsiktsplats 3.Restaurang och kafé 4.Bryggor 5. Lekplats 6.Småbåtshamn

--- Parkgräns

1

2

3

Bild 1: Stråket är populärt för promenader men också för att stanna upp och njuta av utsikt och sol

Bild 2: Vy längs gångbanan

Bild 3: Norr Mälarstrand är en omtyckt park och används flitigt året runt

Upplevelsevärden:

Blomprakt	Promenad
Båtliv	Regionalt värde
Folkliv	Rofyllighet
Konst/kultur	Sitta i solen
Lekplats	Uteservering
Löpträning	Utsikt
Picknick/solbad	Vattenkontakt

Utveckla & värna

Skönhet	Kopplingar
Kulturhistoria	Rofyllighet
Aktiviteter & lek	Slitageåtlighet
Trygghet & tillgänglighet	Ekosystem

Genom att:

- värna parkstråkets historiska gestaltning och kulturmiljö.
- värna det tidstypiska inhemska växtmaterialet.
- ta fram en skötselplan och en trädvårdsplan.
- utveckla biologisk mångfald genom att anlägga ängsytor i lugna lägen.
- värna kopplingar och parken som en del av Kungsholmen runt och Kungsholmens inre parkstråk.
- värna att busk- och trädvegetationen hålls flerskiktad utmed stråket genom återkommande förnyringar.

Bild: I parken finns många sittplatser i nära kontakt med vattnet

Norr Mälarstrands kajstråk (29)

Historik

Kajen tillkom i samband med att den östra delen av Norr Mälarstrand bebyggdes kring förra sekelskiftet. År 2007–2008 skedde en upprustning för att bland annat åstadkomma en trivsammare och mer tillgänglig kaj och förbättra växtförutsättningarna för platsens karaktäristiska pilträd.

Beskrivning

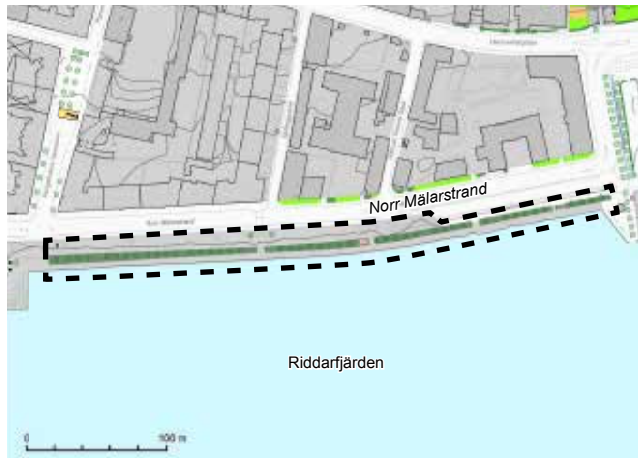
Karaktär och storlek: Kajpark 0,5 hektar

Innehåll: Kajstråket är en del av det sammanhängande parkstråk som fortsätter västerut via Norr Mälarstrand, Rålambshovsparken och vidare mot Fredhäll. Den hårdgjorda kajen är belagd med smågatsten och granithällar. Längs gångytan löper en perennplantering med stora pilträd. Utmed hela stråket står soffor mot planteringsytan. Närmast Stadshuset finns en mindre platsbildning och kiosk med uteservering.

Analys

Kajen är en del av ett större promenadstråk och genomströmningen är hög. Perennplanteringarna under pilträden kan behöva kompletteras men är i övrigt i fint skick. Utformningen är tilltalande och pilträden tillför rumslighet och grönska.

Trygghet: Kajstråket upplevs som en trygg plats. Belysningen är god.

--- Parkgräns

Tillgänglighet: Tillgänglighetsanpassningen är god.

Besöksryck: Mycket högt

Upplevelsevärden

Båtliv	Sitta i solen
Folkliv	Uteservering
Löpträning	Utsikt
Promenad	Vattenkontakt

Bild 1: Den stenlagda kajen

Bild 2: Mellan vägen och gångstråket löper en perennplantering med pilträd

Bild 3: Perennplanteringen med gatan i bakgrunden

Utveckla & värna

● Skönhet

● Kopplingar

● Ekosystem

Genom att:

- förbättra kopplingen mot Norr Mälarstrand.
- värna de stora träden.
- utveckla blomprakt och biologisk mångfald.
- värna stråket som en del av Kungsholmen runt.

Bild: Vy från väster

Primusparken – västra (98)

Historik

Västra Primusparken förnyades 2007 med bland annat basketplan, gräsytor och strandpromenad. I delen öster om Essingeleden planterades ett stort antal träd. Sedan 2013 finns plats för stadsodling i parken. Parken ingår som del av en planerad exploatering av området.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 1,5 hektar

Innehåll: Västra Primusparken sträcker sig norrut från Luxviken i sydost under Essingeleden. En smal passage leder bort mot Östra Primusparken. Parken består av större gräsytor med många olika trädarter. Här förekommer bland annat flera unika naturhybrider av poppel som är mycket värdefulla. I parkens centrala del finns en skateyta, basketplan, odlingslådor samt en hundrastplats. Vid den norra delen ligger en båtklubb med bryggor och tillhörande båthus.

Analys

Strandkanten växer snabbt igen med sly och det är därför viktigt med regelbunden röjning för att bevara utblickarna över vattnet. Platsen präglas starkt av Essingeleden, både visuellt och ljudmässigt. De långt gångna planerna på exploatering med ny bostadsbyggelse i Primusområdet innefattar en total förvandling av parken med ny utformning och delvis nytt innehåll. Läs mer i parkplanens del 1, Kungsholmen växer.

1. Basketplan och skateramp 2. Odlingslådor 3. Hundrastgård 4. Båtklubb
- - - - - Parkgräns

Trygghet: Det förekommer inga större buskage eller dolda platser i parken och belysningen är god. Parkens läge under Essingeleden bidrar till att parken upplevs något avskuren från omgivningen.

Tillgänglighet: Parkens gångsystem har endast svaga lutningar och markmaterialen är jämna och hårda.

Besöksryck: Medel

Bild 1: I Västra Primusparken finns en stor mängd träd

Bild 2: Skateyta och basketplan norr om Essingeleden

Bild 3: Stadsodling i pallkragar

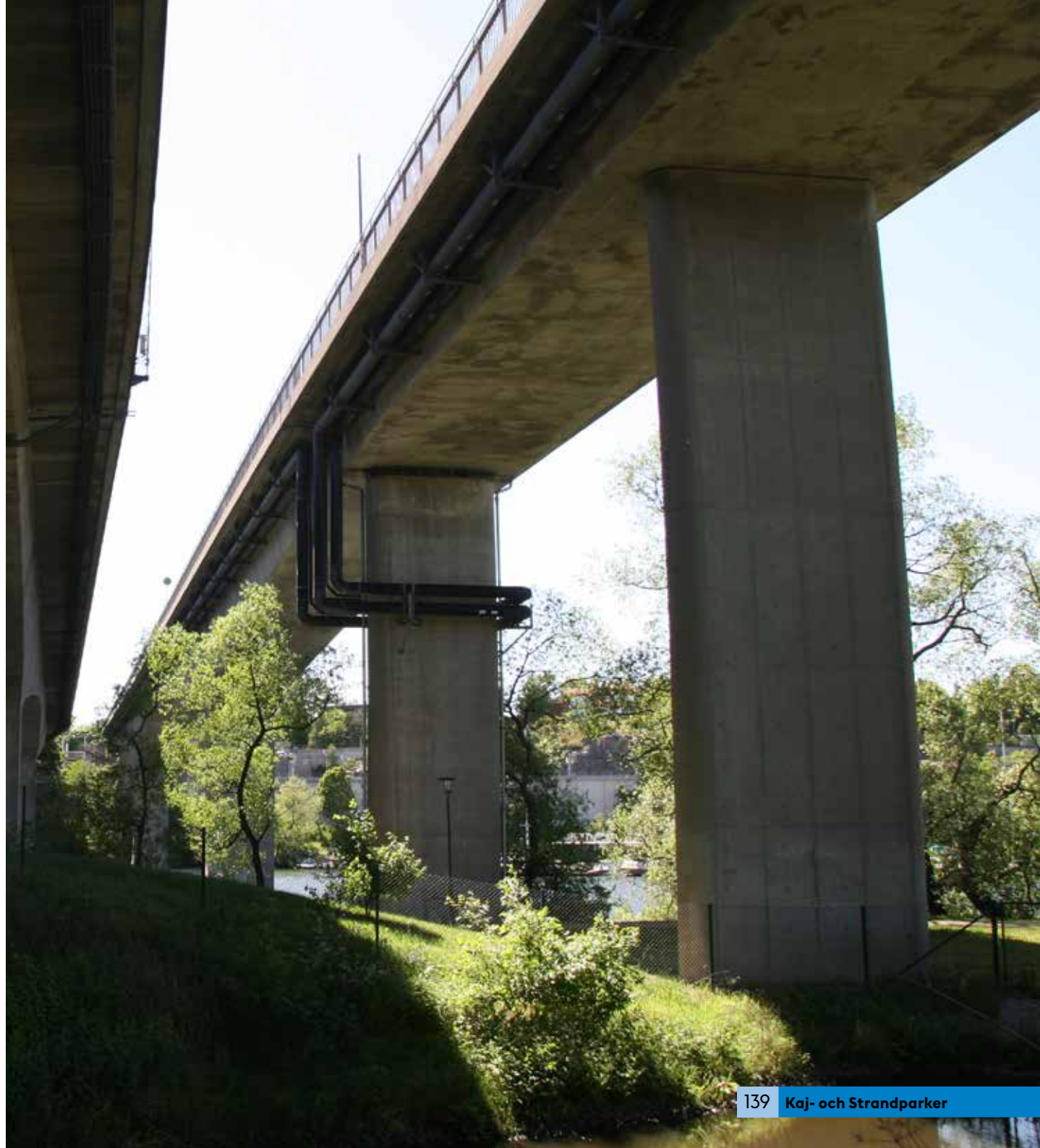
Upplevelsevärden:

Bollek	Promenad
Bollspel	Sitta i solen
Båtliv	Skateåkning
Grön oas	Utsikt
Hundrastplats	Vattenkontakt
Löpträning	
Odling	

Utveckla & värna

- Arbeta för en utveckling av parkytor och aktiviteter i samband med exploatering av Primusområdet och värna kopplingar och parken som en del av strandpromenaden runt Lilla Essingen.

Bild: Essingeledens bropelare sätter en starkt prägel på platsen. Essingebron till vänster och Gamla Essinge broväg till höger.

Primusparken – östra (99)

Historik

Parken ingår som en del av en planerad exploatering av området.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 0,8 hektar

Innehåll: Östra Primusparken är en udde som huvudsakligen utgörs av fyllnadsmassor. Här finns en öppen gräsyta omgiven av höga pilar och björkar. Längs den ganska naturlika strandkanten växer pilar och andra träd. Här finns en badbrygga och bouleplaner. Parken ansluter till Västra Primusparken via en smal passage vid båtklubben i söder. Parken ligger på fastighetsmark men upplåts till allmänt nyttjande genom ett avtal.

Analys

Östra Primusparken är en viktig grön oas som används till bad, solande och picknick. Parken upplevs anonym och för att lyfta helhetsintrycket är det viktigt att värna trädbeståndet. Området är påtagligt isolerat från resten av ön på grund av det intilliggande kontorshuset. De långt gångna planerna på exploatering med ny bostadsbebyggelse i Primusområdet innefattar en total förvandling av parken med ny utformning och delvis nytt innehåll. Läs mer i parkplanens del 1, Kungsholmen växer.

1.Småbåtshamn 2.Badbrygga 3.Bouleplaner
- - - - - Parkgräns

Trygghet: Parken är lätt att överblicka men kontakten med omgivningen är begränsad och den smala passagen mot Västra Primusparken upplevs som avskild. Det finns belysning längs det inre gångstråket men i övrigt saknas belysning.

Tillgänglighet: Parken är plan och gångytorna är jämna och hårda.

Besöksryck: Lågt, högre under badsäsong

Bild 1: Gräsytan i parkens mitt omgärdas av flera större träd

Bild 2: Parken länkas samman med strandpromenaden i öster

Bild 3: Boulebana och småbåtshamnen i bakgrunden

Upplevelsevärden:

Bad	Rofyllighet
Båtliv	Sitta i solen
Grön oas	Utsikt
Picknick/solbad	Vattenkontakt
Promenad	

Utveckla & värna

- Arbeta för en utveckling av parkytor och aktiviteter i samband med exploatering av Primusområdet samt värna kopplingar och parken som en del av strandpromenaden runt Lilla Essingen.

Bild: Badbryggan med utsikt mot Alvik

Smedsudden (84)

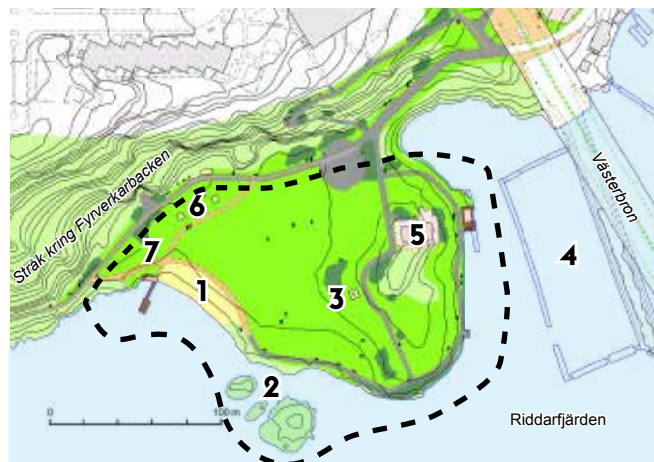
Historik

Smedsudden var fram till slutet av 1700-talet en ö då sundet till fastlandet fylldes igen. Det har förekommit en mängd olika verksamheter på udden under årens lopp, allt från stenhuggeri till båtvarv och konstnärskoloni. Under mitten av 1800-talet uppfördes en mindre malmgård som utgjordes av två trävillor. Huvudbyggnaden brann ner 1997 och idag återstår endast annexet. Under 1930-talet köpte Stockholms stad marken och man planerade en ny park med badplats. Det dröjde dock ända till 1970-talet innan ett strandbad iordningställdes på Smedsudden, detta efter att det konstaterats att vattenkvaliteten i Riddarfjärden blivit tillräckligt bra. År 2015–2016 genomfördes en del mindre förbättringar på badplatsen med permanent toalett, grill, nya möbler och ny omklädningsbyggnad.

Beskrivning

Karaktär och storlek: Strandpark 2 hektar

Innehåll: Parken utgörs av en udde i Riddarfjärden. Här finns ett av Stockholms mest centralt belägna strandbad med sandstrand, badbrygga och öppna gräsplaner samt en lummig parkdel med stora träd och buskar. Längs strandkanten löper en gångväg runt udden, och i hela parken finns gott om sittmöjligheter. Det finns två konstverk i parken, *Smalspårig växel* (1989) av Inga Bagge och *Fiskfossil* (1985) av Ebba Hedqvist.

1.Badstrand 2.Konstverket Fiskfossil
3.Konstverket Smalspårig växel 4.Småbåtshamn 5.Annexet
6.WC/utedusch 7. Omklädning

- - - - - Parkgräns

Analys

Platsen är omtyckt och välbesökt, framför allt under sommarmånaderna. Parken innehåller både öppna rum för aktivitet och solbad och mindre, mer avskilda platser för avkoppling. Västerbron sträcker sig ut över fjärden strax öster om Smedsudden men trafikbullret därifrån är ändå begränsat och ljudnivån i parken är därför behaglig. Skicket är överlag bra, men slitaget på den stora gräsytan vid strandbadet vittnar om parkens

Bild 1: Småbåtshamn under Västerbron

Bild 2: Sittmöbler för solbad invid strandbadet

Bild 3: Konstverket Fiskfossil av Ebba Hedqvist

popularitet. Parken ligger på mark som är planlagd som idrottsmark men den nyttjas och sköts som allmän park.

Trygghet: Det finns några platser i parkens östra del som är svåra att överblicka på grund av tätare buskage. Inte minst gäller det området kring annexet. I och med att parken omges av vatten och en skogsklädd sluttning mot norr är kontakten med omgivningen begränsad. Belysning finns endast utmed gångvägarna.

Tillgänglighet: Smedsudden saknar större nivåskillnader och markmaterialen är hård och jämna. Badbryggan har räcken och en flack trappa med dubbla handledare leder ned i vattnet. Det finns gott om sittplatser med rygg- och armstöd.

Besöksstryck: Högt

Upplevelsevärden:

Bad	Promenad
Bollek	Rofyllighet
Båtliv	Sitta i solen
Grillning	Utsikt
Grön oas	Vattenkontakt
Naturupplevelse	Vattenlek
Picknick/solbad	

Utveckla & värna

● Skönhet

● Kopplingar

● Aktiviteter & lek

Genom att:

- förbättra utblickar över vattnet.
- värna öppna gräsytor.
- utreda möjligheten till ett nytt utegym.
- utreda möjligheten till mindre lek- eller aktivitetstillägg.
- värna kopplingar och parken som en del av Kungsholmen runt.
- arbeta med återkommande slyröjning.

Bild 1: Smedsudden är ett populärt gångstråk även vintertid

Bild 2: Vy över sandstranden

Värdshusparken (123)

Historik

Fram till slutet av 1800-talet låg ett värdshus på platsen. Kvar från den tiden finns krogens västra flygel, det rödmålade enplanshuset, samt en del av huvudbyggnadens grundmur i grässlänten. Bryggan har varit i drift med endast kortare uppehåll i över hundra år.

Beskrivning

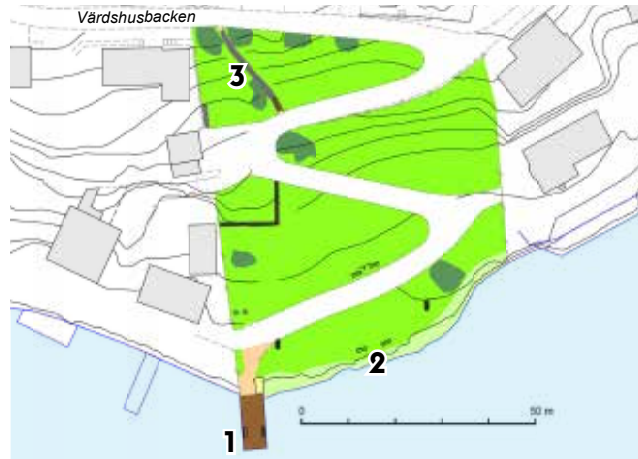
Karaktär och storlek: Strandpark 0,4 hektar

Innehåll: Strandparken återfinns på sydvästra Stora Essingen. Genom en grässlänt med uppvuxna träd slingrar en asfaltväg. Nere vid stranden finns sittplatser, konstverket *Vision* (1974) av Annie Wiberg och Vårdshusbryggan som används för reguljär båttrafik.

Analys

Parken är en vacker och rofylld plats med många fina och stora träd. Skicket är bra men längs strandkanten växer mycket sly som effektivt skymmer utsikten och kontakten med vattnet. De buskage som finns i slänten bör ses över.

Trygghet: Det förekommer inga täta buskage eller dolda platser. Kontakten med omgivande villabebyggelse upplevs som god. Det finns relativt få belysningsarmaturer i parken.

1.Vårdshusbryggan 2.Konstverket Vision 3.Trappa

Tillgänglighet: Hela parken lutar ned mot vattnet. Det finns en trappa i parkens nordvästra del. Ett par av stegen är alldeles för höga och har onödiga kanter.

Besöksstryck: Lågt

Upplevelsevärden:

Båtliv	Utsikt
Grön oas	Vattenkontakt
Rofylldhet	

Bild 1: I parken finns många vackra träd

Bild 2: Vid vattenkanten står parkbänkar och konstverket *Vision*. Endast små gluggar syns genom den täta strandvegetationen.

Bild 3: Vårdshusbryggan

Utveckla & värna

- Trygghet & tillgänglighet
- Kopplingar
- Rofyllighet
- Ekosystem

Genom att:

- hålla strandlinjen öppen och tillgänglig för alla.
- värna platsens lugna och rofyllda kvaliteter.
- värna utsikt över vattnet genom att arbeta med återkommande slyröjning.
- värna parkens stora träd och planera för en generationsväxling.
- värna eksamband med omgivande natur på Kungsholmen och Gröndal.

Bild: Vägen slingrar sig genom parken

Källor

Alla tiders Stockholm – Riksintressen för kulturmiljövården. Stockholmia förlag, 2014

Digitala stadsmuseet;
<http://digitalastadsmuseet.stockholm.se/fotoweb/grid.fwx>

Fornsök, Riksantikvarieämbetet;
<http://www.raa.se/hitta-information/fornsok-fmis/om-fornsok/>

Från det yttersta Kungsholmen. Birgitta Conradson, Stockholmia förlag, 2000

Grönare Stockholm – Riktlinjer för planering, genomförande och förvaltning av stadens parker och naturområden. Stadsledningskontoret Stockholms stad, 2016

Kartunderlag och Sociotopkartan 2015 från dpMap Stockholms stadsdelsförvaltningar;
http://kartor.stockholm.se/bios/applet/bios.jsp?app=d-pmap_sdf/

Minne och vision. Per Kallstenius, Bokförlaget Max Ström, 2010

Park- och naturtillgång i Stockholms stad – Analys av stockholmarnas tillgång till parker, naturområden, områden med god ljudkvalitet och idrottsanläggningar. Katarina Borg, red. Stadsbyggnadskontoret Stockholms stad, 2010

Parkplan Kungsholmen, Del 1 och 2. Kungsholmens stadsdelsförvaltning och Trafikkontoret Stockholms stad, 2008

Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm. Stadsbyggnadskontoret Stockholms stad, 2010

Si, här har du Hessingen – landet mitt i sta'n. Jahn Charleville, Stockholms läns hembygdsförbund, 2009

Si här har du Lillan. Jahn Charleville, Essingeöarnas hembygdsförening, 1996

Sociotophandboken – Planering av det offentliga uterummet med Stockholmarna och sociotopkartan. Alexander Ståhle, red. Stadsbyggnadskontoret Stockholms stad, 2003:2

Stockholmskällan;
<http://www.stockholmskallan.se/Jamfor-kartor/> <http://www.stockholmskallan.se/Kalltyper/Fotografier/>

Stockholm – en historia i kartor och bilder. Helena Friman, Göran Söderström, Bonnier fakta, 2008

Stockholms byggnadsordning – ett förhållningssätt till stadens karaktärsdrag. Stadsbyggnadskontoret Stockholms stad, 1998

Stockholms dataportal;
<http://dataportalen.stockholm.se/dataportalen/>

Stockholms miljöbarometer;
<http://miljobarometern.stockholm.se/>

Stockholms parker – innerstaden. Bertil Asker, Liber, 1986

Stockholms Parkprogram – Handlingsprogrammet för utveckling och skötsel av Stockholms parker och natur. Gatu- och fastighetskontoret Stockholms stad, 2006

Stockholms stads miljöprogram 2016–2019. Stadsledningskontoret Stockholms stad, 2016

Stockholms stadsmuseums kulturhistoriska klassificering av bebyggelse;
http://kartor.stockholm.se/bios/dpwebmap/cust_sth/kul/klassificering/DPWebMap.html

Stockholms stränder – Från industri till bostäder. Eva Eriksson, red. Ordfront förlag/Samfundet S:t Erik, 2003

Stockholms unika ekomiljöer – förekomst, bevarande och utveckling. Magnus Nilsson, red. Ekologigruppen och Exploateringskontoret Stockholms stad, 2007

Trädplan för Stockholm, Policy del 1 och del 2. Gatu- och fastighetskontoret Stockholms stad, 1995

Urbana ekosystemtjänster: Låt naturen göra jobbet. Varis Bokalders och Maria Block, red. C/O City, 2014

Wikipedia;
<https://sv.wikipedia.org/wiki/Portal:Huvudsida>

Översiktsplan för Stockholm, samrådsförslag. Stadsbyggnadskontoret Stockholms stad, 2016

Stockholms
stad

Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

